

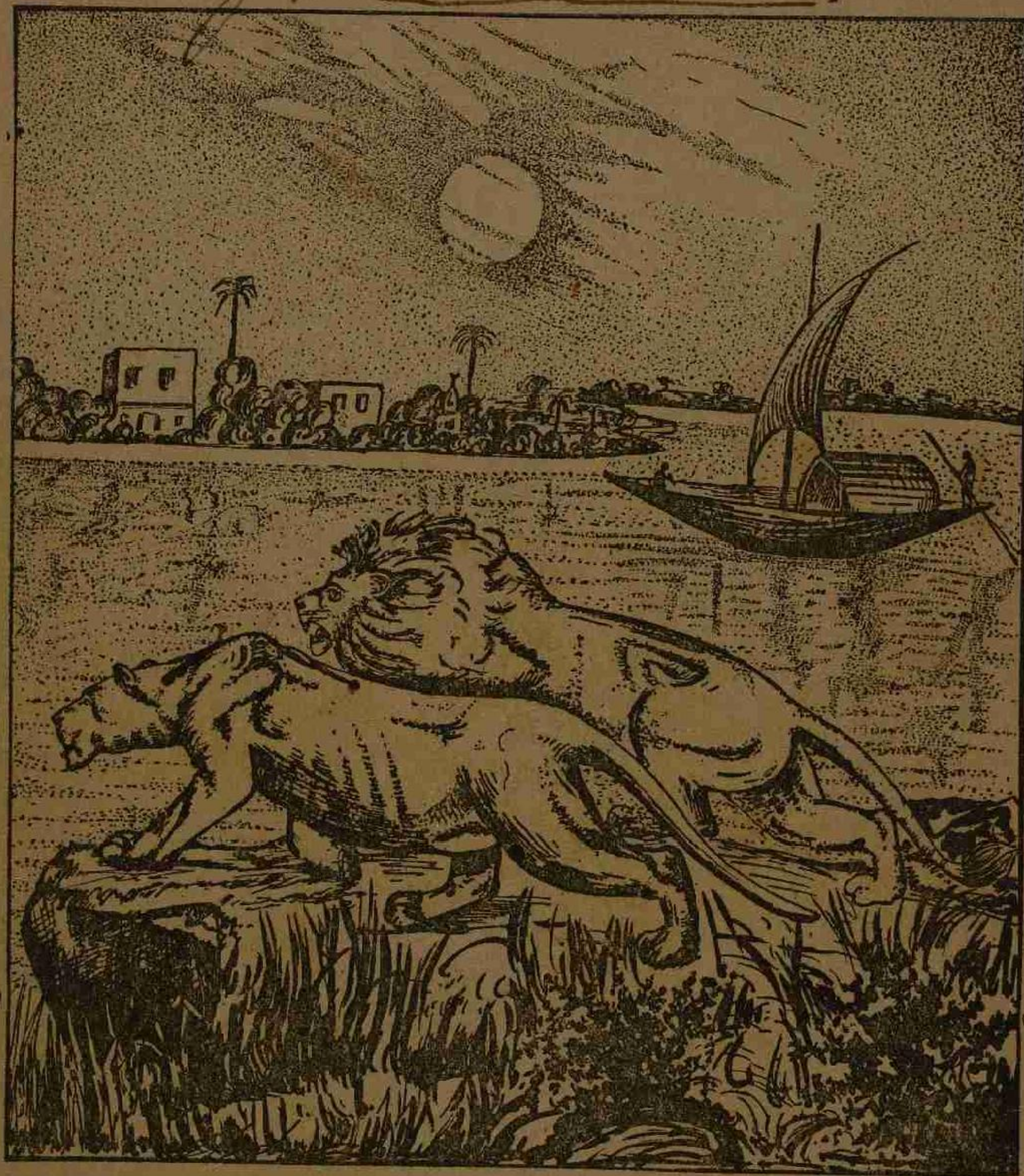
Janam Sakhi Manuscript
Acc. No 8495, P. U. L.

also

काही विराम

24

Javan Sakhi Manuscript

Controlled Price -/3/- Each

Exercise Book Manufactured by the Ram Stationery Factory

CHHEHARTA

Prop: Bansi Dhar Kapoor & Sons,

- 407 Her ley furdas
 408 History of Ranjit Singh
 422 Extract from Aditya 1777 AD
 540 Bihari Satsai
 549 Kissa Kauruf Kaurata
 558 Rajah by Sundar
 821 Parshian of 10 furs
 1020 Ragnala
 827 Chanda by Guru Gobind Singh
 839 Astavakra
 909 Jogloesbtha
 4251 Bari of 10th furs
 4612 Gurbani
 4687 Bhairav Sa'urta
 6016 Inana
 8448 Prana Sargoli

Manuscript in the
 Punjab University Library

Jawan Sakhai of Naurak Dev
Panjab University Library
Accession No 8495

582 leaves size 8" x 5"

10 lines in each page, containing on the
average 15 letters each.

leaves No Index.

1674 First 74 leaves taken up by Bani
Bihangam, in the form of a dialogue
between G. Nanak in the form of a hind
मिर्जा and Niranka, the Bodiless Deity
in his Ekanka form i.e. before
the creation of the Universe. It begins &
ends thus:—

ॐ नमो नमो नमो ॥

गगन गगन रत्नी गगना ॥ १ ॥

सिमाउ विरगंगा ॥

Antio M.S.
All this written
in Contem-
porary
script of the
Mughal
period (12th & 13th
centuries)
of the 12th & 13th
centuries

ਮੇਧਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕੀਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਨਿ ਤੇਈ॥

Such repetitions are frequent in the MS.
 ਤੇ ਪਾਤੀ ਅਕਾਸ ਵਿਛ ਨਹਿ ਸੀ। ਪਈ ਪਾਤੀ ਚੰਦ
 ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਭੀ ਨਹਿ ਸੀ। ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਆਸ
 ਜਾ। ਏਕ ਸਭਿ ਰਹਿਤਾਨੀ ਜੁਧ ਦਰਤਾਨਾ ਦੁਖਤਾਨਾ
 ਦੁਖਤਾਨਾ ਪਰੇ ਤੇਇ। ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ॥ ਵਜੀ ਵਰਗਤਿ॥
 ਤੀਜਾ ਅਕਾਸ। ਰਹਿਸਾ ਅਯੋਗਰ॥ ਪੰਨਿਤਾ ਓਰਾਗਰ॥
 ਦਿਵ ਓਰਾਗਰ (ਅਪਲਿ ਓ ਲੇ ਓਰਾਗਰ)॥ ਇਹ ਪਰੇ ਗਰ
 ਰਹ। ਬਿਨਸੇ ਦੇ ਨਾਹੀ। ਆਗੇ ਪਈਹੀ ਰਹੀ॥ ਮੇਧਰ
 in red

(This seems to be an esoteric interpretation of the Jap ji)

ਮੇਧਰ ਤੇਈ ਇਹ ਬਿਰਯੋਗ ਬਾਨੀ। ਦਾਤਾਰੁ ਜੀ॥

leaves

75 to 567

is the Janam Sakhi proper

The Sakhis as related by Bhai Bala
in the presence of Guru Arjun Dev and
recorded by Paira Mokha end on
leaf 557 with Sakhi 79

Sakhis 30 & 31 on leaves 311 to 327 are
about visit to Mecca & Medina

for Sakhis about Mata Majhaant (ਮਾਝਾਨਤ)
in this manuscript see leaf 570, and
before and after that

L. 558 From leaf 558, G. Arjun starts his story
as to how he met G. Nanak and how
he could please him so as to be
selected for the gaddi. This is Sakhi
80th. After giving a number of other
stories, the obscure story is given from
leaf 563 ~~both~~ pages on toward there:-

ਅੱਗੇ ਬੁੱਝੇ ਦੁਹ ਖਾਰਾ॥ ਤਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ਬੁਝਾ ਦੁਹ
 ਕਿਥਿ ਖਾਰਾ॥ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇ ਆਗਾ॥ ਤਾ ਗੁਰੀ
 ਬਾਨਾ ਅਪਾ ਲਖਿ ਦਿਓ ਤੇਈ॥ ਤਾ ਬਾਨੇ ਸਾਖਿਆ ਜੀ,
 ਗੁਰ ਜੀ ਤੁਸੀ ਪ੍ਰਭੀ ਪ੍ਰਭੀ ਪਟਿ ਕਿਥਿ ਰਖੇ॥ ਤਾਂ
 ਗੁਰ ਅੰਗਰ ਬੋਲਿਆ॥ ਗੁਰੀ ਬਾਨਾ ਮੁਖ ਮਖਾ॥ ਅਤੇ
 ਮਾਮਾ ਮਾਗਾਪਿ॥ ਅਤੇ ਮਾਮਾ ਮਾਗਾਪਿ॥ (repetition
 in the MS.) ਮਾਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਹੀ॥ ਅੰਦਰ ਜਰਨ
 ਈ॥ ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਸਾਖਿਆ ਜੀ॥ ਗੁਰਿ ਮਾਖੀਆ ਜੀ॥
 ਤਾਂ ਗੁਰ ਅੰਗਰ ਸਾਖਿਆ ਗੁਰੀ ਬਾਨਾ॥ ਪਿਥੀ ਓਥੀ
 (ਮਖਾਨਾ ਮਾਖੀ)॥ ਧਰੇ ਕੁਝ ਕਰਤਾਰ॥ ਪਰ ਇਹ
 ਰੁਨੀਆ ਦਰਤਨਿ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਪੀ ਗੁਰ
 ਗੁਰ (repetition) ਨਾਨਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰਿ ਪਈ॥ ਤਾਂ ਗੁਰ
 ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ਬੁਝਾ ਅੰਗਰਾ ਅਪਣੀ ਪੀ ਹੁੰ ਗਤਿ
 ਬੁਝਾਰੈ ਜੈ ਆਦਿ॥ ਮੈਂ ਪੀ ਨ ਕੀਤੀ ਗਤਿ ਬੁਝਾਇਕੈ
 ਲੈ ਆਇਆ॥ ਬੁਝਾ ਤੁੰ ਗਤਿ ਜਾਇਕੈ ਬਾਹਰ ਬਾਹਰ॥
 ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਾਹਰਿ ਡੇਢੀ ਦੇ ਦਿਨ ਆਇਕੈ ਬਾਹਰ ਬਹਿ
 ਕਹਿਆ॥ ਗੁਰ ਜੀ ਪੰਥਾ ਲਗਾ ਕਹਨਿ॥ ਤਾਂ ਮੰਜੀ ਦੀ ਯੀ

ਤੁਹ ਮਈ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲ
 ਦਿਖਾਏ। ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਜੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ
 ਦਿਨ ~~ਕੁਸ਼ਿਨ~~ ਕੁਸ਼ਿਨ ਕੁਸ਼ਿਨ ਤੇਰੇ ਜਾਣੇ। ਤਾਂ ਮੈਂ
 ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਣਾ ਆਪਣੀ ਦੁੱਖੀ (means
 ਢੇਰੀ) ਦਿਤੀ॥ ਤਾਂ ਕੁਈ ਬਾਨਾ ਦਿਓ ਹਕੀਕਤ ਤੇ
 ਗੁਰੂ ਮੇਲ ਕੀਤੇ ਨ ਮੇਲ॥ ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਧਿਅਮ ਗੁਰੂ
 ਸਤਿ ਜੀ ਸਤਿ ਜੀ॥ *It followed by the assurance*
that whoever accepts ^{thus} the truth,
will be saved and all his sins will
be forgiven

ਤੇਰੇ ਗੁਰੂ ਮੰਗਣ ਕਰਿਆ ਕੁਈ ਬਾਨਾ ਜੇ ਦਿਓ ਹਕੀਕਤ
 ਮੇਲੇਗਾ ਮੇਲ ਕਰਿ ਆਖੇਗਾ ਸਤਿਬਾਨ॥ ਤਿਸੇ
 ਅਭਿਮਾਨਿ ਪਾਪ ਜਿਤਨੇ ਕੀਤੇ ਤੇਰੇ, ਤਿਤਨੇ ਸਤਿ ਆਖਣਿ
 ਨਾਨਿ ਸਰੂ ਪੈਤੇ ਜਾਮਣਿ॥ ਜੇ ਤਿਸੇ ਸਤਿ ਪਰਤੀਤ
 ਨਾਨਿ ਸਤਿ ਆਖਣਾ॥ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਦਿਓ ਹਕੀਕਤ ਕਰਾਏਗਾ
 ਮੈਂ ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹੈ, ਤਿਥੇ ਬਿਰਹੇਗਾ ਜਾਇ ਪਰੇਗਾ।
 ਕੁਈ ਬਾਨਾ ਦਿਓ ਬਾਨ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਜਾਨਣਾ॥ ਏਸ ਦਿਨ ਤੇਰੇ

ਨਾਹੀ ਮੰਨਤਾ ਜੋ ਸਿਖ ਦੇਸ ਬਰਨਿ ਸਤਿ ਕਰ ਜਾਨੈਗਾ
 ਮੈ ਖੁਦੇ ਬੰਦ ਰਹਮਤਿ ਦਿਖ ਜਾਇਗਾ। ਤਾਂ ਦੇਹ ਬਾਨੇ
 ਗੁਰੁ ਮੰਗਰ ਨੁ ਪੁੰਦਿਕਾ, ਗੁਰੁ ਜੀ ਦਿਹੁ ਜੋ ਪਰਜਾਦਿ
 ਮੇਰੇ ਰਤਾਰੇ ਮੇਰੇ ਪਰੁ ਰਗਤ ਮੇਰੇ ਰਜਾ ਜਨਕ ਮੇਰੇ
 ਤੇਰੇ ਜਿਤਨੇ ਰਗਤ ਹੈਨਿ। ਮੇਰੇ ਓਹੀ ਹੈਨਿ॥ -----
 (Goes on to say that Kabir made no
 Sekh, started no path, and call etc)
 no monies, hence he is the only bhagat
 who has reached the Divine Presence.
 This is clearly a continuation of the
 attack on Guru Nanak & the Sikh Path.

The last Sakhi in this portion is
 that of the death of Bala and the
 2nd guru setting fire to his pyre
 with his own hand. It ends thus
 on the back page of leaf 567:-

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪੁਰੁ ਗੁਰ ਮਾਗਾ॥ ਮੇਰੇ (ਅਪਣੇ ਹੋ ਕੇ
 ਮੇਰੇ) ਕੁਧੀ ਬਾਕ ਪੁਰੁ ਮਿਖ ਮਾਗਾ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ
 ਹਿਰ ਪਾਇ ਗਇਆ॥ ਬੇਨਾ ਕੁਧੀ ਪਤਿ ਕਰਤਾਰ
 ਮਤ ਕਰਤਾਰ॥ ਮਤ ਕਰਤਾਰ॥ ਬੇਨਾ ਕੁਧੀ ਸੀ ਮਤਿ
 ਕਰਤਾਰ ਜੀ ਦਾਗੁਰ॥ ਮਤ ਗਰ॥
 ਮਾਖੀ ਪੈਪਰਨ ਕੁਧੀ॥ 576॥
 59

Old forms of letters ^{ਖ ਗ} ਟੁ, etc & figures
 ੬੮ ੫੯ etc make the manuscript
 69 51 old & since the Obseene
 Sakhi is given is full, even older
 than the 1713 A.D. MS with Mr Bedi.

The MS continues & the last two lines
 on the page 567h are:-

ੴ ਮਤਗੁਰ ਪੁਰੁ ਮਿਖ ਮਾਗਾ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ੧॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਰਿ ਤੀਰ ਤਰਸਮ ਮੈ ਕਰ ਕਮਲ ਬੀਰਾ।

ਠਨਕ ਮੀਸੀ ਭੇਖਰੀ ਧਿਰਮਤਿ ਬਿਨਾ ਕਾਗ ਰਿਓ ਤੇਈ॥੪੭॥
 ਇਹ ਸਬਰ ਤਰਸੀਓ ਤੇਈਯਾ ਮਧਾ॥੧॥ ੬ ਸਤਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਾ॥
ਪੰਥੀ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਰੀ ਨਿਥੀ॥ ਸੁਪਰਨ ਤੇਈ॥
ਗੁਰੁ ਸੰਗਤ ਜੀ ਕਾ ਸਰਗ॥ ਮਸਤ ਸੁਰ ਮਸਤ। ਸ੍ਰੀ
ਦਾਗੁਰ॥ ਦਾਗੁਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਦਾਗੁਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਸਤ ਰਾਮ
ਰਾਮ ਰਾਮ॥ ਮਾਤੁਰਾਮ ਮੇਰਾਗਾਮ॥ ਬੇਜਾਤ ਕਾਦੀ
ਜੀ ਦਾਗੁਰ॥ ਸਾਖੀ ਪ੍ਰੀ ਤੇਈ॥ ੮੦॥
ਅਮੇ ਸਾਖੀ ਸਤਾਨਾਦੀ (੪੭) ਰਜਾਨੇ ਰੀ ਤੇਈ॥ ੮੪੮॥

This shows the *pothi* was written after the compilation of the Dasam Granth "ਪਰਮਸਤੁ ਸੁਰਮਸਤੁ" has been missed, as usual, as ਮਸਤ ਸੁਰ ਮਸਤ. The writer was ਮਾਤੁਰਾਮ ਮੇਰਾਗਾਮ which means delightful or beautiful

Sobharain.

Clearly also the 7 or more Sahbis that follow did not form part of the original Jansen Sahbi & were added subsequently.

After leaving out 6 Sahbis in the original before him, the series begins the 87th which from Nankh's death, whose beginning & end are:—

ਬਾਬਾ ਸਿ (this is a genuine name) ਉਰਾਨੁ ਕਹਿ (ought
to be ਕਹਿ) ਫਿਰ ਮਾਇਆ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਦਰਿਸ਼ਾ ਦੇਸਾ ਰਾ ਤੇ ਦਿਸਾ ਤਾਂ ਮੰਗਿਆ। ਪੰਝੀ ਦੇ
ਦੇਰੇ ਦਿਹਾਇਆ। ਅਤੇ ਬੇਤਾਲੀ ਬਰਯਾਂ ਦਿਖਾ ਧਾਤਾਈ
ਰੀਤੀ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਰਸਬਾਰ ਮਾਯੇ ਪਿਪਲ ਸੀ॥
ਏਠ ਬਾਬੇ ਦੀ ਮੰਜੀ ਦਿਛਰੀ ਸੀ। ਮੰਜੀ ਉਪਰਿ
ਛਾਏ ਬੈਠਾ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਅਰਿ
ਦਿਖ ਰਹੀਆਂ ਸੀ। ਤਿਸਰਾ ਨਾਓ ਬਾਬਾ ਕਾਮਰਾ

ie. letters
62. when
he went
to Sahibpur.

ਮਰੀਚ (cupid to be married) ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬਹਿਮ
 ਬਾਬਾ ਰਮਨਿਸ਼ਾ। ਰਮਨ ਬਹਿਮ
 (exactly as in the parable with me)

ਉਤੇ ਦੇਖੇ ਦਾਉ ਰਹੀ। ਬਾਬੇ ਦੀ ਦਾਹੜੀ ਦੇ ਹੱਥ
 ਫਰਾ ਫਰਾ ਰਹਨ ਰਹੇ। ਰਹਨ ਰਹੇ। ਰਹ ਪੜੀਆਂ
 ਤੀਰ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਬੈਠਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਰਹ ਪੜੀ ਦਾਜਿਤ
 ਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰਹੀ॥ ਇਹ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਮਾਪਦਾਰ
ਤੋਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਮਾਪਦਾਰ ਜਾਇ ਬੈਠਾ॥ ਰੁਨਰੇ (repetition)
 ਰੁਨਰ ਤੋਂ ਹੀ ਪਾਗੁ ਪਾਗੁ ਮਾਫਿ ਮਾਫੇ॥ ਤਾ
 (ਚੋਰੀ omitted) ਮਾਦਨ ਰਹੇ ਰਿਨ (= ਰਿਨੇ) ਨ
 ਜਾਤੇ ਦੁਨ ਰਹਿੰਦਾ। ਫੇਰ ਉਥੇ ਰਹੇ ਤਾ ਮਾਤਾ
 ਰਹੀ ਬੈਠੀ। ਬੈਟਾ ਸਪਾਹੀ ਇਕ ਦੋਰ ਤਪੇ ਦਾ
 ਰਹੀ। ਹਥ ਤਹੀਤ ਰਹੇ ਰਹਿ ਪਾਇ ਗੀ॥ ਉਥੇ
 ਠਾਠਿਥੇ ਦੀ ਸਮਿਥੁ ਰਹੇ ਰਹੇ॥ ਜਾਇਦੇ ਸਿੰਘ
 ਰੁਪ ਦੇ ਨਾਨਿ ਤਹਿਰਿੰਦਾ। ਦੇਖਨ ਤਾ ਰਿਖਾ
 ਦਿਨ ਫੇਰ ਮਾਤ ਰਹੀ ਨਹੀ। ~~ਕੇਵੇ ਨਹੀ ਦਿਨ~~

ਮੇਰੀ
 ਮੇਰੀ

ਪਾਦਾਰਿਤੇ। ਸਰੁ ਪਦੁਤਾਦ
 ਬਰਹੀਮਾ ਬੰਸੰਤੁ ਸਰੁ ਰੇਖ ਹੋ। ਫਲ ਮਾਤ
 ਕੋਈ ਕਿਹਾ ਨਾਹੀ (repetition) ਕੋਥੇ ਹਰੀ ਹਿਰ
 ਪਾਦਾਰਿਤੇ। ਸਰੁ ਪਦੁਤਾਦ ਨਾਹੀ। ਕਿਨੇ ਨ
 ਜਾਤੇ ਦੁਨ ਮਾਇਆ (leaf 581 ends) then
 as leaf 582)

ਸੰਮਤ॥ ੧੫੮੫॥ ਦਰਖੇ ਮਹਿ ਮਸੁ
 ਪੁਰੀ ਰਖਮੀ ਦੇ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ
 ਜਾਨਾ॥ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦਿਹ। ਬੋਧੇ ਕਾਈ
 ਨੀ ਦਾਗਰੁ ਸਾਖੀ ਮਠਾਜਦੀ (=88^ਫ)
 ਪੁਰੀ ਤੋਈ॥ ੮੮॥ ਰੁਨਾਏ ਕੀ॥ ਮਾਠੇ
ਸਾਖੀ ਤੇਗਰੀ ਰਨੀ ਨਦੁਖੀ॥ ੮੦॥

The year of death given is wrong, it
 ought to be 1595 ~~or 1594~~
 What is ਸਾਖੀ ਤੇਗਰੀ? which is ਗੋਟ
 Does it mean reading of some religious

1585
 57
 1528

book? If so this brings the ^{MS} book very close to us; i.e. its copying, unless of course the reference is to the reading of Gurmukh Paurān. But why ~~MS 89th~~ is omitted is not understood. There is no ~~Sābhi 87th~~

This line ^{was} ~~was~~ ^{not} ~~not in this MS.~~

~~unless it is a part of the 30th A MS, which is cut up in two parts.~~

The 30th A MS is not given

[The above notes were taken on 13⁵/₄]

The book begins with the usual fore-
-word by a fourth party thus:-

ਜਲਮਪਤੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਪੰਥ ੧੫੮੨ ਖੰਡ
 ਮੇ ਵਿਅਸੀ ^{ਮਿਤੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਦੀ ਪੰਥੀ ॥ ੩ ॥ ਪੰਥੀ} ਲਿਖੀ ਪੜ੍ਹੇ ਮਖ ਪੜ੍ਹੇ ਪੁਨਤਾਨਪੁਰ
 ਦੇ, ਮਖ ^{ਦੁਕਸਤ} ਤੁਝੀ ਬਾਨਾ ਪੰਥ ^{ਜੇਹੇ ਵੀ} ਲਿਖਦੀ ਗੁਰੂ ਮੰਗਰ
 ਜੇ ਜੇ ਪੰਥ ਲਿਖੀ। --- ਏਹਿ ਮਹੀਨੇ ਸਤਗੁਰਿ
 ਲਿਖਿਦਿਆ ਜਗੇ ਆਏ ॥ ਜੇ ਜੇ ਗੁਰੀਕਤ ਮਾਜੀ ॥ ਕਿਥੇ
 ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਿਓ ਆਏ ਤਿਥੇ ਤਿਥੇ ਦੀ ਗੁਰੀਕਤ
 ਸਹਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰੀ ਬਾਨੇ ਲਿਖਦੀ ॥ ਤੁਝੀ ਬਾਨਾ
 ਮਤੇ ਸਰਸਾਨਾ ਨਾਨਕਿਓਰੇ ਮਾਏ ॥ (This last
 sentence has partial passed

over it) ਮੇਰੀ ਖਾਨੇ ਦੇ ਦੁਖਤ ਗੁਰੀ ਬਾਨਾ ਨਾਨਕੇ
 ਮਾਏ ॥ ੧ ॥ ਬੇਨਤਾ ਗੁਰੀ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ॥ ਜਾਖੀ ਤੇਰੇ ਰਾਜੀ ॥
 and again repeats

Here comes the Sakhi or story in
 which Gurm Angad asks Bala, who
 he is & he replies - and then describes
 the birth of Gurm Nanak. Hardayal

Pundit comes & writes the horoscope
ਜਨਮਪਤੀ। (ਦੇਖਾਏ ਤੇ ਦੇਖ ਪਾਏ ਪਾਏ ਤੇਖਿਆਏ
ਜਾ ਜਨਮ ਜੀਤਾ ਜਾ॥ Then from Agyal and
Bola with Lala to secure horoscope
This which is brought after search
at Mehta Laloo's house. This ends
Sakhi 2॥

Evidently as far as the foreward

ਸੰਮਤ ੧੫੨੯ ਸਿਤੀ ਕਤਰ ਸੁਰੀ ਪੁਰਨਾਮਾ॥ ੧੯॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜਨਮ ਜੀਤਾ। ਜਤਾਰੀਏ ਨਹਿਤ ਪੁਰੇ॥

ਪਿਛੇ ਪਾਠਿ ਦਰੀ ਗੁਰੂ ਜਨਮਿ ਮਾ ਤੇ॥

ਦੇਖੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕਤਰ ਦਿਖਿਆ ਨਹੀਏ॥ The

Pundit sees the little infant, and

foretells his greatness - & names

him Nanak Miranberi। ਦੇਖ ਮਾਏ ਕਿਰੰਕਾਰ

ਦਿਨ ਤੇਰ ਕੋਚੀ ਨਾਹੀ। ਜਾਂ ਨਾਨਕ ਦਿਖਿਆ ਪੰਧਰਾ

(leaves 87, 89, 90 missing) ਨਾ ਤੇਖਿਆ

ਤਾ ਕਾਹੁ ਨਾਨਕੁ ਨੁ ਮਾਖਿਆ ਨਾਨਕ ਤੁ ਮੇਰੇ ਪਾ

leaf 49
91
15 years

ਦੇਸ ਖੰਡਾ ਤੋੜਿਓ ਚੁੰਨੇ ਦੀ ਦਾਰ ਥੇ ਚੁੰਨਿਆ ਮੇਰਾ
 ਨਾਉ॥ ਮੰਨਿ ਕਾਦਰੀ ਕਾਈ ਨਾਜੀ॥ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੀ
 ਤੇਈ ਜੀ ਪਿਛੈ ਤ ਖੰਡਾ ਤੋੜਿਓ ਮੰਨਿ ਕਰਦਾਸ
 ਤੋੜਿਆ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਿਛੈ ਨਾਉ ਰੋਗਾ॥ *Navak*
gives no reply to this ਤ ਅਸੇ ਜਦ ਬੇਰੇ

17 Jan'y
ਸੀ ਹਾਹੀ॥ ਜਾ ਨਨਕ ਸਤਗੁ ਰਵਿਮਾ ਦਾਰੋਇ ਮਾ।
ਤੇ ਕਾਰੁ ਮਾਖਿਆ ਪੁਤ ਤੇਰਾ ਧੰਯਾ ਸੈਂਤ ਵਪੇ
~~ਖਾ~~ (again a break, although leaf
marked & 2 (-92) begins after (69 = 97 or 91)
leaf 93 follows! On leaves 92
→ 93, Nanak is entered in contro-
versy with Pandha, whereas he address
ਸਾਜਣ ਅਦੁਲਾਹੀਆ as in other books.
Then comes leaf marked 100 - which
begins:- ਉੱਚ ਨਿਰਬਾਨੀ ਨਾਉ ਸੰਤੋਸ਼ਿ॥ ਤਾਂ
ਅਡਰ ਬੜ੍ਹ ਪੁਸੀ ਰਵਿਮਾ। ਤਾਂ ਸੰਤੋਸ਼ ਇੰਦ੍ਰਿ ਮਾ॥
(the Sukhi of Sachha Saeda is given)

original with;
nep Singh, Noida

45 = 9

16

Again missing leaves 102, 104, 105, 106, two 131's, two 165's, one leaf blank on both sides here, leaves 193, 192 order changed, leaf 200 missing; two 232's; continuous upto 412, then come 27 leaves unnumbered; then numbering starts again with 413; 466 & 460 reversed, 507 not numbered; then continuous upto 582, which is the last leaf with only four lines on it - the ending words being
 ॥ ८८॥ चतुष्टयी। मन्त्रे मन्त्री तैरु री रती रुदयी॥ ॥ ८०॥

Badly copied in a hurry, ommissions entered between leaves or mostly on margins.

In Bani Behangam portion

leaves 27, 28 reversed; 31 missing; 49, 50 52, 53, 54, 55, 63, 66, 67, 68, 69, 71, also missing. This portion ends on leaves 78.

leaf 107 After Sakhi of ਖਰਾ ਸੋਰਾ & what was
on missing ~~an~~ leaves 104, 105 & 106 —
the first page of 107 begins:-

ਜਾਂ ਭਰਤ ਰਹਿਮਾਂ ਮਠਾਗਾਂ ਦਾ ਔਦਿਆ ਤਾਂ
ਭੇਤ ਵੈਸਾਖ ਦੇ ਰਿਤ ਮਾਏ। ਕੁਛ ਦੇ ਰਾਜੇ ਜੈਗਮ
ਪਾਤਤਾ ਮਾਇਆ ਸੀ। *Jairam sees Nauki*
drawing water at the village well, ਜੈਗਮ
ਪਾਤਤੇ ਦੀ ਠਜੇ ਪਈ ਖਸੀ ਠੇਨ ਸੀ। ਜੈਗਮ ਦੇਖ
ਕਰ ਮੇਰਿਆ ਮਾਇਆ — — — ਜੈਗਮ ਮੁਕਤਾ ਦਾ
ਜੈਰਿ ਮਾਪੇ ਮਾਇਆ ਦਿਆ। ਬੈਰਾ ਰਾਈ
ਜੀ ਦਾ ਹੁਕਮਾ ਸਾਖੀ ਠੇਰ ਰਹੀ॥

leaf 111
first page

ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਭਰਤ ਰਹਿਮਾਂ ਦੀਗਾਂ ਦਾ ਔਦਿਆ ਤਾਂ
ਇਕ ਰਿਤ ਇਕ ਮਾਤੀਤ ਮਾਇ ਵੈਰਾ॥ ਪਰ ਜੈਰਿ ਰਾਗਿ॥
Nauak gives him a turban & a dhoti॥

Rai Ballar writes to *Jairam* to
to send for Nauak, as he can work

leaf 112 - get along with Kaloo.

leaf 113 begins in ੨੨੦ ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਲੱਗੀ ॥ ੫ ॥

X ਸਮਤ ੧੫੪੦ ਮਿਤੀ ਸਪਰ ਸਰੀ ॥ ੩ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਜੰਮਾ ਯਾਦਿ ਜਨਿ ਮਾ ॥ (This makes him
only 14 years old at the time, while
Sukleis upto his age of 20 years have already
been described) ਤਤਰੇ ਭੀ ਪੰਜੇ ਦੇ ਰਿਨ ਸੁਭਾ
ਪਰ ਜਾਇ ਦਰਿਮ (= ਦੁਰਿਮ). (This means
about 50 miles - to verify?)

Nauaki asks Jairam to arrange
for his marriage - Jairam says
when Nauaki ਜਾ ਇਹ ਰਿਹਤ ਜੇਹੇ ਜਾ, ਤਾਂ
ਵੇਈ ਖੜੀ ਕਰਾਸੀ ਕਰਾਸੀ। ਤੇ ਉਤਾ ਦੁੱਖੀ ਕਰੀ
ਨਾ ਉਂਦਿ॥ ਯਾ ਮੇਸਰੁ ਤੇ ਚਿਤ ਕਰ॥

G. Nauak
only 15 years
old

ਸਮਤ ਪਰਗ ਮੈ ਦਿਕਤਾਸੀ ਮਿਤੀ ਸਪਰ ਸਰੀ
ਭੰਰਸ ॥੧੫੪੧॥ ਨੇ ਮੇਰੀ ਧਾਨ ਦਿਹਾਇਆ। ਬਿਲਾ
ਗਾਈ ਜੀ ਦਾਗਾਰ ॥ ੧੮ ॥

leaf 115

ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਲੱਗੀ ॥

Leq 1156

Bela nas want to go back to Falarandi
 Nanak persuades him to stay for some time,
 which he does. Two years passed then, Mehta
 Kaloo nas comes to see, has he is getting on.
 Nanaki tells her father that they were
 trying to get the hand of the daughter
 of Mooli Chona patwari of the
 Randhawa Jats of Pakhali Randhawa.
 They talk about his account being clear
 so far, although the Jaisam & Nanaki
 are always anxious about it. (No
 story of account taking is however
 given so far). They say we are trying
 to bring about his marriage soon, when
 Nanak will get attached to his wife
 and ਹਿਰ ਰਬੀਧ ਨਾਨਕ ਓਪਨੈ ਨਾਮੇ ਜਮਦੇਗਾ।
ਭੰ ਵਾਨੁ ਨਾਮੇ ਨ ਪਾਠਿ ਜਿਨਾ॥

C. 121

A month after this same body complaint
to Jairam about Nawab's wasteful
behaviour - - -

ਜੇਮਤ ੧੫੪੩। ਜਿਤੀ ਸੰਪਤਿ ਪੁਰੀ ਪੰਡਰੀ ਨੇਕਾ
ਰੀਤ। ਜੇਕਾ ਰੀਤ ਮਾਗਿਨਿਸ਼ਾ ਤਿਹਰਾ। ਇਕ ਸਭ
ਪੰਡੀ ਰੁਪਏ ਲਾਗਵੇ ਪਾਸਿ ਪੰਮ ਜੈ ਦੇ ਰੁਪੇ।
ਲਾਗਵ ਜੀ ਹੇ ਕਾਈ ਜੈਰਾਮ ਨੂੰ ਮਾਧਿਸ਼ਾ, ਜਦੇ ਜੀ
ਜੀਤਾ ਜੀ ੨੮ ਤੇਰੇ ਮੁਹੇ ਪੁਰਖਾਰ ਤੇਰੇ। ਇਹ
ਮੇਰੀ ਖਾਨਾ ਵਿਸੇ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਸਭਿਏ (So Jairam
had taken this charge of modikhan
on his own security.)

But Nawab & Jairam persuaded him
to continue, as they are fully satisfied
about him (Nawab had had nothing
to do with this complaint so far).

The Hindus & Mohammedans who had
been refuted from Nawab were greatly

l. 1266 pleased at his decision to stay on

ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ

So he was ^{only 18 years} ~~old then~~ ^{only 18 years} ਸੰਮਤ ੧੫੪੪॥ ਮਿਤੀ ਬਘਾ ਧੁਰੀ ਧੰਗੀ ॥ ੫॥
ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਭੈਣੀ॥

ਸੰਮਤ ੧੫੪੫॥ ਮਿਤੀ ਅਛਿਤਾਰ ਦਸਮੀ ਨੂੰ ਪੰਜਿ
ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਚਢੇਕੁ ਘਰਨ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਪਰਖੀਕਾਰੇ

l. 132 Mordana now agrees to stay on with
Nauvak

l. 133 Suspicious about Nauvak's finances
again arise. Nauvak offers that
his accounts be audited. ^{the} Nauvak
agrees to this, Nauvak goes to the Nawab
with his bahi॥ ਨਾਨਕ ਰਹਿਮਾ ਰੇ ਮੰਦੀ
ਤੇਰਾ ਨਾਭੇ ਰਿਸਾ ਹੈ। ਨਾਨਕ ਜੀ ਰਹਿਮਾ ਮੇਰਾ ਨਾਭੇ
ਨਾਨਕ ਨਿਰੋਕਾਰੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਰਹਿਮਾ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ
ਮੇਰੇ ਤੇ ਰੁਝਾ ਨਾ ਸਮਝਿਆ, ਮੇਰੀ ਰਿਸਾ ਰਹਾ॥

ਦਿਹ ਜੈਰਾਮ ਕਾਸੀ ਦਿਹ ਨਾਥਾਬਰੀ ਨਿਯੰ ਕੀਤੀ
 (This shows the Nawab saw very
 little of Nawab, did not know him
 long face even after several years
 work & not his name even. He
 also knew little of Hindia Punjabi
 language) ਅਕਸਿਤੇ ਤੇ ਬੁਝੀਨਿ ਬਚਾਉਨਿ
 ਬੇ ਸੁਬਤਿ ਨ ਬੇਨਿਯੁਤਿ ਏਸ ਮਿਠਤ ਕੀ ਜੈ ਬਾਤਿਤੈ
 ਤਿਸਰਾ ਮੈਂ ਬੰਦਾ ਤੈ॥ ਨਾਥਾਬਰੀ ਰਿਸਾਮ ਰਿਸਾਮ
 ਰਿਸਾਮ। ਨਾਥਾਬਰੀ ਰਿਸਾਮ ਜੈਰਾਮ ਮੈਂ ਨੈ ਨਾਨਕ ਤੈ
 ਮੈ ਬਿਅਗਤਾ ਤੈ। ਤੈ ਜੈਰਾਮ ਰਿਸਾਮ ਨਹੀ ਬਿਅਗਤਿ
 ਨਾਥਾਬਰੀ ਰਿਸਾਮ ਮਰ ਮੈਂ ਸਮਝਿਅਾ। ਬਿਅਗਤੀਏਕਾ
 ਤੈ ਮੈਂ ਸਾਤ ਸਮਝੀਏਕੀ। ਨਾਥਾਬਰੀ ਰਿਸਾਮ ਨਾਨਕ
 ਮੈਂ ਸਮਝਿਅਾ ਤੈ ਜੈ ਮੇਰੇ ਪੈਸੇ ਤੈ ਨਾਨਕ ਤੈ॥
 ਤਜਾਨ ਮੈਂ ਲਿਖਤ ਪਾਂ ਰੋਦੀ ਤੈ (i.e. I am
 very harsh & cruel) ਤੈ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੇਨਿਯਾ
 ਨਾਥਾਬਰੀ ਸਮਝਤ ਰਿਸਾਬ ਨੀਕੀਏ॥ ਜੈ ਰੁਕ

31778 ਰਾ ਨਿਵੇਲੇ ਮਾਥੀ ਰਾ ਖਤ ਨੀ ਜੈ ਮਾਥੀ ॥
Jadorai is sent for. Audit was
 done in five days & five nights
 ₹ Rs 321/- were found to the credit
 of Nauak. Bhawani Das treasurer
 was sent for & asked to pay clear
 Nauak's account immediately by
 paying him Rs 321/- and make
 him a fresh advance of Rs 3000/-
 Nauak took only a small portion of
 it to Modi Khawa, the remaining
 he kept with Bilei Naccali

On Nauaki asking Jaisam about
 the account says: ਮੁਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਓ ਪਿਆਰੀ

ਮਾਥੀ ਮਾਥੀ ਰਾਠੀ ਨੇ ਨਾਨਕ ਪਰੀਤੁ ਪੰਥੇ
 ਚਰਾਦਰਾ ਮਾਠੇ ਸਿਧਾਥ ਰੰਗ ਤੇ ਤਾਂ ਰੰਗ ਰਾਖਾ
 ਨਿਰਨਿਰਮਾ ॥ — No Sakhi number given
 here

* Both have names are
 rather suggestive
 188

leaf 137 b
at top

ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ (marriage)

ਸੰਮਤ 1485॥ ਮਤੀ ਸਾਹਿਬ ਪੁਰੀ ਸਤਸੰਗੀ ਦਾ
 ॥੭॥ ਸਾਹਿਬਿਸਾ ਸਾਹਿਬਾ॥ ਅਤੇ ਉਥੇ
 ਉਹਦੇ ਸੁਰੀ 9 ਸਤਸੰਗੀ ਦਾ ਸਾਹਿਬਿਸਾ ਸਾਹਿਬ
 ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ੫੭ ਵਧਾਈ ਕੀਤੀ॥ -----
 ਸਭ ਪੁਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਜਾਣਾ ਤੇ ਹੀਆਂ ਤਾਂ ਨਾਨਕ
 ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਹੀਆਂ॥ ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਸਾਹਿਬਾ ਸੁਰ
 ਹੀ ਇਹ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਮਾਂ ਸਾਖਰਾ ਤਾਂ ਸੇ ਸਾਖਰੀ
 ਸਾਖੀ ਤਿਠੀਆਂ ਹਾਕਰ ਦੀਆਂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਖਰਾ
 ਤਾਂ॥ ਮਾਂ ਜੁਲੀਆਂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਹੀ ਸਾਖਰਾ॥ -----
 ਸਾਹਿਬੀ ਦੀ ਤੁਰੀ ਤੁਰਦੀ ਤੇ ਸਾਹਿਬੀ ਨਾਨਕੀ
 ਤੁਰਦੀ ਤੁਰਦੀ॥ ਮਾਂ ਸੁਰ ਨਾਨਕੀ ਤੁਰਦੀ ਸਾਖਰਾ
 ਤੁਰੀ ਮਾਂ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ॥ ਫਿਰ ਸਾਹਿਬ
 ਨਾਨਕੀ ਸਾਖਰਾ ਤੁਰੀ ਬਾਨੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ
 ਬਾਨੇ॥ ਤੁਸੀਂ ਦਿਖਾ ਦੇਹੋ॥ ਦਿਖਾਈ ਦੇਹੋ
 ਸਾਹਿਬੀ ਕਰਦਾ ਸਾਹਿਬੀ॥ ਤੁਹ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ॥
 Gurm Nanki comes back after a

month with wife & took over the
 work of mod' khawa nesh day
 & Mata Chauri went away with
 her father Mula to Pakhoki, as
 Nanak neglected her, and would
 not come home for two months
 running. Chandrani the mother-
 in-law came & quarrelled with Nanaki
 Nanaki sends for her brother, who
 tells her that they were sister and
 brother in previous birth also, and
 agrees to do what she wants him to
 do. Nanaki asks him to show love
 to his wife & her greatest desire
 is to see his children and play
 with them. || 92 ||

L. 1506

ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ॥

ਜਾਂ ਦਰਿਆ ਬਰੀਆ ਦੀ ਜਾਮੀ ਫਿਰ ਸੰਜਾਰੀ
 ਪੁਰੁ ਤੇਰੀ। ਨਾਨਕ ਦੇ ਪਾਠ ਇਕ ਪੁਰੁ ਤੇਰਿਆ॥
 ਨਾਏ ਸਿਰੀਚਰ ਰਖਿਆ। ਜਾਂ ਸਿਰੀ ਦਰਿਆ ਸਾਹਿਬ
 ਤਿਹੁ ਦਾ ਤੇਰਿਆ ਸੀਮਤਕ ਨਖਮੀਰਾਜ ਪੇਰ ਦਿਨ
 ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੀ ਖਾਨੇ ਦਿਨ ਬੈਠੇ ਸੀ। ਜੇ ਇਕ ਦਿਨ
 ਕੇ ਬਿਨੁ ਰੋਕ ਆਇ ਰਿਖਈ ਦਿਤੀ॥ ਤੇਰੀ ਜਾਮੀ
 ਦੇ ਦਿਨ। ਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬਚਿਆ, ਕਹਿਓ
 ਮੀਆ ਜੀ ਬੈਠੇ। ਤਾਂ ਓਹ ਕੇ ਬਿਨੁ ਰੋਕ ਬੈਠੇ ਕਹਿਓ
 ਬੈਠੇ ਕੇ ਬਿਨੁ ਰੋਕ ਬੈਠਿਆ, ਦੇ ਸੰਦੇ ਪੁਰਾ ਦੇ ਦੇ
 "ਤਨੁ ਵਿਆ ਦੇਖੀ"॥ ਫ. Nauak tells him
 that after 4 poles at the road place
 he goes & bathes and then has some
 food. The Japir advises him to
 bath early morning in the Beas
 and wash his feet with water
 ਪੁਰਿ ਪਾਵੈਗਾ। ਤਾ ਤੇਰਾ ਰੋਕ ਰਖਿਆ ਰਾਗ

ਰੂਮ ਨਾਮੁ ਹੀ। ਤੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਿਸਾ
 ਦੇਖ ਪਾਵੀ॥ (No spiritual advice
 is given by the Jagan) ਜਾਮੀਨੇ ਦੇਖਿ
 ਬੁਝੇ ਜਾ ਦਿਖ ਦਿਖ ਜੇ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇਖੀ
 ਦਿਖ ਦੇਖੇ ਰਚੀਆ ਮਾਸੀ॥ ਤਾਂ ਕੰਮ ਹੋਇ
 ਮਦਿਆ। ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਖਾਨੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਿਖਿ
 ਤੇ ਪਾਵੀ ਜੇ ਨਾਨਕ ਦੇਵੀ ਜੀ ਮਾਇਆ॥
 (No servant has accompanied
 him & nothing is said about others
 left at the house) ਕੋਈ ਕੁਝ ਮਾਖੋ
 ਕੋਈ ਕੁਝ ਮਾਖੋ॥ ਤਾਂ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਨਾਨਕ
 ਜੀ ਨਿਕਲੇ। ਤੇ ਪੈਰ ਪਇਆ ਜੇ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ
 ਨੂੰ ਭੁਤਨ ਨਾਮਾ॥ ਖਾਣੀ ਤੇ ਦਿਆ। ਰੋਜ਼ ਤੇ
 ਖਾਨੇ ਜੋਰੀ ਨੂੰ ਖਾਣੀ ਤੇ ਦਿਆ॥ Jagan is
 arrested. The accounts are checked
 in presence of G. Nanak ਸਤ ਨਾਮੁ
 ਰਾਮੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਦੇਖ ਨਿਕਲੇ ਸਰਕਾਰ ਮੇ॥

--- ਤਨੁ ਰਹਿਆ ਦਿਹ ਪੈਸੇ ਖਰਾਬੇ ਦੇ ॥
 (i.e. *God has worked a miracle*)
 ਫਰੀਸ਼ਾ ਕਠਿ ਖੁਸ਼ਾ ਦੁਹ ॥ ਤਨੁ ਜੀ ਫਾਰਾ ^{ਫੇਰ} ਰਹਿਮ
 ਪਰਿ ਦਿਖਿ ਨਹੀ ॥ ਬਾਰ ਜੀ ਰਹਿਮ ॥ ਮੁਖ
 ਮੁਖ ਜਾਨਿ ਕੈ ਗੰਗਿਆਰ ਚਿ ਰਹਿਮ ॥ ਦਿਖਿ
 ਤੀਜੇ ਮਾਹਿ ਨਹੀ ਤਨੁ ਤਨੁ ਜੀ ਦੇ ਪਰਿ ਨਾਖ ਮੀਰਮ
 ਸਾਬਨਾਰ ਫਿਰੇਨਾ ॥ ਮੁਖ ਜਾਨੇ ਪੈਰਿ ਤ ਪਾਸਿ
 ਨਹਿ ਹੋਨਾ ॥ ੧੨ ॥

Reminders of Sakhi 12

L. 1524

ਸਾਖੀ ਤੇ ਰਹੀ ॥ ੧੨ ॥

Shyama Pandit comes with Meera
 to Nank, and Shyama admonishes
 Nank, who replies in a number of
 hymns:— ਤਨੁ ਬੰਤਿ ਦਿਖਿ ਸਬਰ ਪਾਪਤ ਰਹਿਮ
 (i.e. ^{was} revealed them)

ਤਨੁ ਬੰਤਿ ਮਾਨਾ ॥ ੧ ॥

ਤਨੁ ਬਾਨਰ ਨਗਰੀ ਕਾਨੀ ਦੁਸਰਾ ਨਾਨ ਪਿਆਰੇ
 --- ਮੁਖਾਸੀ ਪੈਰਿ ਤ ਪਾਸਿ ਮੈਰਿ ਮਤੀ ॥

ਕਿਤ ਜਿਧ ਘਾਹੁ ਪਾਹੁ ਪਤੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਤਿਧਾ ਪਰਮਾਰਥ॥ ----- g. Nauak

goes on to reproduce pauris 2nd,

3rd and 4th with three ਪਰਮਾਰਥ

ਅਪ੍ਰੋ ਪੁਰੁਖੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਨਾਮਾ

ਪਿਰ ਤੇਰਾ ਬਿਛ ਸਾਜਾ॥

ਇਹ ਥਾਹਿ ਮਨੁ ਕਰੈ ਮਨ ਕਰਤ ਹੋਰਾ ਹਿਰਿ

ਰਿਸਾ॥ ੧੩॥ (This was said that
Nauak went to eat in graves)

C-155

ਯਾਧੀ ਹੋ ਰਹੀ॥੧੩॥

ਤਾਂ ਮੁਕਾ ਰੇਨ ਨਬਾਧ ਪਾਪਿ ਨ ਭਿਯਾ ਰੀ
ਰਿਸਾ॥ Nabah learns particulars

through ਯਾਧੀ, that the plaintiff

wants that Rs 700/- due to Nauak

be paid to his family, and that

Nauak has four more॥ ਨਾਨਕੀ ਤੂੰ

ਮਨਾ ਜੇਨੇ ਕੁਝ ਪਾਵਨਿ॥ ਨਾਨਕੀ ਮਗਰ ਹੋਇ

ਰਿਸਾ॥ ਤਾਂ ਨਾਨਕੀ ਦੇ ਨਵ ਦਿਨ ਪਾਠੀਏ ਮਾਨੇ

ਦੀ ਰਾਜ ਰਾਈ ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੋਲਿਆ ॥ ਪਰੇ ॥
 ਖੇਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਕਾਏ। ਨਾਨਕ
 ਪਰਿਸ਼ਾ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਿਆ ॥ ਜੇ ਤਿਖ ਤਿਖ ਦੇਰ ਨ ਨਹੀਂ ॥
 ਫਿਰ ਮੁਲਕ ਕਾਹੁ ਨਹੀਂ ਤੇ ਕੋਈ ਹੁੰਦਾ ॥ ਤਾਂ ਅਪਣਾ
 ਨਹੀਂ ਮਾਨੁੰਦਾ ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਰਾਗ ਮਾਰ
 ਦਿਨਿ ਸਬਦਿ ਬੋਲਿਆ ॥

ਰਾਗ ਮਾਰ ਮਾਰਨਾ ॥੧॥

ਕੋਈ ਅਖੰ ਭਰਨਾ ਕੋਈ ਕਰੇ ਬੰਤਾਨਾ ॥

ਕੋਈ ਅਖੰ ਮਾਦਸੀ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰਾ ॥੧॥

ਉਦਿਆ ਦਿਵਾਨਾ ਮਾਰ ਕਾ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਉ ਮਾਪਨੇ ਹਰ ਸਿਨ ਮਾਦਰ ਨ ਜਾਨਾ ॥

ਤਾ ਦਿਵਾਨਾ ਜਾਹੀ ਮੇ ਜਾ ਕੇ ਦਿਵਾਨਾ ਹੋਇ ॥

ਦੇਰੀ ਮਾਰਬ ਬਾਰਾ ਦੁਜਾ ਮਾਦਰ ਨ ਜਾਨੇ ਕੋਇ ॥੨॥

ਤਉ ਦਿਵਾਨਾ ਜਾਨੀ ਮੇ ਜਾ ਦੇਵਾ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਦੇਰੀ ਮਾਰਿਬ ਬਾਰੀ ਦੁਜੀ ਮਾਦਰ ਸਿਆਹੁ ਪ

ਤਉ ਦਿਵਾਨਾ ਜਾਨੀ ਮੇ ਜਾ ਮਾਰਬ ਪਰੇ ਪਿਛਰੇ ॥੩॥

ਮੰਦ ਜਾਨੇ ਮਾਪ ਕਉ ਮਾਦਰ ਕੁਰਾ ਜੰਜਾਰਾ ॥੪॥

ਮੇਰੇ ਵੀ ਨਿਜਾ ਤੋਹਿਰਾ ਹੀ॥ *Moola returns*
 to the Nawab & ~~ਦੱਸ~~ ਲਹਰੇ ਤੇ ਘਰੋਂ
 ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਉਧਰੇ ਤਈਂ ਵੇਖੀ ਅਛੀਆਈ
 ਮਿਲਿਆ॥ ਉਹ ਖਬਰਦਾਰ॥ *Jairam is*
search for, and then Nawab. Nawab
first refused to come, saying he had
nothing to do with the Nawab war.
 O ^{the} second man goes to call him,
 when he comes, but gives no salām
 to the Nawab. Nawab explains his
 action by saying ਮਰੇ ਤੇਰਾ ਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਮਰ
 ਖਰਾਦਿ ਦੇ ਭਰਾ ਹੋਏ॥ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਹਿਮਾ ਜੀ
 ਤੇਰਾ ਮੰਨੇ ਹੋਏ॥ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਹੇ ਨਿਹਾਜ ਦੇਰੇ
 ਨਾਮੇ ਰਾਹੇ॥
 ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਹਿਮਾ ਜੀ ਰਹੇ ਜੀ ਰਹੀ ਘਾਤ॥ ---
Jairam is very sad & tells Nawab
that ਤੇਰੇ ਮਾਏ ਮਾਨਸਾਨਾ ਦਿਨ ਤੂੰ ਪਈ॥
 ਜੇ ਮਾਨ ਨਾਨਕ ਤੇਰੇ ਤੋਹਿਮਾ॥ ---

Nanak tells the Nawab that he was buying horses in Qandhar, while standing for Miran & the Pagi that he was thinking of the newly born बेटा. Nanak comes home to Nanaki and has a meal there. Bilal is also present & joins in the meal.

Mother-in-law comes & goes for Nanak
 G. Nanak replies in गगन गगन गगन ॥

गगन पिडा पिडा पिडा वगदिल ॥

उठि बेडा जीए उठाए। वर ठकव दे दे वगदिल ॥ १४ ॥

बेडा उठी जी उठाए ॥ १४ ॥

l. १६५

मापी उठि उठी ॥ १४ ॥

Number १६५ appears on two pages
 & these pages are blank, then
 on l. १६६ continues the story of

Mardana having been sent by
Khaloo, to bring Nawab's news.

Khaloo had heard the rumours that
Nawab had become Jagir. Mardana
meets Nawab outside the town
(Seelampur). G. Nawab persuades
him to stay on with him.

Mardana is sent to buy a sabal
(~~Bala does not appear at this~~
stage) Bala now takes his leave
and goes back to Talwandi.

ਮਰਦਾਨਾ ਜਿਥੇ ਜਾਇ ਤਿਥੇ ਮਰਦਾਨੀ ਮਾਂਗੇ ਜਾਖਣ
ਨੇ ਜਾਇਆਈ ਕੁਰਾਨੀਏ ਦਾ ਹੁਮ। ਮਰਦਾਨੇ ਹੁਕਮੀ
ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਨਹੀਂ। (So G. Nawab had
already earned the evil reputation
of ਕੁਰਾਨੀਆਂ) -----

ਤਾਂ ਸੁਰੁ ਹਰੁ ਜੀ ਮਾਖਿਆ ਮਰਦਾਨਾ ਜੰਗਲ ਦੇ ਖੰਡ

ਮਿਰਾਏ ਜਦੋਂ ਦਾ ਹਈ ਦਗ ਨਰੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਥ
 ਪਿਰਨਾਏ ਸਿਰਾਧਧਾ। ਇਕ ਕਥਾਬੀ ਓਥੇ ਰਹਿੰਦਾ
 ਹਈ। ਨਾਏ ਬਿਸਰਾ ਦਿਰੇਰਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਰੇਰੇ ॥ ਸੀ॥
 ਮੋਤ ਫੇਰ ਕੁੀ ਪਰੀਰਾ ॥ --- Mardana
 takes seven rupees from Bibi Nauaki

ਮਰਦਨਾ ਦਿਹ ਦਿਨਾਂ ਦਿਹ ਜਾਇ ਪਰਿਗਾ। Mardana
 finds no trace of Phiranda and is
 disappointed
 decides to return. ਕਲਾ ਕੁਈ ਜੀ ਧਾਤਾ ॥ ੧੫ ॥

l. 177

ਜਾਖੀ ਭੋਰ ਕੁਨੀ ॥ ੧੫ ॥

Phiranda all of a sudden appears
 before Mardana, who was sitting
 under a tree, on the third day (of his
 absence) Phiranda gives a precious

ਕਰਤੀ ਰਸਾਬ ਅਤੇ ਅਕੰਪਾਨਿਸ Mardana
 ਤੇ ਓਥੇ ਯ. Nauaki was. ਮਰਦਨਾ ਰਸਾਬ
 ਰਚ ਜੀਵਿ ਬਾਰਿ ਬਹਾਇਆ (i.e. turned it)

ਦਿਨੇ ਮਾਦਨ ਮਾਏ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਐ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥ ੧੬ ॥

C. 180

ਮਾਧੀ ਤੇ ਰਾਜੀ ॥ ੧੬ ॥

Here Phiranda repeats the story of his, Gurm Naam's and their one sister's birth ~~in the~~ as children of Prān Nāth Telī (this is too high brass a name for a telī Phiranda was named Sunder and their sister Sundari & Naam's name ਧੰਮ ॥ The old city was named ਸੰਤੋਰਪੁਰ. Phiranda refused to live with Naam and departed. Mardana went to see him off - for three kos half a kos ਗੋ when Phiranda suddenly disappeared. In answer to Mardana's question, G. Naam says

ਮਰਨਾ ਭੋ ਦਿਨ ਗਾਤੋ ਪਾਏ ਫਿਰੇ ਤੇ

ਮਦਾ ਜੀ ਨੇ ਵਰਤਾ ਜਾਤ ਰਹਾ ਜੀ॥ When
rabab was played on, the soul came

ਭੰਗੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਭੰਗੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਨਕ ਬੰਦੇ ਤੇ॥
ਸੋ ਨਾਨਕ ਦੀ ਜਾਪ ਨਹੀ ਮਾਧੀ ਦੁਇ ਗਤ
ਤੇ ਦੁਇ ਰਿਹ ਜਾਪ ਨਹੀ ਜੀ ਤੇ ਬਿਰੇ ਤੇ
ਯੇ॥ Mardana is unwilling to
remain with Nanak in those
circumstances, but is persuaded
by Bhai Nanaki to continue with
him and gives him some money
Rs 20/- for ^{his} expenses, as also some clothes
of Jairam

G. Nanak then takes leave of his
sister & brother-in-law & depart
from Sultanpur & ~~proceed~~ go to
Emmankala

ਤੰ ਫੇਰ ਸੁਰ ਨਰਕ ਰਹਿਮ ਸਨ ਮਰਨਾ!

ਇਕ ਸਾਪ ਨਾਨੇ ਤਿਥਾਨ ਦੇਸਨਾ ^{*} ਫੇਰ
ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਇਕ ਤੇ ਉਸਦਾ ਦਰਸਨ ਦੇਸਨਾ ਫੇਰ
ਰਹੇ (~~ਸੁਰ~~ ~~ਸੁਰ~~ 18 ਜਾਦੀ ਦੇਸੇ)। ਮਰਨੇ
ਸਾਖਿਆ, ਰੁਨਾ ਜੀ! ਰੁਨੇ ॥ ੧੬ ॥ *This number is repeated. That means the last one is interpolated.*
ਜਾਂਬੀ ਤੇਰ ਰੁਨੀ ॥

C. 112

ਸੁਰਤਾਫੇਰ ਸੇ ਸਤੰਦਿਨਾਂ ਇਕ ਨਾਨੇ ਦੇ ਪਾਠ
ਸਾਦ ਹੈ। ਸੇਰੇ ਤਾਦੀ ਨਾਨੇ ਕਿਤੇ ਬੈਠਾ ਪਹਰਾ ਮਗਾ
ਦੇਖੇ ਤੰ ਇਕ ਤਪਾ ਜਿਹਾ ਤੇ ਸੇਰੇ ਸਾਨਿ ਜੇਬੁ ਸੀ
(So he had not seen of Nawab before
but of Nawab Samelbas knew
about him) ਨਾਨੇ ਬੈਠਕਰ ਪੁਰੁਨ ਰਗਾ ਜੀ
ਸੇ ਮਰਮ ਨਾਨੀ ਤੁਸੀ ਸਾਪਨਾ ਸਾਪ ਜਾਗ ਰੇ,
ਤੰ ਸੁਰ ਨਰਕ ਸਾਖਿਆ, ਤਾਦੀ ਨਾਨੇ ਸਾਖੀ ਪਰੇਸੀ
ਜੇ

* This name was given to the town by
Governor Emankhan about 1558
He was under Bairam Khan & took A.D.
this place from the Suri Pathans.

Bhai Lalo guesses that he is
 Nauak tupa ਜੇਹਿਰਾ ਤਾਂ ਹਰੀ ਪਾਠੋ
 ਤੇ ਹਜ਼ਰ ਮਾਂਦਰ ਤੇ। Mardana confers
 this, and then J. Nauak beats about
 their knowing each other in some
 previous birth. Bhai Lalo cooks some
 food & places before J. Nauak &
 Mardana. They stay there with
 Lalo for 3 days. ਮਰਦਾਨੇ ਦਿਹਾ ਨੀ ਦੇਖੇ
 ਸਾਧੀ ਨਿਰ ਬਰਤੁ ਟੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਨੀ ਕੁਚੇ ਜਾਇ
 ਨਿਰ ਬਰੇ ਮਾਠੇ ਜੇਹੀ ਮਾਧੀਨੁ ਮਾਖਰੇ ਟੁੰਦੀ ਜਾਮਾਏ
 ਨੀ ਕੁਰਾਸੀ। ਮਾਧੀ ਪਾਧੀ ਜੇਸਾਰ ਰੁਖਰਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ
 ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਨੀ ਇਕ ਜਬਰ ਬੋਲਿਆ॥ ਜੇਹੇਰੁ॥
 ਓਹ ਰਾਨਾ ਤਾਂ ਮਾਧੀਮੈ ਛਾਹਿ ਰਾਇਆ ਜਿਰਾਪਤ॥
 ਥੋਰਾ ਰਾ ਤਾਂ ਮਾਧੀਮੈ ਥੋਰਾ ਜਬਰਾਪਤ॥
 ਜੇ ਬੇਨਾ ਤਾਂ ਮਾਧੀਮੈ ਬਹਿ ਬਹਿ ਕਰੇ ਬਰਤ॥
 ਰੁਪ ਕਰਾ ਤਾਂ ਮਾਧੀਮੈ ਇਤਘਰਿ ਨਾਨੀ ਮਤਿ॥

Missing Page

ਤੰ ਜਾਹੁ॥ --- ਮੇਰਾ ਮਨਕ ਨਾਨ ਵਿਧਾਰੀ ਹੈ?

--- ਤਾਂ ਮਨਕ ਤੁਥੇ ਕੁਝ ਏਥੇ ਬਾਸਨ ਤੂੰ ਆਖਿਆ॥
 ਜਾਇਕੇ ਪਕੜਿ ਬੈਠਾ॥ --- ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੇਹੜੇ
 ਰੇਖੇ ਦੀ ਹੋਈ ਜੀਤੀ॥ ਅਤੇ ਪੰਥੇ ਹੋਏ ਜੁਲੀਆਂ ਕਰੇਗੀਆਂ
 ਮਨਕ ਤੁਥੇ ਦੀਆਂ॥ ਦੇਖੋ ਹੋ ਪਕੜਿ ਕੇ ਰੂਪੀ॥ ਕੋਪਰੇ
 ਦੀ ਹੋਈ ਕੀਤੀ ਰੁਪਾ ਪਿਥੇ॥ ਅਤੇ ਜੁਲੀਆਂ ਕਰੇਗੀਆਂ
 ਤਿਉਂ ਹੋ ਰਹਿ ਮਿਥੇ॥ ਜਿਤਨੀ ਮਨਕਾ ਬੈਠੀ ਮਾਤੀ
 ਤਿਤਨੀ ਬਿਖਾਰਾ ਏਕਾਈ॥ ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਖਿਆ॥
 ਮਨਕ ਆਖੀਆਂ ਦੇ ਰੋਹੁ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੀਤਾ
 ਹੋਈ॥ ਇਹ ਹੋਈ ਸੁਰਤ ਦੇ ਘਰਿ ਦੀ ਹੋਈ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ
 ਤੁਥੀ ਕਾਨ ਦੇ ਘਰਿ ਹੋਰਾ॥ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ॥ ਮਨਕ ਦਾ ਕਾਨ
 ਰੁੜ੍ਹ ਨਾਹੀ॥ ਮਨ ਦਿਖ ਗੁਆ ਰਖੈ॥ ਪਰ ਸਰਸਿਰ ਤੇ
 ਕਾਇਆ॥ ੧੭॥

ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ

ਮਨਕ ਤੁਥੇ ਅੰਤਖਾਂ ਪਠਾਨ ਮਾਥੇ ਬਹੁਤ ਮਾਧੁਰੁ
 ਆਹਾ॥ ਅੰਤਖਾਂ ਪਠਾਨ ਪੁਤ੍ਰ ਬਹੁਤ ਰਖੀ
 ਆਹਾ॥ ਦੂਰ ਬਹੁਤ ਕਰ ਕੇ ਆਹੇ॥ ਜਗਦਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀ॥

੯. 203

All the Jagirs are brought in by force
to work same miracle. G. Nanak was
among those arrested. Lalo came
and on seeing this asks what the
matter was. Guru Nanak replies, ਤਾਂ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨਾ ਤਿਨ੍ਹੇ ਦਿਨ ਸਬਰ ਕਰਿਨਾ॥

ਸਾਨ १॥ ਜੈਸੀ ਮੈਂ ਨਾਨਕ ਬਖਸ਼ ਕੀ ਗਈ ---

--- ਨਾਨਕ ਸਨਾਤੀਆ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦਾ ਨੀਆ ਦਿਹ

ਤੀ ਸੇਖੈ ਨਾਇ ਦੇ ਨਾਨੇ ॥ ੧॥ ਮੁਖ ਮਾਨੀਆ ਪੜ੍ਹਿ

ਕੇਤਾ ਕਰ ਦਿਨ ਕਰਨ ਬਖਾਇ ਦੇ ਨਾਨੇ ॥ ੨॥ ਕੇ

ਕਰਿਨੇ ਕਾਂਢੀਏ ਨਾਨਕ ਤੇਰੇ ਕੇ ਕੰਮ ਪਾਇ ਦੇ

ਨਾਨੇ ॥ ੩॥ ੩॥ ੪॥ ੫॥ ੬॥ (clearly from Gurmukh ੬)

ਦਿਹ ਕਾਈ ਨਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਮਾਨਾ ਜੀ

ਦੀ ਤੇਜੀ ॥ ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਸਬਰ ਕੀਤਾ ॥ ਨਾਨਕ

ਤਿਨ੍ਹੇ ਦਿਨ ॥ ੧॥

ਮਾਖਿਆ ਕੇ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਮਾਖੈ ਮਾਖਿਆ ਦਿਹ

ਮਾਖ ਮਾਖੈ ॥ ਜਿਨ ਉਪਾਈ ਰੰਗ ਰੰਗੀ ਬੰਨ

ਦੇਖੇ ਦੁਖ ਦਿਖੇ ਦਿਖੇ ਦਿਖੇ ਦਿਖੇ ਦਿਖੇ ਦਿਖੇ ਦਿਖੇ ਦਿਖੇ ਦਿਖੇ
 ਸਰਹਾ ਨਿਸਾਨ ਕੋਰ ਮਧ ਭਿਖਾ ਕਾਇਆ ਕਪੜ
ਟਰ ਟਰ ਤੋ ਮੀ ਤਿ ਮੁਖ ਤਾਨ ਮਾਨਸੀ ਬੋਲਾ ॥
ਮਾਨਸ ਮਾਨਸ ਜਾਨ ਪਤਾਨ ਦੇ ਤੋ ਕੀ ਭਿਖੀ
ਮਰ ਕਾ ਭੇਲਾ ॥ ਸਰ ਕੀ ਕਹੀ ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਸਰ
ਮੁਖ ਦਿਖ ਸਰ ਕੀ ਦੇਨਾ ॥ ੨ ॥

ਤਾਂ ਕੁਈ ਨਾਨਕ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮੁਖ ਦੇ ਕੀ
ਕੁਈ ਕੋਰ ਮਾਨ ਤਾਨ ਨਾਨਕ ਗਾ ਤਿਨੀ ਕਹਿ
ਮਖਰ ਲੇਖਿਆ ॥ ੧੩੧ ॥

ਖਰਮਾਨ ਖਰਮਾਨ ਕੀਤਾ ਤਿਨੀ ਤਾਨ ਤੁਰਾ ਦਿਖਾ ॥
ਆਖੇ ਦੇਖ ਨ ਦੇਖੀ ਕਰਤਾ ਜਾਨ ਕਰ ਮੁਖ ਦੇਖ ॥
ਦੇਖੀ ਮਰ ਪਈ ਕਰਨਾਨ ਤੋ ਕੀ ਦਰ ਨ ਨ
ਮਖਿਆ ॥ ੧ ॥ ਕਰਤਾ ਤੋ ਮਰ ਕਾ ਮੋਈ ਨੇ ਮਕਤਾ
ਮਕਤ ਕਰੇ ਮਰ ਤਾ ਮਨ ਮਨ ਤੋਈ ॥ ੧ ॥ ਮਰ ॥
 (I am frank & sincere clearly)

ਮਕਤਾ ਮਰ ਮਰ ਪੈ ਦਰ ਖਰਮਾਨ ਮਾ ਪੁਰਖਾਈ ॥
ਮਰ ਦਿਖਾਨ ਦਿਖਾਨ ਦਿਖਾਨ ਮਰ ਨਾਨਕ ॥

ਮਾਪੇ ਜੇਹੇ ਦਿਓਨੇ ਮਾਪੇ ਦੇਖ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਨਾਓ ਪਹਾਇ ਦੁੱਖ ਯਾਰ ਕਰੈ ਮਨ ਭਾਨੈ॥

ਖਾਮੀ ਨਰਹੀ ਕੀਜਾ ਆਦੈ ਜੇਤੇ ਚਕੇ ਦਾਨੈ॥

ਮਹਿ ਮਹਿ ਜੀਵੈ ਤਾ ਕਿਛੁ ਧਾਰੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਰਖਾਨੈ॥
ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਮਾਪੇ ਕਰਤਾ ਮਾਨਸਿ ਦਿਨ ਬਹਾਨਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਖਸੁ ਕਾਰਨੁ ਕਰੈ ਜੋਈ ਸਾਹੁ ਸੁਖਤਾਨਾ॥

ਏਥੇ ਤਾ ਇਹ ਹਰਤੀ ਮਾਤੇ ਗੁਰ ਜੀ (i.e.

O! Guru Angad) Bala was not
with Nanak at this time, nor even
Mardana, who had gone to Talwandi
to see his people) ਮਾਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਜੀ ਗਇਆ

ਮਾਤਾ॥ ਪਿਛੇ ਗਇਆ ਮਰਦਾਨਾ। ਮਾਠੇ ਕਾਨੁ ਮੇਰੇ ਨਾਨਕ
ਦੁਹਰੈ ਕੀਆ ਜੀ (Bala had been at
Talwandi for a long time, months
or more a year or so)..... ਮਰਦਾਨੇ ਕੀਆ ਜੀ

ਤੁਸੀ ਮਾਤਾ ਗਿਨਤੀ ਕਾਈ ਨਾ ਕਰੋ॥ ਨਾਨਕ ਤੇਰੇ

ਪਾਹਿ ਚੰਦ ਸੁਰਜ ਰਾਮ ਵਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਜੀਤਾ॥

(So that Nanak had already been
deified when this story was written)
Rai Bular, who is very old, sends for
Mardana & Bela to fetch Nanak
from Seodpur. --- ਮੇਰੇ ਗਹਿਜੀ ਕਹਿਆ ਤੇ ॥

ਜੇ ਦੇਹ ਮੇਰੀ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ॥ ੧ ॥ ਤੇਰੇ ਰਸਮ ਨ ਤ ਮਖੀਰੇ
ਪਰੇ ਮਾਧਾ ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਖਿਆ ਕੁਛ ਕਾਹੀ
ਬਾਨਾ ॥ ਗਹਿਜੀ ਦੁਕਾਰ ਮਾਧੀ ਨਾਨਕ ਉਤੇ ਤੇ
ਉਂਚੇ ਚਾ ਮਾਧੀ ॥ --- ਤਾਂ ਉਥੇ ਹਿਰਿਆ
ਜੀਤੀ ॥ ੧੭ ॥ This number is repeated, so

that it shows that this was later
interpolation - either the earlier part
or this one. No mention of meeting
with Bular or what happened to ਮਾਧੀ.

p. 205

ਮਾਧੀ ਤੇ ਹਰੀ ॥ ॥

son

Queen Nanak goes to Talwandi ---
after 25 days at Seodpur

ਜਾਇ ਕੇ ਦੇਖਾਨਿ ਤ ਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਵਿਸਾ ਰੇਖਨ ॥
ਜੇ ਪਿਰ ਉਤੇ ਗਜਾ ਰੁਹਾ ਦ ਮਨੋਹਾਰੀ ਮਾਧੀ

Not does it appear that Bular
Saeed Seodpur at the
visit of Nanak to that town

ਤੇਰੇ ॥ ਚਿਰ ਚਾਰਾ ਥਪਰਾਏ, ਮਾਰ ਚਿਰ ਮਾਂਗੇ ਦੂ
 ਹਥ ਚਿਰ ਚਾਰਾ ਥਪਰਾਏ। ਅਤ ਚਿਰ ਮਾਂਗੇ ਦੂ ਤੇਰੇ ਭੀ ॥
 ----- (Kalo & Daloo Sany & Chisram
 Bedi and of Banarsi mother)

ਜਾਨ ਕਹਿਆ ਪਤ ਨਾਨਕ! ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਚਾਰਾ ਮਾਂ
 ਮੈਂ ਚਿਰ ਮਾਂ ਤੇ ਚਿਰ ਬਹਿਮਾ ਦੁਖਿਅ ਦ ਫਰਾਦੀ ॥
 ----- ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜਗ ਰਾਮਕਾਨੀ ਚਿਰ ਸਬਦ
 ਬਹਿਮਾ ॥ ਮਨਾ ॥: —

ਬਿਮਾ ਰਾਮੀ ਮਾਤਾ ਕਹੀਏ ਮੇਤੋਂ ਪਰਾਧਾ ਪਿਤਾ ॥
 ----- ॥ ਰਗਥ ॥ ----- ਉਪ ਕੇ ਤਿਆਗ ਮਾਤਾ ਕੇ ਨਾਨਕੇ
 ਨਾਨਕ ਸੋ ਰੁਖ ਪਾਏ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥ -----

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ਗਇਨੀ ਤੁਸੀਂ ਦੋਹੇ ਤੋਂ, ਮਾਂ
 ਤੇਰੇ ਨਾਨਕ ॥ ----- ਗਇਨੀ ਤੁਸੀਂ ਪਰੇ ਰੁਖ
 ਤੇਰੇ ਤੋਂ ॥ ----- ਮਾਂ ਉਮੇਰਾ ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਸਵ ਜਿਆਇ
 (In other books same other name is given)

to bring his cooking utensils & prepare
 food for Nanak. ਤਾਂ ਗਇ ਕਹਿਆ ਮਾਂ

ਓਐਹ ਬਕਰਾ ਕੁਥ ਜਾਣਗੀ॥ ਤੁਹ ਤੇ॥ ---

ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਪਸਰ ਬਿਨਿਆ॥ ਰਾਗ ਮਾਠੁ ਦਿਚ

॥ ਮਾਠਾ॥੧॥ ਮਿਠਾ ਮਰਮ ਮੁਖੁ ਦੁ ਜੰਗਮ ---

ਕੁਰੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਖਰਾ ਸੁਆਰੀ ਏਕੇ ਕਾ ਰਖ ਜੀਆ॥

ਮਾਠੁ ਸੁਆਰ ਜਗੁ ਫੀਕੇ ਨਾਕੇ ਜਬ ਧਰ ਨਾਮ

ਮਖ ਦੀਆ॥੪॥ ॥੧॥ ---

ਤਾਂ ਮਾਂਧਾ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਗਇ ਦੇ ਪੰਗਤੇ ਕਹਿ

ਪਈ॥ ਮਾਂਧੀ ਗਇ ਜੀ ਸਾਥੀ ਤੋਹਿ ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਾਜੀ॥

ਗਇ ਜੀ ਜਿਓ ਜਾਨਿ ਤਿਓ ਨਾਨਕ ਨੁ ਰਖੋ॥ ਅਪਨੇਖਾਦ

ਜੀ ਰਖੋ॥ --- ਤਾਂ ਗਇ ਜੀ ਕਹਿਆ ਤਪਾਜੀ ਦਿਖੇ

ਜੀ ਰੋ॥ ਮਾਠੇ ਖੇਤੀ ਕੋਰੇ ਤੁਧਾਠੇ ਮਾਠੇ ਕਾਮੇ ਨਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਤੇ ਨਾ ਗਨਾ ਨ ਪਤਾ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਸਕ ਬਿਨਿਆ॥

ਗਾਗ ਜਗਾ ਦਿਚ॥ ਮਾਠਾ॥੧॥ ਮਨ ਗਜੀਆ ਕਰਨੀ

ਕਿਰਜਾਨੀ ਸਰਮ ਪਾਜੀ ਤਨ ਖੇਤ॥ --- ਗਾਹੁ ਗਇ

ਕਰ ਮਾਠਾ ਸਰਨਾਮ ਕਰ ਰਖਾ॥ ---

ਤਾਂ ਫੇਰ ਨਾਨਕ ਗਇ ਥੇ ਮਾਖਾਦਿਆ॥ ਗਇ ਜੀ

ਏਸਕਾ ਮਨ ਫਿਰੇਏ ਤੇਰੇ॥ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇ ਜਿਸਾਂ ਦੀ ਸੰਦਗੀ

These prophecies are in the right place here. Not early in life.

ਕਹੈ॥ ਤਾਂ ਦੇਹਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਉੜੀ ਆਖੀ।

ਸੁਹਿ ਸਾਸਨੁ ਸਉਰਾਗੀ ਸਤੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਚਨ॥

----- ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਦੇਖ ਜਾਇ ਤਾ ਸੁਖ ਜੋ ਮਨ॥੨॥

ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਆਖਿਆ ਜੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰੇ।

ਤਾਂ ਦੇਹਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਭੋਗ ਦੀ ਪਉੜੀ ਆਖੀ

ਜਾਇ ਚਿਤ ਕਰ ਚਾਕਰੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਰਾਧ

ਤ ਚਰੀ ਚਾਕਰਾਨੁ ਹੋਇ॥੪॥੧॥

And again G. Nanak says to Raiji

ਇਕ ਠਹੁ ਆਇਸ ਆਖੀਏ ਜੇ ਮੰਨੇ ਜਾਈ॥

ਜਿਸਤੇ ਜੋਰ ਨ ਚਲਈ ਕਰ ਜੋਰ ਬਿਆਈ॥੧॥

ਮਾਮਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਇ ਜੀ ਕਿਸੇ ਰਖ ਨਾ ਮਾਏ॥੧॥

॥੨॥੩॥ ਚਿਕਮਤੁ ਦੁਖ ਨ ਚਲਈ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦੇ ਕੋ

ਸੇਖ ਅਖਾਇਖ ਬਿਖ ਜਾਪ ਸਤੁ ਨਿਖੀਯੋ ਜੇਖੈ॥੨॥

ਦਸ ਅਭਿਤਾਰੀ ਆਖਿਆ ਜਗੁ ਦੁਖ ਚਲਾਇਆ॥

ਮੇਤ ਕਾਨ ਪਰਤੀ ਪਏ ਬਿਛੁ ਰਖ ਨਾ ਮਾਇਆ॥੩॥

ਹੋਰ ਹੋਰ ਮਹਾਬਲੀ ਜੋਪੇ ਅਰੁ ਮੁਰਾ ਕਰ ਨਾਨਕ

ਜਤਿ ਦੇਖਿਆ ਸਤੁ ਪਰਤੀ ਪੁਛੈ॥੪॥੧॥

ਤਾਂ ਫੇਰ ਗਹਿ ਕਹਿਆ ਤਪਾ ਜੀ ਤਪੀ ਜੰਗਰ ਬਨਾਇ॥

ਤਿਹਿ ਖੁਰੇ ਤਪਾਏ ਤਨਕ ਕਰ ਦੇਰੇ ਆਏ ਨਾ ਗਲਾ
ਪਾਤਾ ਤਪੀ ਬੰਢੇ ਫਕੀਰ ਨਾ ਖਰਾਏ (So
that there were only three agri-
cultural wells in the village) ਤਾਂ ਗੁਰੂ

ਨਾਨਕ ਗਾਗ ਆਪਾ ਦਿਨ ਸੁਬਕ ਬੇਨਿਯਾ॥ ਮਗਲ॥ ੧॥

ਜੰਗਰ ਏਕ ਖਰਾਇਰਾ ਦੁਪਰ ਜੰਗਰ ਨਾਜੀ॥ ਦੁਪਰ

ਜੰਗਰ ਨਾ ਰੇਨੇ ਬਿਰ ਜਗ ਨਾ ਰਹਾਈ॥ ੧॥ ਗਹਿ ਬਨਾਏ

ਸੁਫ ਬੇਨਤੀ ਇਕ ਅਰਜ ਹਮਾਰੀ। ਖਾਨਕ ਸਭਾ ਏਕ

ਏ ਜਿਨ ਖਨਕ ਸਫਾਈ॥ ੧॥ ਰਹਾਈ॥ ਲਾਤਾ ਆਪ

ਰਾਜੀਯੇ ਸਭ ਖਨਕ ਸਫਾਏ। ਰੇਦਨ ਕਉ ਆਪੇ ਪੰਨੀ

ਸਗਲਿਆ ਪਿਤਪਾਏ॥ ੨॥ ਜੀਓ ਪਗਨ ਤਨ ਪਨ ਦੀਆ

ਦੀਨੇ ਰਾਮ ਰੇਗਾ। ਆਪੇ ਕੁਟੂ ਨ ਏਦਈ ਪਰਭ ਕੀਨੇ

ਸੰਨੇਗਾ॥ ੩॥ ਸਭਨ ਕੇ ਸਿਰ ਏਕੈ ਸਿਪ ਸਾਪ ਬੀਚਾਰੇ,

ਨਾਨਕ ਮੰਗਤਾ ਸਭ ਕੇ ਇਕ ਲਾਤਾ ਸਿਗਨ ਹਾਰੇ॥ ੪॥ ੨

ਸੰਸਤ॥ ੧੫੫੩॥ ਸਿਤੀ ਪੰਚ ਵਰੀ॥ ੮॥

ਦੇਰਾਗ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤਜ ਏਤਿਓ ਨਰੇ ਬਨਾਏ॥

at the time & 28 years later Babar sacked Saeedpur.

1553
57

1496 A.D.

8.11.1557

27 July

at the time

One ^{early} morning G. Nawaah went out
to have his bath - no well was
running ^{ਥਾ ਹੋਰਾ ਵੇਚੀ ਨਹੀ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ}
ਨਾਨਕ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਦੁਬਲਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਦੇਖੇ ਦੇਗੁਰੂ
ਵੇਚੀ ਨਹੀ) Rai heard this ^(ਫਾਵ) and ordered
a ^{ਦੇਗੁ} the dug ^{ਸਮਝਾਏ} ^{ਐਕ} ^{ਨਾਨਕ}॥

ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮੈਂ ^{ਮੰ} ^{ਭੀ}॥ ਨਾਨਕ ਮਰਦਾਨਾ
ਭੀ ^{ਫਾਵ} ^{ਗੁਰੂ} ^{ਜਾਨੇ} ^{ਦੇ} ^{ਘਰ} ^{ਦਿਤ} ^{ਮਾਏ}।
ਗੁਰੂ ਜਾਨੇ ਮਾਧਿਆਨੀ ^{ਮੰ} ^{ਭਿਰਾਜ} ^{ਹੋਇਆ}॥
ਮੰ ^{ਦੁਬਲਾ} ^{ਦਿਤ}। ਤਾਂ ਪੰਦਰਾ ਦਿਨ ਰਹੇ (ਪੰਜ
ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀ) ਫਿਰ ਦਿਨਾ ਜੀਤੀ॥ ੧੮॥

C. 219

ਸਾਖੀ ਹੋਰੁ ਚਲੀ॥ ॥

ਫੇਰਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜਾਮੀ ਉਡਾਮੀ ਜੀਤੀ। ਪਰਤੀ
ਫਾਵੇ ਵੇਗਾਨੇ ਦੀ ਮਾਏ॥

ਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਖਖੜੀਆਂ ਮਰਦਾਨਾ ਖਾਏਂ॥
ਜੋ ਸਿਠੀਆਂ ਹੋਜਾਈਆਂ ਹਨ॥

ਮਾਧੇ ਉਨਕ ਉਨੇ ਫੇਰ ਖਖੜੀਆਂ ਖਾਈਆਂ ਜੋ

ਪਦੇ ਬਚੀਆਂ ਸਨ ਨਿਸਕਾਲ ਜਗ ਚੜ੍ਹ ਗਈ।

ਤਦ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਅੱਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ
ਤੁਸੀਆਂ ਖਾਖਰੀਆਂ ਤੇਰੇ ਖਾਖਰੀਆਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ
ਜਾਨ ਜਗ ਉੜ ਗਈ (antidote).

(ਓਹੋ ਮਨੋ ਟਰੇ) ਮਾਗੋ ਮਾਂ ਵਾਰ ਦੇਖਿ ਦਿੱਤਾ
ਮਾਏ ਪਦੇ। Mardana went off into

the town, from Naulak very reluctantly

permits him ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਖਿਆ ਜਾਨਿ

ਗਾਈ ਤੇ ਜਾਨ ॥ ੧ ॥ ੧੪ ॥ ਚੋਰੇ ਗਾਈ ਜੋ ਦਾਸਾ

॥ ੧੮ ॥

l. 22)

ਮਾਧੀ ਭੋਰ ਗਈ॥

Mardana enters the village - ~~Mardana~~

Four women have a dispute in

their own language as to who should

possess him. One of them puts a

thread round his neck & changed

him into ਭਾਈ। G. Naulak & Bala

go in search - Two women who tried
 to put thread round their necks change
 into हउरी and रुंड़ी. Bola breaks
 the thread round Mardana's neck,
 Mardana changes into a man
 again. The husbands of those women
 return from outside & seeing their wives
 changed into सूत & बिच्छ feel ^{first} ad
^{then} ग. Narsala's feet, then the two ^{females} ~~women~~
 change into human beings again. 60
 दे॥ मिथ उरीगं। कहां दे पिठे छे मंगड
 बरु उरी॥ येन ठाँही नी राति मरु॥ पापी
 उर उरी॥ 20॥
 No hymns from Grauth Sahib
 are quoted बनरु रीगं दंग मीनेल
 as in other नरन पापी 5

C. 223
Story of
Saughladi

52

ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਚਲੀ।

ਕਾਰੋ ਦੇਸ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਨੇ ਰਹੇ। ਮਨੇ ਸੰਗਤਾਰੀਪ
ਯੋਗ ਤੋਂ ਗੁਰੇ ਪਿਛਿਨਾਤੁ ਕੀ ਨਗਰੀ, ਕੇਹੇ ਪਹੀਨੇ ਵਿਚ
ਗਏ। ਓਥੇ ਦਾ ਗੁਰੂ ਪਿਛਿਨਾਤੁ ਆਗਾ। ਕੇਹਾ ਆਗਾ।
ਜੋ ਕੋਈ ਪਤ ਮੰਗੇ ਪਤ ਦੇਵਾ। ਜੋ ਕੋਈ ਮੰਗੇ ਮੰਗੇ
ਤਾ ਮੰਗ ਦੇਵਾ (old type medicine man
legend changed into a historical story
and connected with G. Nawak) ਕੁਲਦਾਨ
ਆਗਾ। ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਓਥੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਕੁਲ
ਓਗਰੀ ਜਿਹੇ ਗਈ (No mention of ਮਨੁਖ
trader of Lahore - no mention of dried
garlic becoming green again) ਜੋ ਕੋਈ ਮੰਗੇ ਜੋ
ਉਹ ^{ਕੁਲ} ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜਿਥਾਨ ਉਦਿਗਏ। ਅਤੇ
ਨਗਰ ਨੰਗ ਬਿਥਾਰ ਉਦਿ॥ # ਤਾਂ ਗੁਰੇ ਪਿਛਿਨਾਤੁ
ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਫਲੀਰ ਪਰਚ ਰਾਮ ਨੂੰ, ਆਰੇ ਯਾ
ਕਿਸਾਨ ਰਾਮ। ਰਾਮੀ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਕਿਨੇ ਰਿਛ ਪਾਪ
ਕੀਆ। ਤਾਂ ਪਰਚ ਰਾਮ ਫਲੀਰ ਕੁਸਿਨ ਰਾਮ ਜੀ

ਤੇਸੀ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਦਿਕ ਮਤੀਤ ਮਾਇਆ ॥ ਮਾ
 ਉਸੇ ਜਾਚ ਦੇਇ ਬੇਨੇ ॥ (So the story
 was made after the character
 of Bala had been introduced)
 Parashram comes with trays of delicious
 food, and ੬. Nawak recites the verses
 ਰਾਗ ਮਾਤੁ ਦਿਨ ਸਬਰ ਬੇਇਆ ॥ ਮਗਨ ੨ ॥

x
 quoted
 in
 above
 story

ਰਾਗ ਰਾਗ ਮਾਇਆ ਮਨੇਰ ॥ ਬਿਖ ਫੇਰ ਫੀਰੇ ॥ ਰਾਖ
 ਰਿਖਾ ਕੈ ਜਿਨ ਮਾਪਨੀ ਤੇਰੇ ਰਾਖੇ ਮਾਪ ॥ ੧ ॥
 Parashram went back with the food
 reporting that he would not accept
 any victuals. ਭਾ ਰਾਨੇ ਕਹਿਆ ਮਾਏ ਪਰਸਰਾਮ
 ਓਹਿ ਰਿਸ ਗਏ ਕੇ ਬੰਧਨੀ ॥ ਤਾ ਪਰਸਰਾਮ ਕਹਿਆ
 ਮੈਂ ਤੁਕਮ ਤੇਰੇ ਭਾ ਮਾਪਦੁਗ ਬਨਾਇਕੇ ॥ ਜਾਈਐ ॥
 ਤਾਂ ਰਾਨੇ ਕਹਿਆ ਪਰਸਰਾਮ! ਤੁਜੀਯਾਤ ॥ ਪਰਸਰਾਮ
 ਮਾਪਸਰ ਬਨਾਇਕੇ ॥ ਮਾਇਆ ॥ ਮਾਇਕੇ ਮਾਏ
 ਪੜੀਆ ਤੇਈਆ ॥ [evidently, some lines

ੴ ਹਿਰ ਗੁਰੁ ਲਾਭੁ ਜੀ ਪਥਿਹੀ ਨਾਪੀ । ਹਿਰ
ਬਿਖੁ ਕੁਰੀਅੰ ਗੰਢੁ ਪਰੀਅੰ ਖੰਡੁ ਚਿਏਨਿ॥

ॐ देवि पठम गाय त्राने नं त्राष्टि वसिष्ठ, श्री

3. गन्ने वज्रिणा परमराम शीतकाल (winter)

ਬਖਤਰ ਸੰਗਤਿਯਾ। ਯਾਨੁ ਕੁਰੁ ਜੀ ਦੇ ਮਾਯੇ ਰਖੇ।

ਕਾਇਆ ਕਪੜਾ ਕੁੜਾ ॥ ਦਿਨਕਰੀ ਦੇਖ ਨ ਭੁਲ ॥

3) ਪ੍ਰਸੰਨਹ ਰਹਿਤੀ ਹੋ ਆਪਣਾ ਪੈਰੋਜਨ ਕਰੋ॥

ਮਾਪਨਾ ਹੁਕਮ ਨਿਦਰਿ ਤੰ ਮਾਨਮਿਤ ਕੁਰੀ ਬਭਿ।

ਭਾਗੁ ਮੈਨ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਤਾ ਹਿਰੇ ਉਪਜੀ ਸਾਤਿ ॥੪॥

--- ਪਰਸ ਰਾਜ ਜਾਇ ਕਰਿਸਾ ਰਾਜਾ ਜੀ ਤੁਮਾਰੀ

ਮਜ਼ਮੂਨਿ ਮਜ਼ਮੂਨਿ ਕਾ ਨਿਰਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ---

Raja comes himself & makes his
obedience. ਤਾਂ ਸੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਭੇਗਦੀ ਪਥਿਰੀ

ਮਾਖੀ ॥ ਪਰ ਰਾਜਾ ਜਿਓ ਨਾਉ ਤੇ, ਅੰਤ ਬੁਧ ਤੇਰੀ

ਰਾਜਾ ਨਾਨਕ ਪਰਸਾ ਦੁਰ ਕਰਿ ਤੈਰੇ ਰਾਜਨ ਰਾਜਾ ॥ ੫੧ ॥

ਇਹ ਕੀਰਤਿ ਪਰਸਾ ਸੁਰ ਮੰਗਦ ਜੀ ਸਤਾਈ

ਪਰਿ ਇਕ ਰੋਗਾ ਜੀ ਰੋ। ਮਾਖੀ ਜਾਨੀ ਬੜੀ

ਕੋਈ ਇਸ ਜਾਨੀ ਤੁੰ ਸਜੀ ਨ ਕਰਿ ਚੰਘੇ। ਜਾਂ

ਦੇਰ ਸੁਰ ਮੰਗਦ ਜੀ ਮਾਖੀਆਂ ਪੰਜੀਆਂ। ਦੇਰਿ

ਇਹ ਮਾਖੇ ॥ ਤਾਂ ਮਾਖੀਆਂ ਮਾਖੇ, ਤੁਹਾਈ ਬਾਜਾ।

ਜਗਾ ਰਿਖਾਦੁ ॥ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਜਿਓ ਨਾਉ ਸੁਰ

ਜੀ ਤੁੰ ਮੰਗਦ ਇਹ ਚੰਗਾਇਆ। ਤਾਂ ਜਗਾ ਪੁਰੁ

ਜੀ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਉ ਰਿਖਾ ਹੈ (He has already

heard the name in the 5th Pauri) ਤਾਂ

ਜੰਗੀ ਪਰਸਾ ॥ ਤਾਂ ਸੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਰਾਗਮਰੂ

ਇਹਿ ਸਬਰ ਬੇਚਿਸਾ ॥ ਮਰਜਾ ॥

ਜੇਹੀ ਜੇਹਾਤ ਨਾ ਨਿਰਮਲਿ ਤਾਰੇ ਮੰਚ ਨਹੀ।

Raja asks if he was a Brahmin, or
Khatris (in Ceylon?) & of course Khatris'
dharma is stated to be weighing grain)
or Yarakh. ॥ ਤਾ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕੁਰੀ ਪਠਿਹੀ ਮਥੇ

ਤਾ ਏਵੇ ਜਾਨੈ ਤਾ ਨਾਨਕ ਕੁਰਿਓ ਫਿਰਾਜੀ ॥ ੪ ॥
ਤਾ ਗੁਰੁ ਜਿਥੇ ਨਾਤੁ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਜਿਥੇ ਓਹਿ
ਜਾਨੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜਪਾਨੈ। ਨਾਨਕ ਦੇ ਜੇਕਾਨੁ ਜਗਾ ਜਪਾਨੈ
ਤਿਥੇ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪ੍ਰਾਣ ਪੰਗਤੀ ਫਿਰਾਜੀ। ਇਕ
ਜੈ ਤੇਗ ਪਿਆਰਿ ਬੈਠੇ। ਇਹਿ ਦੂਰੇ ਮਾਤਿ ਪੰਤ
ਮਹੀਨੇ ਗੁਰੇ ਜਿਥੇ ਨਾਤੁ ਪਾਸਿ ਰਹੇ ॥ ਰਾਜਨ ਜੇ
ਤਾ ਗੁਰੇ ਜਿਥੇ ਨਾਤੁ ਰਿਹਾਨਾ। ਗੁਰੁ ਜੀ ਦੇਖੇ ਜੀ ਰਹੇ।
ਤਾ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਾਹੀ ਜਿਥੇ ਨਾਤੁ ਮਥਾ
ਜਗੁਰ ਜਾਦਨਾ ॥ ਗੁਰੇ ਜਿਥੇ ਨਾਤੁ ਮਥਾ ਦੇਖਿਆ
ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਾਹੀ ਤੁਨੁ ਕਰਤਾਰ ਹਿਤ
ਮਾਨੈ। ਗੁਰੇ ਨੁ ਮੰਨੀ ਬੈਠਾਇਆ ॥ ੨੧ ॥

No killing & eating of the wly son is related
as in other Jang 7 Sahels

1.228

ਸਾਖੀ ਤੇ ਕਹੀ

Juanda ਤਾਂ ਫੇਰ ਦਿਵ ਦਾਇਤ ਨੁ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੇ ਜੇ।

Badhi ਜਿਥੇ ਖੰਡੇ ਬਾਹੀ ਦੀ ਮੰਜੀ ਤੀ। ਸਾਖੀ ਦੇ
ਰਾਪ ਦਿਵ ਤੀ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨ ਦਿਵ ਬੰਨਾ। Mardana
leaves them & in two pahars time

gets into the clutches of a Rakhash,

who is going to ^{pay} ~~kill~~ ^{for food} him to see they

cauldron of boiling oil. The place was

nine Kos from where G. Naach sat

G. Naach & Bala reach there in a

less than a palak ਪਰ --- ਜਿਥੇ ਮਰਦਾਨ ਪੜਾ

ਮਾਨ, ਤਿਥੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੁ ਗਰਜ ਕਰਾਏ ਦਿਨ ਪਾਤਿਸਾ

ਕੁਮੇ ਹਾਨ। ਕਰਾਨ ਮਜ਼ੀਨਾ ਟੰਡਾ ਤੇ ਦਿਖਾ ਮਦਿਨਾ

ਜਿਥੇ ਪੰਥ ਦਾ ਕੇਵਰ ਜਮਾਨਾ ॥ ਗਰਜ ਤੇ ਗਰ

ਤੋ ਦਿਖਾਈਆ। ਤੇਠੇ ਅਨ ਬੁਝਾਈ। ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ

ਜੀ (ਜੋ ਛਪੇ ਬੰਨੇ ਜਨ) ਜਾਇ ਪਾਨ ਦਿਖਾਈ

ਦਿਤੀ। --- ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਹਿਨਾ ਖੰਡੇ ਗਰਜ

ਇਸ ਤੁੰਦੀ ਕਿਥੇ ਨਹੀਂ ਖਾਰਾਂ। ਤੁੰ ਰਾਗ ਬੇਨਿਆ
 ਤੁੰ ਮੇਰਾ ਨਾਭੇ ਵਿਛਕਰ ਜਾਵੇਰਾ ਤੂੰ ਤੁੰ ਵਿਖਰੇ
 ਪੈਰਾਂ ਤੁੰਦਿਆ ਤੇ। ਤੁੰ ਪਰ ਆਖਾ ਤੁੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
 ਜੀ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਦਿਨ ਸਵਰ ਬੇਨਿਆ ॥ ੧ ॥
 ਮਾਯਾ ॥ ੧ ॥

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਗੁਰੂ ਤੇ ਵੰਧੀ ਰਹੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਪਰਮਾ ॥

ਬਾਬਾ ਮੇਰਾ ਆਦਿ ਜਾਦੋਰ ਕਰਿਆ।

Section Caudron
 of skin - that is
 the world full
 of sin, evil &
 misery.

ਤਪਤ ਕਰਨਾ ਬਖਸ਼ਿ ਮਾਇਆ ਗੁਰੂ ਜੀਤਨ
 ਨਾਮ ਕੀਆ ॥ ੨ ॥

ਸਭੀ ਪੁੰਨੀ ਸਰਬਰੇ ਨਾਨਕ ਸਰ ਮਹਿ
 ਪਾਇ ਮਾਇਆ ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਕੋਠੇ ਤੇਰੇ ਰਾਗ ਮਾਯਾ ਨਾਮ ਰਾਗੀ ਤੇ

ਤੁੰ ਇਸ ਤੁੰਦੀ ਮੰਨੇਗਾ ॥ ਤੁੰ ਤੇਰੀ ਸਤਿ ਤੇਰੀ ॥

ਤੁੰ ਕੋਠੇ ਰਾਗ ਮਾਇਆ ਜੀ ਇਹ ਤੁੰ ਮੇਰੇ ਸਿਰੇ ਤੇ

Kaude then goes into the jungle
 of feelings wonderful friends for him

to eat. ਤਾਂ ਹਰ ਨਾਨਕ ਪਤ ਦਿਨ ਕਠਿ ਭੋ ਰਾਖ
ਪਾਪ ਹੋ। ਮਝੇਂ ਦਿਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਮੰਜੀ ਤੇ ਬਹਾਇਕੇ
ਦਿਨਾ ਤੇਏ॥ ੧॥ ੨੨॥

C. 232

Solomon

ਸਾਖੀ ਤੋ ਰਹੀ

ਓਥੇ ਬਿਸਥਾਪਨ ਨ ਕਰੇ - - - - -
ਬਿਸਥਾਪਿ ਦੇਸ ਜਾਂਦੇ ਦੇ ਰਾਪੁ ਦਿਨ ਮਾਨਾ॥ ੨੩॥

notes up to this
Kaleem or
31-5-47

C. 247

He

ਸਾਖੀ ਤੋ ਰਹੀ

ਦੁਹੀ ਮਝੀ ਦੀ ਪਿਠ ਉਪਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ॥ ੨੪॥ ੧੮॥

C. 249

ਸਾਖੀ ਤੋ ਰਹੀ॥

they walk in high seas for five days

Kali

& five nights ਨਾਂ ਮਾਨ ਦੇਖਨਿ ਤਾਂ
ਕਿ ਮਾਨੁ ਹੀ॥ ਜਿਥੇ ਨਜੀਰ ਮਾਦੀ ਤਿਥੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕੀ ਦੇ ਮੁਹਿ ਦਿਨ ਕੇਂਡੁ ਦਿਤਾ॥
ਕੁਰਬੀ ਨਹੀ॥ ਪਿਛੇ ਨਾਨਕ ਗੁਮਾਸਤੀ ਮਾਦਿਆ॥
ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਖਿਆ॥ ਰਾਈ ਬਾਨਾ ਤੇ
ਕਿ ਨਾਨਕ ਮਾਧਰਾ ਹੋ॥ ਮੋਤੇ ਮਾਦੀ ਨਾਨਕ
ਗੁਮਾਸਤੀ ਨਾਨਕ ਖੇਡੀ॥ ੨੫॥

L. 248

ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਰੁਨੀ॥

ਪੰਡਰ ਰਿਨਮੋਤ ਪੰਡਰਾਤਿ ਕਤੀ ਦੇਵੇ ਪਥੈ

ਸਾਗੀ ਰੇਨੇ ਕਥੇ॥ ਸਾਗੇ ਟਪੁ ਦਿਰ ਰਿ ਪਥਿਰ

ਦੇਸ ਸਾਗਾ॥ ਤਿਸਰ ਰਨਾ ਸੁਪਰ ਮਹਿ ਸਾਗਾ॥

Carpenter about Jhanda etc ॥ 240

ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਰੁਨੀ

L. 250

L. Nandk goes to Silmilsa dep

name Punjab occurs in this

story, hence written after Akbar

probably long after. Eighteen Rajas

with fanciful names. ਸਾਗੇਰਾ etc ॥ 29,

L. 283

ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਰੁਨੀ॥

Goes on Sea and on Land

b. 12

Deoloot's story

॥ 25 ॥

L. 291

ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਰੁਨੀ॥

ਓਥੇ ਸਾਗੇ ਪਥਰ ਨਮ ਸਾਗਿ ਸਾਗੀਨਾ

ਤਿਹ ਰੀ ਰਾਗ ਸਾਗੀ॥ ਓਥੇ ਰਾ ਰਾਗ ਤੀਖਨ ਮੋਨ

29

ਸਾਗਾ ॥ 29

C.293

ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ

A wonderful city - where the
 raja was Kaulwal Nain -

Charn Singh etc - ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਜੀ

ਦਰਸ ਕੀਤੇ ॥ ਅਕੇ ਰਾਜਾ ਜੀ ਤੇਰੇ ਦੇਖ ਦੂਰ

ਦਰਸਾਏ ਸਤ ਰਾਜਾ ਜੋ ਕਰ ਮਾਰੇ ਤੇ ॥

G. Nanak tells Kaulwal Nain

that at Jaula's palace he was

his waterman (ਪਿਸ਼ਕਾਰੀ) ਸਪਰਾ ਨਾਮ

~~ਯੋਗਦੇਵ~~ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਅਤੇ

Nanak himself being named ਸਰਦਾਰ

ਅਤੇ ਬੜੇ ਸਰਦਾਰੀ — ॥ ੨੭ ॥ This number

is repeated shawo story interpolates

ਏਹ ਸੁਨੇ ਪਾਥ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ॥ ਤਾਂ ਸਰਦਾਰ ਮਾਧਿਅਾ ਜੀ ਦਿ

C.311 (6)

ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ

ਜੇ ਸਾਡੇ ਸਾਖੀ ਦੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਤੇ ॥

ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ

Meccastory Then they turn back towards Mecca

ੴ. ਨਗਮਤੇ ਤਿਨਾ ਨ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇ ॥ ਇਥੇ
 ਮਰਦੀ ਤਜਾਰੇਗੀ ॥ (that is the approxi-
 mate distance from the Punjab
 by land & partly sea) --- ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਜੀ
 ਤਿਉਹਾਰੀ ਨਾਨਕ ਮਰਦੀ ਤਜਾਰੇਗੀ ਜਾਇ
 ਨਿਰਤੇ (so after all the trip was
 made in invagination) ~~ਮਰ~~ ਪਰ

ੴ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਰਿ ਪੇੜੇ ॥ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਜੀ
 ਕਰਿਆ ਮਰਦਾਨਾ ਮਰਾਇਓਂ ਸੇਈ ॥ ਤਾਂ
 ਮਰਦਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਰਿਹਾਜੀ ॥
 ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਤੇ ਰਹੁ ਨਾਨਕੀ (so they ~~be~~ ^{had} counter
 inquiries about ਸਾਰੇ
 ਰਾਮਾ, that it was only far walls) ਤਾਂ

ਏ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਖਿਆ ਮਰਦਾਨਾ ਜਾਇ
 ਮੰਦਰ ਜਾਏ ਦੇਖਿ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਮੰਦਰਿ ਜਾਇਨ
 ਜਾਮਾ ॥ ਤਾਂ ਮਜਾਹਰ ਜਾਇ ਦੇਖ ਨਾਨਕੀ ॥ ਤਾਂ
 ਮਰਦਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਮੰਦਰ ਜਾਏ ਮੰਦਰ ॥

ਮੁਖਮੁਖ ਤਾਂ (50 theek de was, was
 yeha dikh) ਮੈਂ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਫੇਰਿ
 ਮੁਜਾਹਰਾ ਕਰਿਆ ਤਾਂ ਈ ਇਹਾਂ ਬਿਨਾ ਮੁਜਾਹਰਾ
 ਤੋਰ ਬਿਨੀ ਕਥੇ ਹਰਮ ਨਹੀਂ। ਮਾਰ ਮੁਜਾਹਰਾ ਤੋਰ
 ਮਾਰੇ ਜਾਏ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੋਰ ਮਾਖਿਆ ਬੰਦ ਕਰ ਜਾਏ
 ਹੈ। ਤਾਂ ਮਾਰਾਨਾ ਫੇਰਿ ਮਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
 ਜੀ ਮਾਰਾਨੇ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿਉਂ ਮਾਰਾਨਾ ਕਿਉਂ॥
 ਮਾਰਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਮਾਰੇ ਜਾਏ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇ।
 ਓਹ ਮਾਖਏ ਚੰਨਿ ਜੋ ਬਿਨਾ ਮੁਜਾਹਰਾ ਤੋਰ ਕੇਈ
 ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਮੁਜਾਹਰਾ ਤੋਰ ਮਾਖਿਆ ਬੰਦ ਕਰਿ
 ਜਾਏ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਖਿਆ ਤੋਰ
 ਕਰ ਕਰਿਆ ਮਾਰਾਨਾ ਇਹ ਤਾਡਾ ਮਕਾ॥ ਤਾਂ
 ਮਾਰਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਨੂੰ ਦੱਤਾ ਮਾਰਮਾਨ
 ਰਿ ਜਾਏ ਮਾਖਿਆ ਮਾਏ ਜੇ ਤੋਰੇ ਨਾਨਿ ਮਾਇਆ
 ਖਾਨੀ ਫਿਰ ਜਾਏ। ਇਹ ਦੱਤਾ ਤੋਰੇ॥ ਮਾਏ
 ਤੋਰੇ ਨਾ ਦੇਖਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕਰ ਦੇਖਾ॥ ਤਾਂ
 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਰਿਆ, ਮਾਰਾਨਾ ਜਗੁਰੇਖਨ

ਹਈ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਨੀ, ਜੁਰਦੇਖ ਨਾ ਤੋ,
 ਵਿਖਾਈਆਂ ਨੀ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ,
 ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਨਿਸੰਗ, ਰਹਿ ਜਾਤ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਮਰਦੇ
 ਨਾਹੀ। ਮਰਦਾਨੇ ਤੁਕਾ ਮਲਿਆ। ਮਰਦਾਨਾ ਅੰਦਰ
 ਹੀ ਰਹਿ ਗਇਆ। ਮਰਦੇ ਮੁਜਾਹਰ ਜਤਿ ਮਾਪੇ
 ਹੋਇ ਗਏ॥ (So it was not the time of
 Hajj) ਜਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਮਰਦੇ ਜਾਇਕੇ ਦੇਖੇ ਤਾਂ
 ਤੇ ਹਿਰ ਪਖਤ ਦੀ ਮੁਹਿਤ ਪਾਈ ਤੇਹੀ ਪਈ ਤੋ,
 ਮਰਦਾਨਾ ਦੇਖੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੁਛ ਨਹੀ॥ ਮਰਦਾਨਾ
 ਦੇਖਿ ਕਹਿ ਕਾਹ ਨਿਕਲ ਮਾਖਿਆ ਹਰ ਨਾਨਕ
 ਜੀ ਮਾਗਿ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਰਦਾਨੇ ਬੰ ਪੁਛਿਆ।
 ਕੌ ਮਰਦਾਨਾ ਕਿਆ ਠਿਠੇ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਨੀ
 ਤਮ ਠਿਠੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਿਆ ਕਿਛ ਮਰਦਾਨਾ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
 ਮ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰਨ ਹੋਇ ਗਇਆ। ਮ ਦੇਖੇ ਕਿਆ
 ਨੇ ਹਿਰ ਮੁਹਿਤ ਪਖਤ ਦੀ ਵਡੀ ਜਾਗੀ ਪਈ ਤੋ,
 ਹੋਰ ਮ ਕੁਛ ਨਾ ਠਿਠੇ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਿਆ
 ਮਰਦਾਨਾ ਇਹ ਮਰਤ ਮਰਦੇਦੇਦੀ ਤੋ। ਇਹ ਮਰਤ
 ਰਖੇਦੇ ਤੋਹੀ॥ ਨੇ ਮਰਦਾਨਾ ਜਾਨਿ ਕਿਧੇ ਨੁ ਨਾਹੀ

ਮਾਖਿਆ

ਮਿਲਦਾ ॥ ਅਤੇ ਜਾਨ ਕੀ ਨਾਹੀ ਦੇਵੇ ॥ ਅਤੇ ਆਪ ਕੀ
 ਆਖੀਆਂ ਚੰਦ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਤੈਨੂੰ ॥ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
 ਮਾਖਿਆ ਇਹ ਤਾਂ ਆਖਦੇ ਤੈਨੂੰ ਜੋ ਬਤ ਪਰਸਤੀ
 ਬੁਝੀ ॥ ਤਾਂ ਇਹ ਦੂਰ ਨਿਥਿ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ॥ ਤਾਂ ਕਰੁ
 ਨਾਨਕ ਕੀ ਮਾਖਿਆ ॥ ਮਰਦਾਨਾ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਨਾ
 ਮਿਲਿਆ ॥ ਇਹ ਦੇਖਨਾ ਕੀ ਹੁਕਮ ਨਾਹੀ ॥ ਜੇ
 ਆਖੀ ਖੋਲੇ ਜਾਵਨ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਆਖੇ ਖੋਲੇ ਤੈਨੂੰ ॥
 ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਵਿਚਿਆ ਕੀ ਵਿਸ ਵਾਸਤੇ ॥ ਤਾਂ ਕਰੁ
 ਨਾਨਕ ਕੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਾ ਇਥੇ ਦਾ ਜੋ ਪਾਤਿਸਾਹ
 ਆਗਾ ਜੋ ਉਸਦਾ ਨਾਉ ਪੁਨਕਾਰ ਹੁਸੈਨੀ ਆਗਾ ॥
 ਪੁਨਕਾਰ ਹੁਸੈਨ ਮਾਖਿਆ ਆਗਾ ॥ ਉਨ ਮਾਖਿਆ
 ਆਗਾ ਜੋ ਈਸਾ ਤੇ ਇਹ ਮੁਰਤਿ ਦੂਰ ਕਰੇ ॥ ਤਬ ਉਸਦੇ
 ਹੁਕਮ ਨਾਨਕ ਜਗੇ ਦੂਰਿ ਕਰਨਿ ॥ ਤਾਂ ਆਖੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ
 ਪੁਨਕਾਰ ਕੀ ਅਤੇ ਜਿਤਨੇ ਮਜ਼ਾਦਗ ਦੇ ਘਰਿ
 ਮਾਗੇ ਤਿ ਤਨਿਆਂ ਨੂੰ ਆਗੈ ਨਹੀ ॥ ਜਗੇ
 ਮਨੁ ॥ ਤਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਉਥੇ ਨਿਕਲ ਨਾਨਕ ॥
 ਆਇਕੋ ਇਸ ਬਤ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਇਆ ॥ ਤਾਂ ਬਤ

॥ ३ ॥
 ॥ ३ ॥
 ॥ ३ ॥
 ॥ ३ ॥

ਦਿਭਾ ਮਾਧਨ ਨਿਰਨੀ ਜੋ ਕੋਈ ਧੁਨੀ ਅਖੀਆਂ
 ਮਾਂਦਰ ਮਾਂਦਰਾ ਜੋ ਮਾਂਦਰਾ ਭਾਇਆ। ਦਿਖਾਧਾਧੇ
 ਰਖਿਆ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਮਰਾਹੇ ਮਾਧਿਆ ਜੀ ਕੀ। ਤਤਿ!
 ਦਿਖਾਧਾਧੇ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ਰ ਕਿਉ ਮਾਧੇ ਤੇ ਨਾਂ। ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ
 ਕਹਿੰਗਾ ਮਰਾਹਾ। ਦਿਖ ਮਾਧੇ ਕਾਫ਼ਰ ਤੇ ਨਿ॥ ਮੁਖਤਮ
 ਨਾਹੀ ਦਿਖ ਨਕਲੀ ਤੇ ਨਿ॥ ਮਰਾਹੇ ਮਾਧਿਆ ਜੀ ਮਾਂ
 ਤਾਂ ਮਾਂਦਰ ਨ ਤੇ ਦਿਖਾ। ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਧਿਆ
 ਮਰਾਹਾ। ਦਿਖ ਜੋ ਕੋ ਗੁਰੁ ਨਿਰੁ ਮਾਧੇ ਤੇ ਨਿ॥
 ਜੋ ਬੁਧਾ ਬਿਖਨ ਮੇਰੇ ਤੇ ਨਿ॥ ਦਿਖ ਪੰਕਾਇਸ ਚਤੁ
 ਦਿਖਾ ਕੋ ਜੀ ਤੇਈ ਹੈ। ਮੁਖਤਮ ਜੋਈ ਕੋ ਜੋ ਦਿਖਾ
 ਨੂੰ ਮੁਖਤਮ ਜਾਦੇ॥ ਅਤੇ ਤਿਉ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਿਰੰਕਾਰੀ
 ਜੀ ਹੈ ਤੇ॥ ਜੋਈ ਬੰਦ। ਦਿਖ ਤਿਉ ਦਿਖੇ ਸਭਤਿ
 ਪੁਰਖ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਖ ਤੇ ਨਾ ਮੇਰੇ ਹੈ। ਦਿਖੇ ਰਕਾ
 ਦਾ ਦਿਖ ਕੁਛ ਨਾਹੀ ਮਰਾਹੇ ਮਾਧਿਆ ਸਭ ਜੀ
 ਤ ਬੰਦਰਾ ਰਾ ਮੁਰਾਮੁਰਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਮਾਧਿਆ
 ਮਰਾਹਾ। ਤੇ ਕੁ ਰਿਖਾ ਚਲਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਮਰਾਹੇ
 ਮਾਧਿਆ ਜੀ ਤੁਸੀ ਜੋਨੇ। ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ

ਮਾਖਿਆ ਮਰਨਾ ਵਤ ਕਛ ਯਾਦਿ ਮਾਦਿ
 ਪਾਦੀ॥ ਤਾ ਹੁਨੇ ਹੀ ਮਾਖੀ। ਤਾਂ ਮਰਨਾ ਮਾਖਿਆ
 ਜੀ ਇਨ ਦਾ ਪੈਰ ਤਾ ਡਿਠਾ। ਪਰ ਜੀ ਇਨੇ
 ਪਾਨੀ ਜੰਗਰੇ ਭੀ। ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ
 ਮਰਨਾ। ਇਹ ਜੋ ਮਜਾਦਰ ਭੀ ਜੋ ਨਏ ਪੈ ਪਰਤੈ
 ਤਾ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਨਾ ਇਨਾ
 ਮਜਾਦਰ ਨਿ, ਕਸੇ ਨੁੰ ਫਿਰੇ ਮਜੀਨੇ, ਕਿਸੇ ਨੁੰ
 ਤਿਹ ਮਜੀਨੇ, ਕਿਸੇ ਨੁੰ ਨਾਦੇ ਮਜੀਨੇ, ਕਿਸੇ ਨੁੰ ਵੇਰੇ
 ਕਿਸੇ ਨੁੰ ਪਾਟੇਰੇ ਬਲਾਤਿ ਮਾਦਰੀ ਹੈ। ਤਾ ਇਹ
 ਕਿਸਾ ਕਰਦੇ ਭੀ। ਜੋ ਦੇ ਮਾਦਸੀ ਬਾਰ ਪਾਏ
 ਭਰ ਭਰਿ ਪਾਏ ਭੀ। ਅਤੇ ਮੈਰਾ ਕਾਰੇ ਭੀ ਮੈ
 ਮਾਖੀਆ ਬੈਠ ਕਾਰੇ ਭੀ। ਓਹ ਪਾਏ ਬਾਮਦਿਹਾਰੀ
 ਪੈਦੇ ਭੀ। ਅਤੇ ਪਿਛੇ ਮੁਰਤ ਨਾਦਾਦੇ ਭੀ।
 ਓਹ ਪਾਨੀ ਫੀਰੇ ਬਾਰ ਮਾਦਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੋ ਬਹਿਰ
 ਤਾਓ ਭੀ ਮੇਰੀ ਰਮੀਰਾ ਕਾਰਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ
 ਜੋ ਹਾਕੀ ਮਾਦਰੇ ਭੀ। ਓਸੇ ਨਿਦਰ ਦੀ ਸਦਿਤ
 ਮਾਦਰੇ ਭੀ ਦੂਰ ਕੀਤ ਉਸੇ ਤਾਓ ਦਿਖਾ

ਕਰੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਆਦੇ ਤਿਨਿ ਮਾਏ ਪਿਛੇ
 ਮਰਤ ਨ ਨਹਾਇਰੇ ਤਿਨਿ । ਮਾਏ ਦਇ ਰਾਗ ਅੰਗ
 ਜਾਂਦੇ ਤਿਨਿ । ਜੋ ਮਾਧੀ ਬੈਧ ਕਰ ਜਾਏ ਤਿਨਿ॥ ਤਾਂ
 ਪਾਠੇ ਓਹ ਕਰਿ ਰਾਗ ਰਿਹਾਨੀ ਪੈਦੇ ਤਿਨਿ।

Repetitive

ਓਹ ਪਾਈ ਰਹਿਕੈ ਬਾਗਿ ਮਾਦਕ ਹੈ । ਇਹੋ ਜੇ
 ਬਾਗ ਤਲਾਓ ਡਿਠੋ ਜੋਈ ਕੁਸੀਰ ਜਾਹ ਹੈ ।
 ਮੇਠੇ ਮਾਧੀ ਪਾਈ ਜੈ ਕਾਰੇ ਤਿਨਿ । ਤਾਂ ਮਾਧੀ
 ਮਾਧੀਆ ਜੀ ਓਹ ਜੋ ਮਾਧੀਆ ਮਾਧੀ ਤਿਨਿ ਜੋ
 ਕੇਹੀ ਜਾਹ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਹੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ
 ਮਾਧੀਆ ਇਥੇ ਬਾਗ ਮਾਧੀ ਹੈ । ਤਾਂ ਮਾਧੀ
 ਮਾਧੀਆ ਜੀ ਹੇਠੇ ਪੀ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਹੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ
 ਬਾਗ ਮਾਧੀ ਹੇਠੇ ਜੀ ਹੁਰੀਆ ਤਿਨਿ॥ ਤਾਂ ਮਾਧੀ
 ਮਾਧੀਆ ਜੀ ਤਾਪਾਨੁ ਮਾਧੀਆ ਮਾਧੀਆ ਜੀ
 ਕੇਹਾ ਇਕ ਪਾਠਕ ਇਕ ਜੋ ਮਾਧੀ ਤਾਂ
 ਬਾਗ ਮਾਧੀ ਕੀ ਹੈ॥ ਬੈਠਾ ਕੁਸੀਰ ਜੀ
 ਤਾਪਾਨੁ॥ ੩੦॥

There is no mention of Meera turning over to Naresh
or of his controversies with / Qasim / or taking her
son to Patol

L. 316

ਧਾਖੀ ਤੋਂ ਬਣੀ॥

Notes up to this
taken on 5/4/7

Medina
Story

ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦਾ। ਕੁਲ ਮਰਦਾਨ ਤੂੰ
ਜੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਉਥੇ ਬਾਗ਼ ਦਿਨ ਦਿਨ ਮਰੀਏ
ਪਯੋਗੇ॥ ਜਾਂ ਮਰੀਏ ਦਿਨ ਦੇ, ਜਿਥੇ ਮਰਦਾਨ ਦੀ ਕੋਰ
ਮਾਧੀ। ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਧਿਆ ਜਾਂ ਮਰਦਾਨ
ਦੇਖ ਮਾਧੀ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨ ਮਾਧਿਆ ਜੀ ਜੇ ਕੋਈ ਮਰਦਾਨ
ਜੇ ਕੋਈ ਰੰਗ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਧਿਆ ਮਰਦਾਨ
ਦੇਖੇ ਮਾਧੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ। ਮਾਧੀ ਤਾਂ ਤੁਰਕ ਤੋਂ ਕਿਸੇ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨ ਮਾਧਿਆ ਜੀ ਉਹੇ ਰੁਟ ਮਾਧੀ ਤੁਰਕ।
(He can not deny being a Mohammedan
all the same)। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਧਿਆ ਮਰਦਾਨ
ਦੇਖਨਿ ਕਿਉ ਮਾਧੀ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨ ਮਾਧਿਆ ਜੀ
ਜੇ ਤਾਂ ਦੇਖਦਿ ਮਾਧਿਆ ਤਾਂ॥ ਜੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪੁਰਨਿ
ਨਹੀਂ ਮਾਧਿਆ ਜੇ ਜੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾਖਤ ਮਾਧਿਆ ਤਾਂ
ਕੋਈ ਠਾਕੀ ਰੋਟ ਤੇ। ਜੇ ਦੇਖਾਂ ਉਥੇ ਕਿਸੇ ਤੇ
ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਧਿਆ ਕੁਲ ਕੁਝੋ ਜਾਨਿ
ਦੇਖ ਮਾਧੀ॥ ਜਾਂ ਮਰਦਾਨ ਮਾਧਿਆ। ਤਾਂ

ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ
ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ

ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਮੈਂ (ਮਘ ਘਰ ਬਾਨੀ) ਮਾਸੀ ਦੇਵੇ॥
 ਕੋਰ ਦੀ ਹਨ ਪੈਰ ਕਰਕੇ ਪੁੱਤੇ। ਤਾਂ ਇਕ ਮਨਾ
 ਮਾਇਆ। ਦੇਖੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਰ ਦੀ ਹਨ ਤਤਕਾਲਿ।
 ਤਾਂ ਈਸਾ ਮਨਾ ਕਹਿਆ ਮਾਰੇ ਤਸ ਕਥਿਨ ਤੇਤੇ ਤੇ।
 ਰਸਨਾ ਦੇ ਕਬਰ ਦੀ ਤਰਫ ਪੈਰ ਕਰ ਪੁੱਤੇ ਤੇ। ਤਾਂ
 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਤਸ ਥਕੇ ਗਏ ਪੈਰ ਜਿਥੇ
 ਤੇਰੀ ਪੁਸ਼ੀ ਮਾਏ ਤਿਥੇ ਪੈਰਿ ਪਾਸੀਟੇ ਕਰ। ਤਾਂ
 ਮਨਾ ਕਰਾ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਜਗਾ ਪਾਸੀਟੇ। ਜਿਥੇ
 ਜਿਥੇ ਪੈਰ ਪਾਸੀਟੇ ਤਿਥੇ ਤਿਥੇ ਕੋਰ ਪਾਸੀਟੀ ਦੀ
 ਫਿਰੇ ਲਾਜੇ। ਤਾਂ ਮਨਾ ਦਿਉਤੇ ਏਕੇ ਕਰ ਕਹਿਆ।
 ਮਾਰੇ ਦੀਯਾ ਮੇ ਤਸ ਦੁਰ ਤੇਰਾ। ਯਹ ਮਕਾਸ ਮਸੀਰ
 ਰਸਨਾ ਕਾ ਤੇ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਰਾਗ ਤਿਜੰਗ
 ਦਿਲ ਮਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ॥੧॥ ਮਰਨਾ॥੧॥ ਧਰਨਾ॥
 ॥੧॥ ਮਕਾਸ ਕਰ ਪਾਸੀ ਬੈਸਾ ਨਿਤ ਰਜਾਵੇ ਕੀ ਪੈਥ॥

ਸਭੁ ਦਲੀਆ ਮਾਦਨ ਜਾਨੀਆ ਨਾਨਕ ਸਭ ਬੋਲੀ
 ਤਾਂ ਮਨਾ ਕਹਿਆ ਕਾਛੇ ਕਿਸੇ ਕਰਕੇ ਬੈਠਕਾ ਤੇ॥

ਤੁਸੀ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਤੇ। ਤੁਹਾਨੁ ਹੇ ਵੇਈ ਅਰਬ

ਅਰ ਪਤਰਾ ਤੇ॥ ਅਨਾਨੁ ਨ ਨੀ ਜਾਨਰਾ। ਅਨਾਨੁ
ਹਮ ਨ ਨੀ ਜਾਨਰਾ। ਨਾ ਨਿਮਾਨੁ ਤੇ। ਨਾ ਰੋਜਾ
ਜਾਨਰਾ ਤੇ। ਤੁਸੀ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਤੇ। ਤੁਹਾਨੁ ਹੇ ਵੇਈ
ਅਰਬ ਅਰ ਪਤਰਾ ਤੇ। ਤੁਸੀ ਦਿਬਾ ਜਾਏ। ਤਾਂ
ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਸਬਰ ਧਾਪਤ ਤੇ ਦਿਖਾ। ਗੁਰੁ
ਆਰ ਦਿਖਾ॥ ਅਨਾ॥ ੧॥

ਅਨਾ ਅਨਾ ਪੁਰਾਣੀ ਬੀਰੇ। ਦੁਇ ਪਿਆਰੁ ਰੁਨੀਆ
ਕੇ ਪੈਧੇ॥ ਤੇ ਦਿਖਾ ਧਾਰੁ ਫਾਰੀਆ ਫਾਰ ਫਾਰ
ਦਰਦੁ ਰਬੁਤ ਪਰਾ॥ ੧॥

ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸਰ ਸਰਾਇ॥ ਬੁਨੁ ਨਾਨਕ ਸੇਰ ਪਾਸ
ਰਾ॥ ੧੫॥

ਜਾਗਰ ਦੀ ਯਾਰ ਮਰਾਨਾ ਚੰਖਿਆ ਦਿਖਾ। ਤਾਂ
ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਪੁਡਿਆ। ਮਾਪ ਮਰਾਨਾ ਰਿਸਾ ਡਿਠੇ। ਤਾਂ
ਮਰਾਨਾ ਮਾਪਿਆ ਕੀ ਰਿਸਾ ਡਿਠਾ ਮਿਰੀ ਸੀ ਕੋਰ ਡਿਠੀ
ਤੁਰੇ ਦੁਹੀਆਂ ਤੁਹੀਠਾਂ ਕਰੇ ਤੇ ਨਾ ਮਾਤੇ ਦੇਖੇ ਦਿਖਾ
ਤੇ। ਰਿਸਾ ਜਾਪੇ॥ ਅਨੇ ਰਿਸਾ ਰਾਜ ਤੇ ਸਨੇ॥ ਮੰਨੇ॥

Original with Anup Singh, Noida
Digitized by Panjab Digital Library

ਤਾਂ ਦੇਖੇ ਕੁਝ ਹਾਲ ਮਾਨਸ ਨੇ ਹੋਇਆ । ਤਾਂ ਹਰ
 ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਨਾ ਨਾ ਮਾਨੇ ਮਰਨ ਜਨਮ
 ਮਾਨਸ ॥ ਤਿਹ ਗੁਰ ਦੇ ਦਿਖੇ ਮਾਨਸ ॥ ਤਿਹ ਕਹਿ
 ਦਿਖਹੁ ਨਿਕਿਤ ਮਾਨਸ ॥ ਓਸ ਫੇਰ ਹਿਰ ਦੇ ਜਨਮ
 ਮਾਨਸ ॥ ਪੰਦਰਾ ਜੋ ਬਰਜ ਓਸਰੀ ਰਿਸਤਦਿਹ
 ਮਾਨਸ ॥ ਪੰਦਰਾ ਜੋ ਦੁਹਿਮ ਪੁਰਾ ਹੋਈ । ਤਾਂ
 ਓਹ ਫੇਰ ਹਿਰ ਦੇ ਪਾਰ ਜਨਮ ਜੋਈ । ਪਰ ਸੁਰਰੇ
 ਪਾਹਿ ॥ ਓਸ ਤਾਈ ਪੁਰਨ ਜਤਿਗੁਰ ਪਰ ਜੋਈ
 ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਓਸਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ।
 ਓਸ ਦਿਹ ਜੀਗਰਿ ਬਹੁਤ ਮਾਨਸ । ਪਰ ਪੁਰਾ ਜਤਿਗੁਰ
 ਓਸ ਤਾਈ ਵੇਈ ਨਹੀ ਮਿਲਿਆ ॥ ਦਿਖ ਜਨਮ ਓਸਰਾ
 ਰਹਿਰਾ ॥ ਤਾਂ ਦੇਹ ਮਰਨਾਨੇ ਪੁਕਿਆ ਜੀ ਗੁਰੁ ਜੀ
 ਦਿਹ ਜੋ ਮਾਖੇ ॥ ਨ ਜੋ ਪੁਰਖਿ ਨਾਨ ਪਹੁਰੇ ਦਿਖ ਮਾਨ
 ਵੀਤਿਆ ॥ ਜੋ ਦਿਹ ਜਗਤਿ ਕਿ ਰੂਠਿ ॥ ਤਾਂ ਹਰ
 ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ, ਮੁਹ ਮਰਨਾਨੇ ਦਿਹ ਕਹਿਨਾ
 ਹੋਇ । ਦਿਖ ਪਹੁਰੇ ਦਿਖ ਰੂਠ ਬਹੁਤ ॥ ਮਤੇ ਜਨਿ
 ਬੋਲ ॥ ਪੁਰਖਿ ਜੋ ਜੋ ਬੋਲਨ ਕੀ ਪਰ ॥ ਮਤੇ

6
 ਸਿਰ
 ਮਰਨ

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ਪ੍ਰਸੰਨ
ਭਾਗੀ

ਇਹ ਰਾਗ ਨੇ ਕਹਿੰਦੇ ਤਿਸੇ ਮੇਂ ਜਬਰਾਈਲ ਮਾਤੇ
ਮੁਹਾਰੇ ਦੀ ਕੋਧਰ ਤੇ। ਉਪਰਾ ਮਹਾਰਾਇਸੇਰੀ
ਇਹ ਕੋਈ ਨਾਹੀ। ਜਾ ਇਸ ਕੋਈ ਇਹੋ ਨਿਕਲੇਆਂ
ਤੇ ਪੁਰਨਿ ਤੈਥੇ। ਤਾ ਉਪਰਾ ਰਚਨ ਪਾਏ ॥

ਮਿਸਰੀ
ਭਾਗੀ
ਭਾਗੀ

ਤਾਂ ਹੋਰ ਮਹਾਰਾਏ ਪੁਰਿਸਾ ਮਾਧਿਆ ਇਹੋ ਜੇ
ਉਹ ਮਾਖਰੇ ਤਿਸੇ ਰਚਨ ਕੀਤਾ। ਮੇਤੋਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਖਰੇ
ਤਿਸੇ ਕੀਤਾ ਪਾਇਆ ਇਹੋ ਸਰ ਮਾਖਰੇ ਹਰ ਵਿ
ਕਰ। ਤਾ ਮੁਹ ਨਾਨਕ ਬੋਲਿਆ। ਮਹਾਰਾਇਸੇਰੀ
ਮਾਖਰੇ ਤਿਸੇ। ਰਚਨ ਨੇ ਕਹਿੰਦੇ ਤਿਸੇ ਮਾਤੇ ਭੋ ਜੇ
ਦੀਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਤਿਸੇ ਮੇਂ ਕੋਈ ਕੀਤੇ ਤਿਸੇ। ਰਾ ਕਹਿੰਦੇ
ਤਿਸੇ। ਮਾਤੇ ਉਸ ਮਾਪਨਾ ਮਾਪ ਵਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੇਖਿਆ
ਈਏਂ ਉਹ ਮੇਤੋਂ ਮੁਖਤਿਆਨ ਰਾਏ ਇਹੋ ਕਹਿੰਦੇ ਤਿਸੇ। ਜੇ
ਬਰਾਤੀ ਜੇਈ ਪੁਰਾ ਈ ॥

ਮਿਸਰੀ
ਭਾਗੀ
ਭਾਗੀ

ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਏ ਪੁਰਿਸਾ ਜੀ ਮੁਹ ਜੀ। ਚਾਕੇ ਚਾਕੇ
ਮਿਸਰੀ ਉਹ ਮਾਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਖਰੇ ਤਿਸੇ, ਜੇ ਬੋਰਾਤੀ
ਸੁ ਇਹੋ ਖਰਾਇ ਤੇ ਮਾਤੇ ਪਰ ਮੇਸਰ ਤੇ। ਮਾਤੇ ਤੁਸਾਂ
ਕੀ ਸਬਰ ਇਹੋ ਬੋਲਿਆਂ ਜੇ ਸਰਬ ਜਿਯਾਪੀਤ

ਤਾਂ ਹੋਸ਼ ਰਹਿਣ ਲਗੇ ਦੀਰਗ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜਨਾ ਤੀ

ਇਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਖਾਵਾ ਦਰ ਕਰੇ। (Good question)

ਤਾਂ ਹੁਣ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ, ਮਰਦਾਨਾ ਜਿਥੇ ਬੰਦੇ
ਦਿੱਤਾ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਮਾਨਿਤ ਕਿਉਂ ਹੋਣ
ਲਗੇ ਕਿਉਂ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਮੁਤਾਬੀ ਹੋਏ। ਅਤੇ ਮਾਧਾਂ

ਜੋ ਸਬਰ ਦਿਨ ਸਰਬ ਦਿਸਾਈ ਮਾਧਿਅਮ ਤੇ
ਜਾਨਕੀ ਤੇ ਸੋ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ

ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਵਿਚਕਾਰ ਮਰਦਾਨਾ ਕੀਤੀ, ਜੀ ਹੁਣ ਜੀ ਉਹ

ਦਸਤਾ ਮੰਨੇ ਪੁੱਛੀਐ ਜੀ। ਤਾਂ ਹੁਣ ਨਾਨਕ ਦੀ

ਕੋਠੀ। ਮਰਦਾਨਾ ਮਾਧਾ ਦੇ ਸਰਬਤੋ ਮਾਧਿਅਮ ਤੇ

ਜੋ ਸਰਬ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ

ਜੀਅ ਜੀਤ ਪਾਪ ਪੰਖੋ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤਾਂ

11) ਫੇਰ ਆਦਮੀ ਮਾਰ ਬਿਰਥੇ ਕੇ ਪੈਰਾ ਦਿਸ ਤੇ ਜੋ

ਸਗਾ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਾਧਾਂ ਕੋਈ

ਨਹੀਂ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨੇ ਮਾਧਿਅਮ ਜੀ ਹੁਣ ਜੀ

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦੌਰਾ ਪੁੱਛਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੁਣ ਨਾਨਕ ਦੀ

Spelt the
Source
well
end

ਰਹਿਮਾ ਮਰਹਮਾ ਦਿਸ ਮੈਧਾਰ ਵਿਸਾ ਕਰੇ ਜੋ
ਕਰਤਾਰ ਮਾਧੇ ਉਠਾਇ ਛੁਡਿਆ ਤੈ। ਜਿਸ
ਉਪਰ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋਈ ਤੈ ਤਿਸ ਤਾਈ
ਪੂਰਨ ਮਤਿਗਾਰ ਪਰਜੇਕੀ ਮਿਲਾਵਰਾ ਤੈਦਿ॥

21/10

ਹਾਜੀ ਤਾ ਬੇਧਾਰ ਉਪਰ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਤੈਦਿ॥

So Kaler
flawless
earlier
this an
authentic

ਜਿਥੇ ਕਬੀਰ ਉਠਤ ਪੂਰਨ ਦਾ ਬਰਨ ਤੈ ਜੇ ਕਰੇ
ਗੁਰ ਦੀ ਸੁਪਿਆ ਮਾਧੀ ਤੈ ਜੇ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰ ਦਾ
ਬੀਜ। ਹੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਿਮਾ ਵਿਸਾ ਕਰੇ ਜੋ ਕਰਤਾਰ

ਫਿਰਕੀ

ਪਾਇਆ ਤੀਜਾ॥ ਮਰਹਮਾ ਦਿਸ ਮੈਧਾਰ ਨ ਕਰਤੇ
ਮੰਧਕਾਰ ਛੁਡਿਆ ਤੈਦਿ॥ ਕਰ ਕਰਹੀ ਕੀਏ ਤੇ

Divine
Grace

ਜੇਲੀ ਪਾਏ ਤੇ, ਤੇਰੀ ਹਰਿ ਜੀਏ ਤੇ ਕੋਈ ਪੁਰਖ

ਪੂਰਨ ਤੈਦਿਆ। ਜਿਸਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਮਾਧੇ ਪੂਰਨ

ਪੁਰਖ ਮਿਲਾਏ ਜੇਈ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਤੈਦਿ। ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ

ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਦੁਟ ਜਾਏ ਤੈਨਿ॥ ਉਜਤਾਈ ਸੀਤਾ

ਤਨ ਤਪਤਿ ਨ ਖੁਪਿਆ ਬਿਆਪਤੀ ਤੈਦੀ॥ ਉਜ

ਤਾਈ ਪਰਤੀ ਪਾਨੀ ਮਾਮਲਾ ਚਾਹੇ ਰੇਰਾ ਤੈਦਿ॥

ਮੇਰੇ ਮਾਖਣ ਦੇ ਸਾਧ ਬਹੁਤੇਰੇ ਤੈਨਿ॥ ਮਾਖਣੇ ਪੂਰੇ

ਦੇ ਆਖੇ ਰੁਕ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ। ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੇੜੇ ਹੋਵੇ
ਨਹੀ।

Cones & Sultans ਤਾਂ ਇਹ ਉਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕਹਿਮਾ, ਕਾਦੀ
ਬਾਨਾ ਮਾਜਾਨ ਬੇਬੇ ਜੀ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਾਇਆ
ਭਾਗੀਆਂ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਧਿਆ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਥੇ
ਕਿਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਾਧਿਆ ਕਾਦੀ
ਬਾਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਪਤਾਈ ਮੈਂ ਕੇਹਾਂ (2500 + 200)
= 17 daily journey ਹੈ। ਤਾਂ ਰੁਪਈ ਦੇਣੇ ਗਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਮਾਦੀ
ਜੀਪਿਆਂ ਦੇਣੇ ਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਪਾਸੀ ਗਤਿ ਗਈ
ਤਾਂ ਪੁਨਤਾਨ ਪੁਰ ਮਾਇ ਦੇਹ ਜੈ ਗਾਨੇ ਪਾਇ ਮਗਰ
॥੩੧॥

l. 327

ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ

--- --- ਬੇਬੇ ਜੀ ਕਰਤਾਰ ਕਰਤਾਰ ॥੨੫॥ ਬੇਬੇ
ਕਾਦੀ ਜੀ ਕਹਿਮਾ ॥੩੨॥ ਸਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ॥

So that upto this 7 Sakhs have
been added to those copied from
the main ~~book~~ original before being

ਧਾਖੀ ਹੋ ਰਹੀ।

l. 328 ਉਥਾ (ਜਨਤਾਪੁਰ) ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਉਠਾ
ਜੀਤੀ ਜੋ ਬੰਦਾ ਜੋ ਰੋਗ ਪਰਗਤੁ ਹੋ ਆਇ
ਉਠੇ। ਜਿਥਾ ਅਥਾਈ ਹਜ਼ਾਰ ਰੋਗ ਦੀ ਉਠਾ
ਜੀਤੀ ਮਾਤੀ ਮਤੇ ਮਰੇ ਜਾਇ ਨਿਕਲੇ ਮਾਰੇ, ਉਥੇ
ਆਪਣੇ॥ So that the trip to Mecca
Medina & thence to Scelta per were
only by the way, a diversion, and not
on the straight journey. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ

ਮੇਥਾ ਮੁਖੇ ਉਪਰ ਰਹੀਏ॥

Here begins the second part of
the long yarn about G. Nanak's
travels - now over Mountains
etc to Shru-mandal

Sukhi 33 ends on l. 331 Siddhar Park

Sukhi 34 ends on l. 337

Sukhi 35 begins on l. 338

ਮੇਥਾ ਮੁਖੇ
ਉਪਰ ਰਹੀਏ॥

Sakhi 36 ends at l. 345 & next one of
going to 2B 2083 begins

Sakhi 37 ends at l. 360 & next one
to Mina parbat begins

Sakhi 38 ends at l. 373 & next one begins
at l. 374 has they go to Summer Parbat

Names of 84 Siddhas & 9 Jatis etc
given on l. ^{384,} 385, 386

Sakhi 39 ends at the last line of l. 398
and the next Sakhi going to 2B 2083
begins at l. 399 at top

Sakhi 40 ends at the bottom of l. 403
of the next Sakhi begins trip to 2B 2083
begins at top of l. 404

Kabir's praise at l. 407, 408
Prophecy by Pralad Bhagat of
about 528, who will come 100

years after G. Nanak's death. He
will be greater than Kabir & than
Nanak. He will be a lot & flourish
at Batala in the Panjab.

ਪਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਸਭਿ ਦਰਸੇ ਹਰ ਨਰ ਨਰ॥

ਮਰੇ ਮਰਿਅਸ ਮਨੀ ਕੇਹਾ ਕੇਹਾ ਤੇਹਾ ਗਾਤਿ ਫੇਰਿ

ਮਰਨਾ ਤਰਤ ਰਹਿਮਾ ਮਨ ਤਰੀ ਤਰੇ ਵੇਈ

ਭੈ ਤੇ; ਤੇ ਵੇਈ ਨਕੀ ਤੇ। ਭੈ ਕੀਰ ਬੇ

6408

8409

ਮੇਤ ਨਾਨਕ ਤੇ ਦੁਪ ਤੇਸੀ। ਤੇ ਨਾਨਕ ਮਰਿਅਸ

ਕਿਉ ਮਰਨਾ ਮਨਾਤ ਮਰਿਅਸ ਤੇ ਨਾਤ ਮਨੇ॥

* So that even the original book

of Janam Sakhi was written after

1638 A.D. (which is Shah Jahan's time)

It may be the book was written in

Aurangzeb's time.

There is also no doubt that
the *Shikhar* in *Granth Sakhi*

refers to the debates G.N. is
supposed to have had with the
Siddhas & Nektas in their trip
over mountains & Bhogal mounds.

Sakhi 41 ends on 405(h) & then leads
to Prabhad's asthara begins.

Sakhi 42 ends on p. 410(h) & then begins
the story of flight to Kowla's abode
of Sheru Bhogal

~~41~~
~~42~~
this is part
of the con-
nected part
although figure
12 appears
at the end.
Mentioned to number
of last item skipped

G.N. goes to Nirankar's darbar,
his arrival is duly reported ^{by} ^a ^{man},
Conversation takes place between
the almighty & G. Nanak

has come the common bond

28 leaves - when remembering
continues from l. 413 as also the subject
matter

Have these pages been interpolated
by breaking the subject matter.

ਮਾਯੇ ਕਾ ਤਿਠ ਪੰਚਨ ਨਹਿ ਆ।

ਤਵ ਨਾਨਕ ਬਾਨਾ ਉਪਰ ਕੇ ਪਾਏ

ਤਹਾਂ ਬਿਸਨ ਜੋਰ ਮਹਿ ਜਾਇ ਜਾਯੋਇ॥

ਪਰ ਪੰਡ ਵੱਡੇ ਦੇਖ ਕਰ ਨਾਨਕ ਭਉਖਿ ਨਿਗਾਹ
ਜਹਿ ਹਰਿ ਮਾਯਿਯਾ ਮਿਥਿ ਫਿਰੇ ਫੇਰ ਪ੍ਰਭਾਤ
ਕੋ ਕਰੀ ਸਮਾਨ॥ ਪਉੜੀ ਪਰ ਪੰਡ ਤੇ
ਨਾਨਕ ਫਿਰੇ --- it suddenly ends
here

l. 412 last last lines are

ਮਾਯੇ ਹਰਿ ਹੀਨ ਪਰਬਤ ਚੜ੍ਹੇ। ਮਰਦਾਨਾ ਦੀਨਾ

ਪਰਬਤ ਹਰਿ ਆ

and l. 413 begins ਬਾਨਾ ਮਾਯੇ ਪਰਬਤ ਪਰ ਹਰਿ ਆ

ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਪਾਠੇ ਰਹਿਯਾ। ਜੇਹਾ 343
 ਵੈਠਾ ਜਾਨਾ ਵੇਰਤਾ। ਪਾਸ ਪੜ੍ਹੀ ਕੋਠੇ
 ਕੋਠੀ। ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਪਾਸਿ ਰਹੀ॥ etc
 for 5½ pages, where Sakhi 44
 ends on 415 (6) & G. Nanak tells
 Mardana that they had come

ਪੜੀ ਤੇ ਕਾਫੀ ਨਖ ਜੇਜਨ ਮਾਰੇ॥ ੪੦,੦੦,੦੦॥
 The old stories of travels on maret
 continue, & the return journey ends
 at bottom of leaf 421 - as 46.

The Sakhi number 45 does not
 appear. The next Sakhi of Chant down
 to Ochar Parbat begins

ੴ
 meet from Nanak's old friend Silsan
of the Ireta gang

Sakhi 47 ends at top of l. 425.

The new one begins of flight to ਰਿਖਤ ਪਾਠ

where Janak hears of his arrival
& send Seeladev to fetch him
Sakhi 48 ends on 427(a) - G. Navah looks
in a tank on hill top & a Rishabhar
comes to meet him

Sakhi 49 ends on top of l. 429 - flight to
Klaka Parbat. Here is the end of

Journey ਜਾਇਖੜਾ, ਪਾਰਾ ਬੈਰਾ, ਜਾਹੀ

ਬੈਰਾ (So this part did exist at the time
the book was written Lahori-Bandar

near Karachi), ਮੁਹੱਲੀ ਬੈਰਾ Masolipatam
came in order

ਤਾਂ ਸ਼ਾਹਨਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਪੁਰਾਤ ਪੰਤ

ਜੰਗ ਸਭਿ ਰਾਜੇ ਪੁਰਾਤ ਰਾ ॥ ੪੬੬ ਰਾ ਸਾਜਾ

ਬਿਰੀਫੁਰ ॥ Mardana is told that his

death will take place between ਰੁਖਾ

ਮੰਤਰ ੨੬੬ ਤੇ ਵੇਖਾਤ ੨ ਦਿਨਿ ੨ ਰੋਹੁ ਹੁੰਦੇਗੀ ॥ ਪੰਜਾਹਿਨਿ

੨੨ ॥ ਪਾਹੀਨਿ ਰਿਹ ਰਹਿਰੇ ॥ Mardana is

cremated according to his will

(ਜਿਥੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗੋ ਸ੍ਰੀ ਜੰਗਾ ਦਿਨ ~~ਜਿਥੇ~~ ਉਥੇ ਹੋਵੇ)
 ਤਾਂ ਜਥੇ ਦਿਨ ਰਹੇ ਪਾਸਾ ਸਭਿਰ ਰਾਨਾਉਤੀ
 ਉਥੇ ਮਾਰਿ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ। ਤਾਂ ਮਰਾਨੇ ਪੁਛਿਆ ਜੀ
 ਏਥੇ ਜੀ ਦੇਹ ਵਫ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿੰਦਾ
 ਮਰਾਨਾ ਏਥੇ ਤੇਰੀ ਮਰਿਯਾਦਿ ਜੀ ਹੋਗੀ ਅਤੇ
 "ਉਹ ਖਰਮੈ ਸਾਹਿਬ ਜੰਗਾ ਦੇ ਮਾਰੇ। ਅਰਕਰ
 ਖਰਮਾ ਖਾਹਿ। ਤੇਰਾ ਮਰਾਨਾ ਉਥੇ ਬਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
 ਤਾਂ ਪੰਜੇ ਦਿਨ ਮਰਾਨੇ ਲਾਇ ਖਰਮੇ ਦੇ ਵਨ
 ਖਾਰੇ (evidently a day's journey only from
 the last place) ਜਾਂ ਤੁਪਾਹੀਆਂ ਦਿਨ ਰਹਿੰਦਾ
 ----- ਤਾਂ ਮਰਾਨਾ ਉਥੇ ਮਰਿਆ। ਜਾਂ ਉਥੇ
 ਹੋਰ ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਧਿਅਮ ਜੀ ਉਹ ਜੋ ਮੇਤਾ ਬੰਦ
 ਰਾਮੇਸ਼ ਮਾਖੀਰਾ ਤੇ ਜਿਥੇ ਰਾਮੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਸ
 ਬਾਸ ਮਾਹੀ, ਫੌਲਾ ਫਿਰੀ। --- ਬਾਨਾ ਉਹ ਤਾਂ
 ਧੀਰ ਰਹੀ। ਉਥੇ ਉਹੀ ਜੀਤੀ ਮਾਰਿ ਮੇਠਿ ਬੰਦ
 ਰਾਮੇਸ਼ ਨਿਕਲੇ। ਤਾਂ ਦੇਵੇ ਧਰੇ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ

Remembrance
 of

ਜੇ ਗੋਰਖਨਾਥ ਦੇ ਪੰਜਾ ਦਿਖਾ ਰਾਜ

ਆਦਿ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ॥ ੪੯ ॥

Here ends Sakhi 49. This number
has already appeared. Evidently
this one is an interpolation.

ਤਾਂ ਪੇਤ ਵੀਰ ਰਾਮੇਪਰ ਮੇਰਾ। ਗੁਰ ਗੋਰਖ ¹ ਅਖੀ
ਰੇਰਾ। ਮਹਿੰਦ ² ਰਾਬ ਰੇ ਮਾਨਵੇਰਾ। ਕੇ ³ ਪੀਰ
ਜਗਤ ਮੇ ਪੇਰਾ। ਰਾ ⁴ ਰੂਪ ਆਦਿਨਾ ਮੇਰੇਰਾ।
ਰਾ ⁵ ਪਰ ਰਾਬ ਰੇ ਪਾਨਾ। ਤਾਂ ਅਖੀ ਦਰ:-

੧੫੩੯ This goes to the end of ੧੫੩੯ top

Here ends Sakhi 50.

From Sethu Bhandar Ramachandra
both the Jages & the Gurus Bala
Came to Achal Batala - (and
not from Sum or Parhat as in other books)

After the interlude about Meera
 & Medura the long yarn
 now ends here; and again
 the original Sakhis begin
 which have some historical
 basis

notes up to this taken
 on 6-6-47

L. 439 Sakhi of Achal Batala

Guru Nanak & Bala take a flight
 & come & sit under a tree. Gurbakhsh
 with his jogis arrives later & finds
 Nanak already there & calls him
 ज़िन्दा (magician). All that the
 gosaitan here has this:-

ਜਾਂ ਸਿਧ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਬਿਨੁ ਰੇਖਾ ਨੇ ਨਾਨਕ
 ਤਖਤ ਮਾਰੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਹਿਮ
 ਮਾਰੇ ਤੇ ਨਾਨਕ ਮਾਰੇ! ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ਕਹਿਆ ਦੇਵੀਕਾਰ ਕੇ ਮਾਦੇਸ ਤੇ ਮਾਧਾਨੁ,
 ਤਾਂ ਭਰਖਸੀ ਕਹਿਆ ਮਾਧੇ ਨਾਨਕ ਤਪਾ ਤੁੰ
 ਵਿਹੁ ਦਿਸਰੀ ਤੀ। ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ
 ਮਾਧੇ ਭਰਖਸੀ। ਦਿਸਰੁ ਹਮਾਰਾ ਦੇਵੀਕਾਰਾ॥
 ਪਰ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਨਿਧਤਾਗਾ॥ ਉਸਤਾਦੇ ਹਮਾਰਾ
 ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਾ। ਮਾਧਿ ਅੰਤ ਬਚਨ ਕਾ ਪੁਰਾ॥
 ਜਿਨ ਮਾ ਕਰੇ ਪੰਥ ਨਗਰੇ ਮਾਧੇ॥ ਤੁਮ ਤੇ ਮਾਧੇ
 ਈਹ ਮਾਧੇ ਵੰਸ਼ੇ॥ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪੁਰੁ ਵਿਰਧਾ
 ਕੀਨੀ। ਪੁਰੁ ਭਰਖਸੀ ਤੇ ਮਾਧੇ ਨ ਲੀਨੀ॥

ਸਿਧਾ ਸਾਥ ਲੇਖਰ ਪਰੀਤੀ॥ ਜਾਂਠਿਓ
 ਮੇਲਾ ਉਚਹਿਆ। ਤਾ ਹਰਾਨ ਦੇ ਚੋਰਾਂ ਮਾਧਿ
 ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਸਿੰਘੁ ਤਾ॥ ਜੇਕਰ ਮਾਧਿਕਰ
 ਪੰਗੇ ਪੰਧਿ॥ ਮਾਤ ਬਹੁਤ ਦੁਸਰੀ ਨਗੇ ਕਰਨ॥
 ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ਕਾਈ ਬਾਨਾ ਦੇਖੇ
 ਜੇਕਰ ਰਖ ਦੇਵਾ ਤੀ॥ ਅਤੇ ਕਾਈ ਬਾਨਾ ਮਾਧਾਂ
 ਮਾਧੇ ਦੇ ਪਤ੍ਰ ਨੂੰ ਓਵੇਂ ਜੰਗਾਨਾ॥ ਅਤੇ ਦੇਖਿ
 ਸਪ ਵੰਸ਼ਾਰ ਦਿਖਾ॥ ਓਨ ਨਾਨ ਮਾਧਾ ਤਾ ਦਰਨ ਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਨਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਆਖਿਆ ਜੀ ਪਰ
 ਮਰੇ ਹੋ ਪੁਤ੍ਰ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਨ ਰਿਖਿ
 ਕਰੀ ਬਾਨਾ ਉਸ ਤਾਈਂ ਉਥੇ ਜਰਾ ਜੰਗਲਾ ਹੈ।
 ਤਾਂ ਆਖਿਆ ਉਸ ਜੀ ਰਹੈ ॥ ੫੧ ॥

L. 4419

ਸਾਖੀ ਉਚਰੀ

ਉਹੀ ਮਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਚੰਗਗਾਨ, ਬਾਨੇ ਦੇ ਪਿਓਰੇ
 ਮਾ ਪਰ ਮਾ ਬੰਦੇ ਹਨ, and find Rai
 = Butar, Kaku, and the Mother
 (ਮਾਂ ਬੀਬੀ) all dead.

They take Sahzada with them & depart

ਜਾਂ ਮੁਲਤਾਨ ਦੀ ਪਾਤੀ ਗਏ। ਨੇੜੇ ਤੱਕ ਦੇ ਨੜੇ
 ਵੇਹ ਪਏ। ਉਥੇ ਹਿਰ ਪੰਜਨ ਬੰਨਾ ਮਾਰਾ ॥ ੫੨ ॥

L. 4428

ਸਾਖੀ ਉਚਰੀ

Story of Sajjan Thag, who robs
 Sahzada' ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਨ ਨੂੰ ਸਬਰ ਪਾਪਤ

Maliella
fifth 111

ਉਦਿਸਾ। ਸਾਮ ਸਹੀ ਮਾਰਾ ਪੁ ॥

ਨਨਕ ਨਾਮ ਸਾਜਤ ਤੁ ਬਾਪੁ ਛੇ ਜਿਤਾ ॥੮॥

ਤੰ ਗੁਰੁ ਨਨਕ ਸਜਾਨੁ ਨੂੰ ਨਿਰਨ ਕਰੇ ਮਾਏ ਬਿਜਾਨਾ ॥੮॥
ਲ.੪੪੭ ਸਾਖੀ ਭਰਨੀ

ਤੰ ਸਜਾਰੇ ਨੂੰ ਗੁਰੁ ਨਨਕ ਖਰਮੇ ਸਹਿਰ ਜਾਇ
ਖੜਾ ਕੀਤਾ ॥ ਸਾਖਨ ਨਗਾ ਸਜਾਰਾ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਿਥ ਮਰਕਾਨੇ
ਦੀ ਬਿਧਿ ਸਾਜਿ ਭਈ ॥ ਤੰ ਦਿਖੇ ਹੀ ਭੈ ॥ ਦਿਖੇ
ਤੋਰੀ ਤੇ ਮਰਕਾਨੇ ਦੀ ਮੰਜੂ, ਤੇਰੀ ॥੫੪॥

ਸਾਖੀ ਭਰਨੀ ॥

ਲ.੪੪੮ ਏਥੇ ਏਤਾਮੀ ਜੈਵੇ ਜਾਇ ਕੇ ਚਾਰ ਪੜ੍ਹਵੇ ॥
ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੋਇ ॥ ਏਥੇ ਦਿਖ ਮਗਾਨ ਫਰੀ ਮਾਤਾ
ਏਸਰਾ ਹਓ ਯਾਰ ਸਾਜੀ ਮਾਤਾ ॥ ਏਸ ਨਾਨਕ ਭੇਰਾ
ਭਈ ॥ A. ॥ ਸ਼ਾਨਾਮ ਜੈ ਹਾਰੀ ॥

॥ ਮਾਇਰੇ ਜੰਦੇ ਪੀਰ ॥ A. ॥ ਸ਼ਾਇਰ ਲਫ਼ਤੇ ॥

॥ ਆਲੇ ਆਲੇ ॥ A. ॥ ਸ਼ਾਇਰੇ ਜੰਦੇ ਪੀਰ ॥

॥ ਪੀਰ ॥ A. ॥ ॥ ॥ ਅੰਤਰਿ ਸ਼ਾਇਰੇ ਜੰਦੇ ॥

॥ ਪੀਰ ॥ A. ॥ ਪੀਰ ॥ ਪੀਰ ॥
ਫਕੀਰ ਖ਼ੁਦਾ ਰਾਗਾਨੇ ਵਿਰ ਨਦਾਰੀ + ਖ਼ੁਦਾ ਰਾਗੀ ਦਰੇ ਜੰਦੇ

ਸ਼ਾਨਾਮ ਹਵਾਈ N. ਸ਼ਾਇਰ 6 ਮਰਦ Moghal

1144 / ਸ਼ਾਨਾਮ ਹਵਾਈ ਸ਼ਾਨਾਮ ਹਵਾਈ M. 1144

So that wali Gaudhara of Panja Sahib was another person.
ਲ. 449 ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਰਹੀ

ਤਾਂ ਸਾ ਨਾਨਕ ਵੇਚਾਰ ਦਿਓ ਨਿਕਲਿਆ।

That Moghal had a friend ਦੇਖ ਸਰਦ

ਜੇਹੇ (੨) ਪਠਾਂਦਾ ਬਿਰਾ ਸ਼ਾਇਰ ਪਾਠਿ ਰਖਤ ਵੀ
ਪਾਤੀ ਦਾ ਮਾਤਾ। ਭੋ ਮਗਲ ਨਾਨਕ ਪਾਤਲ ਮਾਤਾ
ਮਾਤਾ। ਭੋ ਮਗਲ ਪਾਤਿ ਨਾਨਕ ਮਾਤਾ। ਜਾਂ
ਪਠਾਂਦੇਖ ਤਾਂ ਰਿਸਾ ਦੇਖੀ ਜੋ ਅਨੇ ਮਗਲ ਕੁਰੂ
ਤੋ ਮਾਤਾ। ਤੇ ਹੁ ਰਹੁ ਤੋ ॥ Moghal
tells him that he had become the
(in broken Persian) disciple of a pir. Sheikh Saraf
to this pir and stayed there longer than
was his usual. ਤੇ ਪਾਤਲ ਮਾਤਾ ਜਾਂਦੇ ਰਹੀ
ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਰਹੀ।

ਲ. 454 (੨) ਸਾ ਨਾਨਕ ਦੇਖਿ ਦਿਨ ਜਾਇ ਨਿਕਲਿਆ। ਅਨੇ
ਦੇਖਿਦਿਨ ਦਿਨ ਖਤਰੇਟਾ ਦਰਿਆ ਹੋਰਾ ਪੰਦਰਾਂ ਦ

ਮਾਗੁ॥ He breaks a big lump of ice
and bathes with it ਮਾਗੁ ਉਤੇ ਕਰੀ ਜਾਗੀ॥

G. Nanih enquires from him
about ਰਿਸ਼ਾਬ ਜੀ, son of Raja Jauah
ਮਾਗੁ ਤਾਂ ਫੇਰੀ ਜੀ॥ G. N. tells him that
his own name then in Treta was
Govardhan, & he was a Sikh of Jauah.
and that his name now is Nanih
Nianhari. He now asks further
questions & in reply G. Nanih says
that now you are known as Divan

ਮਾਗੁ ਮੇਰਾ ਰਾਜਾ ਰਾਜੀ ਰਿਸ਼ਾਬ ਜੀ॥ ਮਾਗੁ

He will then
live a very
long life
& also was
this person

ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁਖਵੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਤੁਮਾਰੀ ਦੇਹ ਛੁਰੇਗੀ॥

ਤਾਂ ਦੇਹ ਰੀਤ ਰਿਸ਼ਾਬ ਪੁਰੀਆ। ਤੇਰੇ ਉਪਕਾ ਨਾਏ

ਰਿਸ਼ਾਬ ਜੀ। ਤਾਂ ਮਾਗੁ ਨਾਨਕ ਕਰਿਆ ਤੇਰੇ ਉਪਕਾ

ਨਾਏ ਬੀਰਮੇਰੇਦੀ ਜੀ। ਮਾਗੁ ਕਰੇ ਉਦੇ ਜਿੰਦਗੀ

ਬੇਰਾ ਜੀ। ਮਾਗੁ ਕਰੇ ਨਾਨਕ ਕਾ ਰਾਮਾਰ ਜੀ

So he

was
original with
Am Singh Nanda
Panjab University

ਅਰ ਹਮ ਤੁਮ ਉਸਕਾ ਬਡਾ ਮਾਰਬ ਕਰਤੇ ਥੇ ॥ ਉਸਕੀ

ਬਰਾਬਰੀ ਕੋਈ ਨਾ ਥਾ ਕਰ ਪਕਤਾ ॥ ਅਬ ਭੀ

ਕੁਸੀ ਕੁਸਤਿ ਤੈਂਦਗਾ ॥ ਤਾਂ ਦੀਨ ਨਾਥ ਰਿਆਸ

ਕਿਆ ਕੁਸੀ ਜੀ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਬਡੇ ਗੁਰ ਕੁਸੀ

ਤੋ। ਪਰ ਜੀ ਇਕ ਨਿਜਾਨੀ ਮੰਨਤੀ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ

ਦੇਉਤੋ। ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਕਰ ਕੁਸੀ

ਦੀਨ ਨਾਥ ਕਿਆ ਨਾ ॥ ਤਾਂ ਦੀਨ ਨਾਥ ਕਿਆ ਨਾ

ਕਿਆ। ਕੁਸੀ ਜੀ ਗੁਰੇ ਨਾਨਕ ਕੇ ਹਮ ਤੁਮ ਤੈਂ

ਜਗ ਮੈਂ ਦੇਕਰੇ ਥੇ ॥ ਅਰ ਅਬ ਤੀ ਇਕਰੇ ਹਏ।

ਪਰ ਕਿਆ ਪਰਿ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੋਏ। ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਿਆ

ਤੁਮ ਤੁਮ ਹਮ ਪ੍ਰਯਾਸਿ ਬਾਨੀਏ ਕੇ ਪ੍ਰਯਾਸਿ ਥੇ। ਕੁਸੀ

ਤੁਮ ਬੀਰਮਾ ਦੇਉ ਕਰਾਂ ਥਾ। ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਿਆ

ਭੀ ਪਾਤੰਗ ਕੇ ਪਾਰ ਥਾ। ਤਾਂ ਦੀਨ ਨਾਥ ਕਿਆ ਨਾ

ਕਿਆ ਕੁਸੀ ਤੁਮ ਤੁਮਾਨਾ ਨਾਏ ਕਿਆ ਥਾ

ਅਰ ਉਸਕਾ ਨਾਏ ਕਿਆ ਥਾ। ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ

ਕਿਆ ਹਮਾਨਾ ਨਾਏ। ਹਮਾਨਾ ਨਾਏ ਜੇਹਰ

ਥੀ ਅਰ ਤੇਰਾ ਨਾਏ ਹਮਾਨਾ ਥਾ ਅਰ ਉਸਕਾ

ਅਰ ਉਸਕਾ ਨਾਏ

ਨਿਹਿ
ਕਿਸੇ
ਨਾਮ

ਜਿਸ
ਨਾਮ

ਨਾਮ

ਨਾਮ

ਨਾਮ

ਨਾਮ

ਨਾਮ

ਨਉ ਮਾਨਸ ਮਨਿ ਥਾ। ਤਾਂ ਦੀਨ ਨਾਚ ਕਹਿਅ
ਜੀ ਰਹੈ ਮਭਿ ਨਿਧਾ ਤੇਈ। ਉਤਾ ਹੋਏ ਪਾਤਲ
ਧਾਰ ਮਿਲੇ।... ਏਕ ਤੇ ਮੰਜੀ ਬਤਾਈ, ਜੋ ਜਬ ਚਿਕਾਨ
ਪੈਰ ਤੇੜੀ, ਤਬ ਤਮਾਰੀ ਦੇਹ ਢੁਟੇਗੀ। ਮੌਰੇ ਤਾ
ਮਿਲੇ ਤੇ ਮੰਜੀ ਓਤਾ ਵੇਨੇ ਹੋਏ ਜੇ ਅਬ ਹੀ ਜਾਤੇ ਤੇ॥
ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ਸਨੁ ਕਾਈ ਦੀਨ ਨਾਚ
ਰਹਿਆ, ਤਮਾਰਾ ਤਮਾਰਾ ਬਰਨ ਥਾ। ਬੁਰਨ ਕੇ
ਬਾਧੇ ਆਧੇ ਖੇਡੁ ਹੋਏ ॥

ਤਬ ਦੀਨ ਨਾਚ ਰਹਿਆ ਕਹਿਆ ਕਾਈ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਤਮ ਮਤ ਕਹਤੇ ਤੇ। ਪਰ ਜੀ ਜਬ ਓਹ ਸਾਧ (ਸਿਕਾਨ)
ਤੋਂ ਤਬ ਤਮਾਰੇ ਖਬਰਿ ਕਿਓਂ ਕਹਿ ਤੇੜੀ। ਤਮ ਓਹ
ਪਾਸ ਜਾਏ ਕੇ ਓਹ ਤਮਾਰੇ ਪਾਸ ਜਾਏਗਾ। ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ, ਸਨੁ ਕਾਈ ਦੀਨ ਨਾਚ ਰਹਿਆ
ਤਮ ਕੇ ਸੇਹੇ ਸਾਧ ਮਿਲੇਗਾ। ਜਿਸ ਸਾਧਿਤ ਤਮ ਕੋ
ਸੇਹਾ ਪਾਇਆ ਉਸਕਾ ਮਾਰ ਮਾਰੈ ਜੇ ਤਮ ਸੇਹਾ
ਭੇਜਿਆ। ਜਾਂ ਓਹ ਤਮਾਰਾ ਸੇਹਾ ਸੁਨੇਗਾ ਤਬ ਓਨ ਕੇ
ਮੁਹ ਮੈਂ ਮਾਦਨ ਨਿਕਲੇਗੀ, ਜੁ ਓਹਿ ਦੇਖ ਲਗਾਇ

ਮਹਿਮਾ। ਧੀਰਾ ਤੁਮਾਰੀ ਦੇਹ ਦੁਟੇਗੀ, ਇਥੇ ਤੁਮ
 ਦੇ ਓਹ ਮਿਰਗਾ। ਤਾਂ ਤੂੰ ਦਿਨ ਦੇਨਾ ਨਾਥ ਪਾਸ
 ਹੋ। ਸਭਿਥੇ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਿਖਿਆ ਕੀਤੀ॥ ਪਦਾ
 ਲ. 455 ਸਾਖੀ ਤੋਰ ਰਹੀ।

ਤਾਂ ਸਭਿਥੇ ਦਿਨ ਦੇਹ ਦੁਟੀ ਕੇਵਲੀ ਪਾਸ ਮਾਰੇ
 and meet Sharaf Pothan also. Beshkar
 Persian & Urdu ^{& Hindi} is used in conversation
 Sharaf asks when he will see G. Nanak
 again; G. Nanak replies, he will
 see him next in the shape of ^{person}
 Salazada Mirasi at Khrom chaf
 He is the son of Mardana Mirasi - go
 to him & see him, and see the
 Wali Qandhari.

G. Nanak advises Wali Qandhari
 ਜੇ ਤੂੰ ਹਮਾਦਾ ਦੋਰ ਕਰਿ ਧਰੀ ਮਰ ਰਹੀ ਕਾ
 ਤਾਂ ਦੁਟੀ ਕੇਵਲੀ ਕਰਿਆ, ਪੀਰ ਕੀ! ਜਬ ਕਾ

ਤਸਾਹ ਰਾਖਿ ਪਾਇਆ ॥ ਤਬ ਰਾ ਮੇਧੇ ਯਾਹਿ
 ਰਾਗਾਹ ਉਠ ਰਾਇਆ ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਹਜੀ ਕੰਧਰੀ
 ਰਾਇਆ, ਪੀਰੀ! ਤਮ ਕਉ ਤਮ ਸਾਥ ਜੇ ਰਹੇ।
 ਤਾਂ ਫੇਰ ਸੁਰ ਭਾਨਰ ਰਾਇਆ, ਹਜੀ ਤੇਰੇ ਤਾਈ
 ਤਮੇ ਚੀਰਾ ਜੀ ਰਖਾਇ ਹੈ। ਤਾਂ ਹਜੀ ਰਾਇਆ ਜੀ
 ਰਜਾਇ ਸੁਆ ॥ ੫੭ ॥

So that they never met at Hosan
 Abdul - & Hosan Abdul was
 not Wali Qandhari

(. 459/4)

ਸਾਖੀ ਤੋ ਰਹੀ।

He takes a flight from Qandhar & ਤਾਂ
 ਤਾਂ ਰਾਬਤ ਸਾਹਿਬਦਿਨ ਮਾਇ ਹੋਏ ॥

G. R. tells how Wali Qandhari was
 with him at Jaccal's presence in
 the Ireta Jaga, & why ^{he} for killing
 a dog there, he had the barn as a
 Turk, but a ਸਾਖੀ, while ਸਾਖੀ ਸਾਖੀ
 and a gurn

why a good man ^{ਸ਼ੁੱਭ ਮਨੁੱਖ}
 In Bahar Khel Deh near Kahul
 they (Bacela & G.N.) meet another
 ਮਹਾਪੁਰਖ ^{ਮਹਾਪੁਰਖ} look not so well-known yet
 ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ॥ He was a Khatris
 Mānā by name, son of Khānī Chān
 He ^{ਆਪਣਾ} comes to meet G. Nanak. ---

ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਬਦਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤੇਰਿਆ। ਰਾਗ
 ਤਿਲੋਗ ॥ ਮਹਾਨਾ ॥੧॥ :—

ਜਿਨੇ ਕੀਆ ਤਿਨ ਕੇਰਿਆ ਕਿਸਾ ਕਰੀਮ ॥ ਰੇ ਭਾਈ
 --- ਰਾਇਆ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਰਾਇਆ ॥

ਅਪਣੇ ਪੀੜੇ ਨਾਨਕ ਤੁਰਮ ਤੁਰਮੈ ਸਮਾਏ ॥

ਸਾਜੇ ਸਾਜੇ ਮਿਤ ਗੈ ਮਮਗਪਰ ਪਾਏ ॥੧੦॥

G. Nanak gives him his stick,
 which Mān Chān placed on his head

ਸਿਰ ਤੇ ਰਖਨੇ ਨਾਨ ਮਨਚਰੇ ਕਪਾਰ
 ਪੁਸ਼ਿਰਾਏ। ਮਸਤ ਤੇਰਿ ਰਾਇਆ ॥ ੬੦ ਮਨਚਰੇ

ਮਾਧਾਧ ਤਿਸਾ ॥ ੫੮ ॥

There was Jogi of that name,
who flourished in these parts, much
before Guru Nanak's time

L. 467

ਸਾਖੀ ਤੋਰ ਰਹੀ ॥

ਤਾਂ ਸਾਹੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਓਥੇ ਰਹੇ। ਆਇ ਬਾਨ ਨਾਥ
ਦੇ ਰਿਸੇ ਬੈਠੇ ॥ ਓਥੇ ਬਾਨ ਨਾਥ ਦੀ ਜੋਗੀਯਾ ਮਾਧਾ
ਮਾਧਿਕੋ ਉਪਰ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ॥ ੫੯ ॥

L. 470

ਸਾਖੀ ਤੋਰ ਰਹੀ ॥

ਤਾਂ ਏਹੀ ਸਾਹੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੁਥੇ ਜਾਏ ਤਿਥਾਨ ਪਾਸਿ
ਜਾਏ। ਮਾਧੇ ਨਾਥ ਵਿਖੇ ਖਾਤੇ ਮਾਧਾ ॥

Back

Le's

Taskhan

ਯੋਗੀਨਾਥ ਰੋਹੜੇ's daughter's marriage

Claim for Manji's daughter's land

Here starts the story of ਮਾਧਾ ਮੰਤ੍ਰ ਤੇ ਮੰਤ੍ਰ

ਗਾਠਾ ਮੰਤ੍ਰ ॥ ਮੰਤ੍ਰ ਤੇ ਜਾਏ ਦੇ

ਰਹਿੰਦੇ ਪਾਠਿ ਰਿਖਾਨਾ ਅਤੇ ਮਾਧਾ ਪਾਥ ਦੇ ਰੁਖ ਦੇ

Rauding ਮਾਧਿਕਾ ॥ ੬੦ ॥

L. 482(4)

ਸਾਖੀ ਤੇ ਰਜੀ

--- ਤੇ ਏਹ ਗੁਰ ਲਾਗ ਰਹਿਆ। ਕੁਝੀ ਬਾਨਾ
ਸਾਖੀ ਜੇਤਵੇਂ ਹੋਕੇ ਦਿੱਤਾ ਮਾਰੇ। (Page 484d)
--- ਕੁਝੀ ਬਾਨਾ ਜੇ ਰਜੇ ਤੇ ਰਸਖੇਤਰੀ ਥਰਾਖੀ
ਰਾ ਮਾਦੀਏ। ਪੁਰਸ ਕੁਰੁਤ ॥ ੬੧ ॥

L. 485

ਸਾਖੀ ਤੇ ਰਜੀ

F. Nauck sends Bala to get one
Seer of goat mutton & an earthen

ਭਾਦਰੀ ਰਪਾਨੀ ਜਾਏ ॥

Sanyasis came with sticks in their
hands to mock the two. --- ਤੁਮ ਤੇ ਤਿਤੁ ਕਰਮ

ਤੀ। So he looked a Hindu all right.

The debate of meat-eating takes
place

ਗਿਆਨ ਪਿਆਰ ਕੁਝ ਸੁਖ ਨਹੀ ਚਰਕਾਗੁਰੂ
ਪਾਂਡੇ ॥

--- ਪਾਂਡੇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ॥

--- ਪਾਂਡੇ ਤੇ ਜਾਨਿ ਨਹੀ ॥

ਏਤੇ ਕਪ ਤੇ ਸੰਨਿਸਾਨੀ ਨਹਰ ਕੇਤੇ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ੬੨ ॥

ਫਿਰ ਫਿਰ ਖੜੀ ਮੁਪਰੀ ਮਾਗਾ। ਓ ਦੇਖਕਰ ਗਾਗ

ਹਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਜਾਗਿਆ। *Complains*

before Sultan Ibrahim Lodi, King
of Delhi ਦੇਰ ਨੇ ਉਤਰ ਫਰੀਹ ਤੇ ਹਾਨਕ ਖੜੀ

ਓ ਨਾ ਬਰੇ ਮਾਨਤਾ ਤੇ ਹਕਤਬਰੇ ਮਾਨਤਾ ਤੇ

ਦੋਨੋ ਕੋ ਨਹੀ ਮਾਨਤਾ। ਜਾਗਤਿ ਉਸਕੋ ਪੁਛ -

Jagirs are rounded up and

grinding mill are placed before

them. *J. Nauah's mill moved itself*

and so he was recognised as Nauah,

mode of Daulat Khan. This name was

like red-rag to the bull. But Nauah's

Chains were removed. ਤਾਂ ਗਾਗ ਹਾਨਕ

ਜਬਰ ਘਾਪਤ ਉਦਿਆ॥ ਗਾਗ ਮਾਗ ਮਾਗ॥੧॥

ਦਗਾਂ ਸੁ ਖੇਨ ਤੇਬੇਨੇ ਪੈਏ ਕਰਾ ਕੁਰੀ ਮਾਨਤਾ

ਦੇਹੀ ਮੁਗਤ ਤੇ ਉਦਿਆ ਅੰਧ ਕਿਨੇ ਨਾ ਪਾਗ

ਮੁਕਾਮ ਪਹਾਂਚਾਂ ਕੁਈ ਨਹਾਈ ਰਹ ਮਹਿ ਤੇਰਾ ਹਕਾਈ।
ਉਨੀ ਤੁਪਕ ਤਾਨ ਬਨਾਇਓ, ਉਨੀ ਰਸਤਾ ਰਹਾਈ॥

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਚਾਇ ਵਿਗਾਧ ਨਾਨਕ ਨਿਖਿਆ ਪਾਈਐ ॥੭॥

III
ਅੰ ਬਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਹੁ ਤੁਸੀ ਦੇਖੋ ਓਠੇ, ਮਾਟਕ ਤਾਂ
ਕਾਈ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਖਿਆ ਕਹਿਆ, ਜਨ
ਕਾਈ ਬਾਨਾ ਜਾਨ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿਵੇ ਤੇ ਜੋਇਤਾਂ
ਦੀ ਜਗਾ ਦਿਵੇ ਓਠੀਆਂ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਪੁਛਿਆ ਜੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗਾ ਕਰ ਉਠੇਗੀ। ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਖਿਆ
ਕੁਝੀ ਬਾਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗਾ ਓਠੇ ਨਹੀਂ ਪਤਿ ਮਾਹਿ
ਮਾਤੇ ਪਤਿ ਦਿਨ ਰਹੇ ਹੋਣਿ॥ ੬੦ ॥

round up was 7 months & 7 days before
the battle of Panipat i.e. October 1525
A.D. To see ^{it} where the Sun eclipse
took place in Sept.-October 1525

I ਤੰ ਫੇਰ ਬਾਨੇ ਪੁਡਿਆ ਜੀ ^{ਵਿਭਵਰਿ} ਕੰਬੀ ਤੋਂ ਵਰੀ। ਤੰ
 ਕਰ ਲਲਕ ਰਾਮ ਮਾਯਾ ਦਿਚ ਪੁਬਰ ਸੋਧਿਆ
 ॥ ਮਾਯਾ ॥ ੧ ॥

ਨਿਲ ਪਿਰ ਜੇਹੁ ਪਈਆਂ ਅੰਗੀ ਪਾਇ ਸੇਖਰ

ਪੰਠ ਨੈਬਲਿ ਰੇਦਿ ਵੰਗੀ ਜਿਲੀ ਰਖੈ ਰੰਗ ਜਾਇ॥
 ਦੁਤਾ ਨੁੰ ਛਰਮਾਇਆ ਜੈਬਨ ਪਤਿ ਮਾਯਾਇ।

ਮਾਯਾ ਮੁਕਤਿ ਮਾਯਾਈਆ ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ ਜਾਇ।
 ਬਾਬਰ ਹਾਲੀ ਫਿਰਮਾਈ ਕੇਦਿ ਨ ਹੋਈ ਖਾਇ॥

ਤੇਹ ਪਰੇਨਾ ਮੁਬਲ ਪਾਨ ਪਤੀਆ।
 ਮੁਕਤੀ ਕੀਰਤ ਭਿਲੀਆ ਦਾਟ ਜਾਨੀਆ॥
 ਵਾਬਲਿ ਰਹੁ ਰਜਾਈਆ ਕੁਕਾਂ ਘਤਰੀਆਂ॥ ੨॥
 ਬਾਬਰ ਦੁਕੈ ਜੈਬਾਨ ਤੇਰੇ ਪੁਕ ਪੰਜਨਰ॥
 ਤੇਹ ਕਾਹਨ ਮਾਪਨੇ ਖਹੀਆਂ ਮਾਯਾ ਕੇਰ॥
 ਪਾਲੀ ਕੁਰਨਿ ਮਾਯਾਈਆ ਸਾਬਰਬੰਡੇ

*
 This is wrong

This hymn will suit more the
Sack of Saidpur in 1524—

ਜਾਂ ਪੰਨ ਮਹੀਨੇ ਗੁਜਰੇ । ਤਾਂ ਰਹਿਤ ਭਖਾਂ ਜੈ ਰੀ
ਪਠਾਟੁ ਬਾਬਰ ਚਉਗਤੇ ਨੁ ਤਹੁ ਦਿ ਨ ਮਾਇਆ ।
ਕਾਰੁ ਮਾਇਆ ਤੇ ਦਿਖਾ ਜੇ ਹੀਏ । ਬਾਬਰ ਰਹਿਤ
ਖਾਂ ਨੁ ਮਾਇਆ ਮਨ ਭਾਲ ਪਾਹਿ ਦਿਖ । ਤਾਂ ਮਾਯੇ
ਰਹਿਮਾ ॥ ਜਾਂ ਮਤਿ ਮਹੀਨੇ ਗੁਜਰੇ ਤਾਂ ਪਾਤੀ ਪਤ
ਬ੍ਰਹਮ ਖਾਂ ਜੈ ਰੀ ਰਾ ਮੇਤ ਬਾਬਰ ਰਹਿਤ ਰਾ
ਮੁਕਾਬਲਾ ਤੇ ਦਿਖਾ । ਬ੍ਰਹਮ ਖਾਂ ਪਠਾਟੁ ਦਿਖਾ
ਦਿਖਾ ਦਿਖ ਮਾਇਆ । ਮਤਿ ਦੇਂਦਿ ਰਿਖ ਬਾਬਰ ਦੀ
ਦੀ ਟਿਕੀ । ਬਾਬਰ ਦਿਖੀ ਰਾ ਪਾਤਿਕਾ ਤੇ ਦਿਖਾ ॥

This is more or less correct — only
the order of events is slightly different

ਬੈਰੀ ਓਈਆਂ। ਇਹੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਰਾਈਆ।

VII

ਬਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਇਹ ਵਿਆ ਔਇਆ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ.
ਨਾਨਕ ਮਾਖਿਆ। ਇਥੇ ਕਾਈ ਬਾਨਾ ਕਰਤਾਰ ਦੇ
ਰੋਗ ਤਮਾਜੇ। ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਦਿਖਾਈ ਜੋ ਕੇਵਲ॥

ਜਾਂ ਤੀਸਰਾ ਦਿਨ ਯੁਜਾਇਆ ਮਾਤੇ ਰਏ ਬਾਨਿ
ਔਇਆ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਇਹ ਤਾਂ ਚਿਤਰੀ
ਔਇ ਗਈ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਾਖਿਆ ਕਾਈ ਬਾਨਾ
ਰੁਪ ਕਰ ਜਾਇ। ਇਥੇ ਕਰਤਾਰ ਵਿਆ ਕਰਤਾਰ॥੬੩॥

C. 593

ਸਾਖੀ ਓ ਰਹੀ

Rice placed before Babar changes
into gurbas & meat pieces into
props.

ਸਿਰਫ਼ਾ
ਸ਼ਾਇਦ
ਸਿਰਫ਼ਾ

q. Nauak & Bala are taken before
Babar Babar asks Nauak what
did he know about God and
his prophet. ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਇਆ:-

ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

ਜਾਖਿ ਮੁਹਾਰ ਏਕ ਪੁਰਾਇ।

ਮਹਾ ਮਾਨਖ ਸਹਾ ਬੇਪਦਾ ॥

ਕਈ ਮੁਹਾਰ ਖੇਡੇ ਰਬਾਰਿ।

ਮੁਹਾਰ ਨ ਘਰਾ ਬੇਪੁਆਰਿ।

ਰਜਨ ਰਜਨ ਕੁਨੀਆ ਮਹਿ ਮਾਇਆ।

ਜੇਬ ਕਾਇਆ ਤਬ ~~ਖੋਲ੍ਹ~~ ਫੇਰਿ ਮੰਗਾਇਆ।

ਇਉ ਸਹੀ ਕੀਆ ॥ ਨਾਨਕ ਬੰਦੇ

ਏਕ ਪੁਰਾਇ ਪਰ ਮਹੇ ਸਬ ਕੀਰੇ ॥

ੴ ਬਾਬਰ ਬੇਨਿਆ ਮਹੇ ਨਾਨਕ ਤਿਨ੍ਹ੍ਹ। ਸਰ ਕਰੁ,

ਕਿਸ ਮੁਹਾਰ ਰਜਨਿ ਕੀ ਤੈਨ ਗੰਗ ਕੀਆ। ੴ

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਹਿਅ:-

ਜਿਨ ਰੰਗੀ ਗੋਬੀ ਜੋ ਘਰ ਨ ਤੈਦ।

ਮਾਦਨ ਜਾਦਤ ਕੋਨ ਖੋਦੈ ॥

ਕਾਮ ਖੰਡਨਿ ਜਿਸ ਘੀਛੈ ਨਾਨਕ।

ਤੋਰੈ ਜਿਨਿ ਨਾਨਕੀ ਮਾਨਕ।

ਦੁਹ ਬੀਧ ਮਾਨਸਿ ਮੈ ਜਨਤਾ।

ਜੈ ਤਪਤਿ ਕਹਾਤੇ ਮੀਲ ਜਗਤ॥

ਜੈ ਰਿਸ ਕੀਏ ਕੀ ਕਰੋ ਤਾਹੀਫਾ।

ਬਾਜਰ ਤੇਓਇ ਬੀ ਕਈਫਾ॥

ਮਾਨ ਜਾਨ ਰਹਿ ਮੈ ਛੈ॥

ਤੋਏ ਖਰ ਕੀਯਾ ਕਰ ਕੈ॥

ਮਨ ਬਾਜਰ ਮਨ ਪਾਰ ਪੁਰਾਇ

ਨਾਨਕ ਰਚਾ ਨਾਨਕ ਨਾਇ॥੧॥

l. 496 ਤਾ ਬਾਜਰ ਕੀਯਾ ਮੇ ਨਾਨਕ ਤਿਥੇ ਤੇਰੀ ਕਰ ਨਾਇ

51. G.N. receives same more verses
about his attention being rivelled on
God.

ਤਾਂ ਭੇਰ ਬਾਜਰ ਕੀਯਾ। ਨਾਨਕ ਰਚੇ ਪਿਆਰ

ਪੀਠੀ। ਨਾਨਕ ਕੀਯਾ ਤੇਰੀ ਪੀਠੀ॥ --- says

Balwan ਤੇਰੇ ਦਿਲੀ ਪਿਆਰੇ ਪਰਿ ਪਾਤਿਸਾਹੀ

ਮਾਈ॥ ਤਾਂ ਧਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਬਰ ਪਰਾਪਤਿ ਤੇਯਾ

॥ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਦਿਸਾ॥ ਮਰਨਾ॥੧॥

ਤਉ ਕੀ ਭੰਗ ਮਿਥਿਤ ਕਾ ਕੁੰਡਾ ਗਿਆਨਕਾ ਕੀਯਾ
ਭੰਡਾ।

ਸਰ ਸਰ ਪਾਣੀ ਕਰ ਭਾਜੇ ਤਬ ਤੇਰੇ ਮਾਮਲ ਮੰਦਰੁ ॥
 ਰਜੰਦਰ ਬਾਬਰ ਪਿਆਰ ਪੀਓ ਭਿਰਨ ਨ ਜਾਏ ਸਰ ਤੀ ਖੀਵਾਓ
 ਦਿਲਿ ਪਛਾਇ ਘਾਟੀ ਰੋਜਾਨੇ ਮਜ਼ਾਬ ਦੇਰ ਬੈਠਾਓ ॥
 ਗਜਰ ਗਮ ਕੀ ਖਰਦਿ ਨੀ ਕੀਜੈ ਮਖਮਲੀ ਤਰੀ ਕਰਾਓ ॥
 ਮਜਤਿ ਪਿਆਰਾ ਮਰਸਰ ਦੀਸਾ ਦੇਰ ਬਾਓ ਕਰ ਪੀਸਾ ॥
 ਦਿਲ ਰਜੀਸਿ ਥੋੜੇ ਨਹੀ ਕਾਢੀ ਤਬ ਤੇ ਮਖਮਲੀ ਰਾਮਾ ॥
 ਬੈਰੇ ਬਕਾਓ ਦੇਰ ਖਰਾਦਿ ਦਲਾ ਦਿਲਟ ਨ ਜਾਏ ॥
 ਨਾਨਕ ਮਾਮਲ ਮੰਦਰ ਕਰ ਪੀਏ ਤਉ ਦਰ ਫਕੀਰ ਕਰਾਏ ॥
 ॥ ੪ ॥ ੧ ॥

ਸਰ ਰਜੰਦਰ ਬਾਬਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ॥ ਨਾਨਕ ਸਤਾਏ ਸਰ ਗਾ ॥
 ਦਿਹ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਰਹਿਮਾ ॥ ਸਰ ਬਾਬਰ ਰਜੰਦਰ ਰਬੀਰ
 ਜੁਲਾਹ, ਓ ਭੀ ਮੁਪਸਾਨ ਮਾਹਾ ॥ ਉਥ ਜਿਹ ਖਰਾਦਿ
 ਹਰ ਤਾਜਾ ਕਿਸੇ ਨਾਹੀ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ॥ ਨ ਕਿਸੇ ਮੰਦੀਏ
 ਨ ਕਿਸੇ ਪੀਰ, ਨ ਕਿਸੇ ਪੰਦਰ, ਨ ਗਏਨ ਕੁਤਬ
 ਕਿਸੇ ਮੰਦੀਏ ਸਹੀ ਨਾਹੀ ਕੀਤਾ ॥ ਜੋ ਕੀਏ ਭਗਤ ਸਹੀ
 ਕੀਤਾ ॥ ਉਪਰੀ ਉਸਾਹੀ ਸੁਨਿ, ਕਬੀਰ ਕਿਸਾ
 ਕਹਿਅਹੁ:—

So this
 long
 line

ਪ੍ਰੀਤ
 ਨਗਰ

ਰਾਮ ਰਾਮ ਵਿਸਨ ਕਰੀਸ ਦੇਤੇ ਤਯਹੇ ਮਾਨੈ॥

ਇਨਤੇ ਉਪਰਿ ਕਰੇਨੇ ਰਾਗ ਜੋ ਕੋਈ ਬਿਗਨਾ ਸਾਧ

ਜਾਨੈ॥ ਤਿਨੁ ਸੇਰ ਤੁਰ ਕਰਨਾ ਦੇ ਕੋ ਬੀਚ ਕੰਮ

ਮੰਤਰਨ॥ ਕਹਿ ਕੋਈਰ ਮੁਨਿ ਸਾਧੁ ਜਨ ਤਾਈ

ਅਕਥ ਕਥਾ ਕੀ ਕਥਾ ਜਨਾਈ॥ ੩॥

ਤਾਂ ਬਾਬਰ ਕਹਿਨਾ ਮੁਨਿ ਨਾਨਕ ਰਹੇਸ॥ ਤੰ ਕਬੀਰਕਾ

ਮਰੀਰ ॥ ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਹਿਨਾ ਮੁਹ ਬਾਬਰ

ਕਲੰਦਰ (ਮੁੱਖ ਮੀਰ), ਕਬੀਰ ਤਮਾਤ ਮੰਗਾ ਬਾ, ਜੋ ਬਜਾਇ

ਖੁਰਾਇ ਕੀ ਬਾ, ਉਸ ਮਾਰ ਖੁਰਾਇ ਮਰ ਜਾਨਤਾ

ਜੋ ਬੀਰ ਇਕ ਨਾਹੀ॥ ਦੁ ਪਾਕ ਜਾਮ ਬਾ॥ ਤਉ

ਜੀ ਮਮੋਤਿ ਜਾਮੈ ਮਾਇਆ॥ ਮਰਿ ਮਮੋਤਿ ਜਾਮੈ

ਕੋਈ ਨਾਹੀ ਮਾਇਆ॥ ਬੇਡੁ ਬੇਡੁ ਦੇ ਤੇ ॥ ਮਰ

ਬੇਡੁ ਬੇਡੁ ਪੰਕਤਰ ਤੇ ॥ ਮਰੇ ਰਾ ਵਿਸਨ ਕਰੀਸ,

ਤਮਾਰੀ ਵਿਸਨ ਰੁਚੀ ॥

ਤਾਂ ਧਿਰ ਬਾਬਰ, ਕਹਿਨਾ, ਨਾਨਕ ਰਹੇਸ॥ ਤੰ ਵਿਛ

ਮਾਨ ਜੇਤ॥ ਮਰ ਜੇਤ ਤੰ ਕਾਮਜ ਫਰੀਰ॥

ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਹਿਨਾ:—

So the
writer
is a
Kalin-
panth

ਅਹਿਮ ਦੀਆਂ ਏਕ ਖਰਦਿ। ਜਿਥਰ ਦੀਆਂ ਸਤ੍ਹੇ ਖਰਦਿ।

ਬੰਦੇ ਕੀ ਜੇ ਜੇ" ਫਿਰ। ਦੀਨ ਰਲੀਆਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਤੇਰੇ॥

ਭੇਦੇ ਰਾਤ ਮਾਂ ਸਤ੍ਹੇ ਤਿਖਾਸੀ। ਭੇਦੇ ਬੰਦੇ ਮਾਂ

ਦੇ ਮਾਂ, ਭੇਦੇ ਮਾਂ ਸਤ੍ਹੇ ਸਤ੍ਹੇ ਪਤ ਰਾਸੀ॥

ਸਤ੍ਹੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਸਤ੍ਹੇ ਭੇਦੇ ਕੀਏ। ਭੇਦੇ ਸਾਚ

ਨ ਕੋਈ ਜਾਸੀਏ॥ ਕੋ ਨਾਨਕ ਸੁਹ ਬਾਬਾ ਸੀ॥

ਤੁ ਤੇ ਮਾਂ ਸੇ ਮਾਂ ਸਤ੍ਹੇ ਫਕੀਰ॥ ੪॥ ੧॥

ਭੇਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਕੀਆ। ਜਾਏ ਨਾਨਕ ਰਹੇਗ, ਜਿਥ

ਤੁ ਤੇ ਜਾਂ ਤਿ ਸਤ੍ਹੇ ਭੇਦੇ ਖੇਸਾ॥ ੬੪॥

So this is the original form of story of meeting with Balu. There is no

hint of giving 7 ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ with 7

handfuls of Bhauq - what G.N.

is made to say above, is quite what

could be expected of him. The

later version clearly made after

Balu Banda's victories - The

801

Seven Kings will be ¹ਕਾਕਰ, ²ਆਲ, ³ਅਰੁਣ
⁴ਸਾਗੀਰ, ⁵ਸਾਨਗਰ, ⁶ਕੋਰੀਕਾਨੇਵ, ⁷ਬਹਾਰਾਮ।
 His version might be later still.

L. 499

ਯਾਖੀ ਤੇ ਰਜੀ

ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀਓ ਓਥੋਂ ਬਜਿਆ, ਏਹ ਪਥੇਰੇ
 ਘੋਰੇ ਮਾਇਆ। — *with vertebrae*

ਬਾਨਾ ਤੇ ਮਾਜਿਤਾ ਮੰਦਿਰ ਨੂੰ ਦੇਸਨਾ ਬਾਰੇ ਨੇ
 ਮਾਏ ਦੇ ਹਨ। — “ਤਾਂ ਨਾ ਦੇ ਰਿਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਸ ਆਏ
 ਪਠੇ।” Mayhaunt is asked to live
 in Ajita's house. ~~see above from S. 1. 499~~
 ੬੫॥ ਯਾਖੀ ਤੇ ਰਜੀ ॥

L. 503

Moala hears about Mayhaunt —
 he & his wife reproach Naanak for
 having brought home a Mohammedan
 woman. Chando says ਕਿਸਾ ਕਰਾ ਪਰਮਾਤਮਾ
 ਨਾ ਰਹੇ ਮਾਏ। ਨਹੀਂ ਦਿਨਿ ਤੇਰੇ ਸਾਗ ਪਠੇ
 ਮਾਏ ਕਰਦੇਹਾਂ। ਰਜਾ ਤਪਾ ਨਹੀਂ ਰਖਾਇਆ ਪੁ॥

G. Nawab says to his wife ਮੁਹ ਰਾਮਦਾਸ ਨੀ

i.e. ਪਰਸੇਸਰ ਦੀ, or ਰੰਗ ਦੀ ਬੰਦੀ ~~ਦੀ~~

--- ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖ ਨ ਸੱਧੇ ਤਾਂ ਜਾਣੇ ਪਾਸ

ਹਾ ॥ ਓ ਮਾਮਾਨ ਕਰਤਾਰ ਦਿਨਾ ਦਿਤ ਕੀਤੀ ਤੇ

ਦਿਸ (ਬੰਦੀ) ਨਾਨੈ ਓਪਰਾ ਦੁਹ ਮਰਬ ਰਖਿਆ

ਜੋਹੀਏ।

بخای فریب لعل و دُرّائی ۵۱

بارگزارِ حائثیوں تا عبثِ مایندی آئیوں

اوسرل دیکھوں نہ دس سقّیں جھپٹیوں

ਜਾਂ ਮਹੀਨੇ ਨਓ ਗੁਜਰੇ ਤਾਂ ਬੜਾ ਰੋਜਾ ਮਾਪੜ

ਰੋਜਾ ਮਾਪੜ ਨਿਕਲਿਆ ॥ ੬੬ ॥

l. 506 (b)

ਸਾਖੀ ਜੋ ਰਜੀ

l. 507th bound outside in & the

pages consequently ^{are} reversed

Baba Buddha's story follows here.

Baba
Buddha's
story

--- ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਨਿਕ ਮਾਮਾ

ਲਈ ਹੰਦਾ ॥ ਜੋ ਤ ਕਰੇ ਦੁਹ ਪਰਨਿ ਨਿਰੰਕਾਰ

ਤੇ ਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਪੁਰਿ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦਿਆ ਤੇ ॥

l. 509^a

ਮਾਪਣੇ ਜੀ ਇਹ ਬਿਸਮਾਰ ਹਾਂ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ

ਬੇਰੇ ਨਾਂ ਮਾਪਿਆ ---

So y. Nanak is being deceived
the process has started & it
is just the beginning - ~~or the~~
or the first stage of deification

ਬੁਝ ਪੂਰਨਿ ਸਾਧ ਤੇਰਿਆ॥ ੬੭ ॥

L. 510

ਸਾਖੀ ਤੇਰੀ

Story of Malau ਸਾਖੀ ਤੇਰੀ

ਮਹਿਮਾ ਬਹੁਤਾ ਮਾਗਾ He comes and

raises objection to a Hindu

having a Mohammedan woman

ਸੁੰਨੀ ਆ ਰਾਹੁ ਦੇਖ ਸਾਖੀ ਗੁਰਮੁਖੀ

ਪਰ ਵਹਿ ਮਾਇਆ ਸੁਰ ਨਾਨਕ ਪੁਰਿ॥ ੬੮ ॥

ਮਾਪਣ ਮਾਲ ਦੀ ਬੇਈ ਮਾਪਣੀ ਗੁਰਿ ਤੇਰੇ ਸਾਖੀ

੬੮ ॥ ਤੇਰੇ ਸਾਖੀ ਪਾਸੁ ਸਾਖੀ ਨਾਹੀ ਮੁਖੁ॥

ਸੁਰੇ ੬੮ ॥ ਤੇਰੇ ਸਾਖੀ ਪਾਸੁ ੬੮ ॥ ਤੇਰੇ ਸਾਖੀ

ਨੂੰ ਸਬਦਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤੋਇਆ, ਰਾਗ ਬਧੰਤ ਮਰਜਾ ॥੧॥

ਨਉ ਪਤਿ ਚਏਕੁ ਤੀਨ ਚਾਰ ਕਰਿ ਮਧਨਤ ਰਾਸਿ
ਰਾਗ ਬਧੰਤੀ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਰਹਿ ਮਨੁ ਰਹੀਸੈ ॥ ਮੇਖਾ ਮਾਈ ॥੨॥

ਦੇਖੀ ਦੇਖਿਤਾ ਕਰਿ ਰਾਗਾ ਮਾਈ ਕੀਕਤਿ ਰਾਜੀ ॥੫॥

ਕੋਠਾ ਬਾਗੁ ਨਿਵਨੁ ਮਧਨਾ ਨੀਤਰੁਪ ਬਲਿਦਾਸੀ ॥

ਦੇਖੋ ਮੀਆ ਮਰਨਾ ਜੀਆ ਬੋਲੀ ਮਾਫਰ ਤਾਸੀ ॥੬॥

ਜੇ ਤੰ ਮੀਰ ਮਾਪਤਿ ਸਾਹੁ ਰੇਰਤ ਕਏਨ ਰਾਸੀ ॥

ਗਰੇ ਕੰਦਾ ਮਨਾਮ ਕਰਿ ਮੀ ਪਰ ਪਰ ਪਿਛਤ ਤਾਸੀ ॥੭॥

ਰਾਗ ਰਹੀਸੈ ਦੇਖ ਖੁਸ਼ਾਹਿ ਹਰਿ ਦਸ ਮਰ ਰਿਤਾਸੀ ॥

ਕੋਰ ਨਾਨਕ ਹਉ ਤਾਕੇ ਬੰਦਾ ਜੋ ਮਰ ਪਰਿ ਪਰਿ ਭਿਤਾਸੀ ॥੮॥

ਤਾਂ ਮੇਖ ਮਨੇ ਕਰਿਆ, ਜੀ ਇੰਦ ਮਏ ਮਧਨਮਨ ਕੋਈ

ਰਾਜੀ, ਤਾਂ ਇੰਦ ਤੁਰਕ ਕਿਓਂ ਮਾਂਝੇ ॥੯॥ ਤੰ ਸਰਾ

ਕੀ ਗਨਤਿ ਕਰਨਾ ॥੧॥ ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਰਿਆ ਸੁਨ

ਭਾਈਆ, ਕੀਬੀਰ ਭੀ ਮਧਨਮਨ ਰਾਪਤ ਮਾਗ,

ਉਸ ਸਾਖਿਆ ॥੧॥

“ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਏ ਏਕੋ ਮਜਿ ਮੁਤਾ ਏਕੋ ਪਉਨਿ ਦੁਆਰਾ॥

ਏਕਾ ਮਾਟੀ ਤੇ ਸਭਿ ਜਗੁ ਹਾਕ ਕਉਨ ਬ੍ਰਹਮਨ ਕਉਨ
ਕਾਟੀ ਕੇ ਭਰਮੁ ਭਜੇ ਤੇ ਭਾਸੀ॥੧॥

ਬੇਰ ਕਤੇਬੁ ਦੀਨ ਦੁਇ ਦੋਸਤ ਕਉਨ ਪਰਖਾ ਕਉਨ
ਨਾਸੀ॥੨॥

ਮਾਟੀ ਕਾ ਘਰਿ ਸਾਜਿ ਸਦਾ ਰਿਹਾ ਨਰੇ ਬਿਰ ਸਮਾਨਾ॥

ਘਰਿ ਬਿਨਸੇ ਵਿਆ ਨਉ ਪਰੇਰੇ ਸਫਲਤ ਭਰਮੁ ਭੁਜਾਨਾ॥੩॥

ਉਤ੍ਰ ਬਿਜਾਨ ਬਿਸਨ ਕਹਤੇ ਅਰ ਕਹਤੇ ਤੁਰਕ ਰਸੂਲਾ।

ਏਕ ਪੁਰਾਇ ਬਿਨਹੁ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ ਏਨੇ ਭਰਮ ਮਧਿ ਭੁਜਾ॥੪॥

ਕਾਕਾਹੁ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਤਮ ਗਾਹੁ ਪੰਕਰਿ ਸਾਤਰ ਗਾਨ ਬਿਸੇਲਈ॥

ਕਹਿਤ ਕਬੀਰ ਸਾਗਾ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਉਤ੍ਰ ਤੁਰਕ ਨਾ ਕੋਈ॥੫॥

ਤਾਂ ਸੇਖ ਮਾਨੇ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪੰਥਾਂ ਤੇ ਰਹਿ ਪਾਇਆ॥੬॥

ਜਗਾ ਮਾਖਨ ਜੋ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਪੀਰ ਤੀਸੇ ਮੈਂ ਤੇਗ ਮਹੀਰ

ਹਾਂ॥ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਨਿਯਾ ਤੇਰੀ ਕੋਰ ਜੀ, ਉਤ੍ਰ ਏਡਾ

ਰਾਗ ਬਨਦੇ ਤੀਨ ਅਤੇ ਤੁਰਕ ਏਡਾ ਰਾਗ ਬਨਦੇ ਤੀਨ

ਇਹ ਦੋ ਤੇਰੇ ਤੁਠੀਆਂ ਤੀਨ ਵਿਕਾਈ ਸਜੀ

ਤੀ ਤੇ। ਤਾਗਰ ਨਾਨਕ ਮਾਖਿਆ ਕਾਟੀ ਮਾਨੇ,

ਮਾਖੇਲੇ ਮੁੰਦੇ ਮਾਖੇ ਸਰੁ ਸੇਨੇ ਤੀਨ। ਅਤੇ ਵਰਗਾ

Kabir
Purbi
Covers in
again

Original with
Anup Singh, Noida
Digitized by
Panjab Digital Library

ਜੇ ਮੇਰੀ ਜੇ। ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਮਾਪਿਆ, ਓਹੀ ਜੋ
 ਵਰਗਾ ਦਿਨ ਜੇਰੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।
 ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ, ਜਿਸ ਕੁਝੀ ਮਾਂ ਜਿਸ
 ਦਿਨ ਹਰਾਹ ਓਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੇਰ ਰਹੇ
 ਨੂੰ ਖੁਫ਼ਾ ਵਰ ਜਾਨਦੇ ਹੈ। ਜੇ ਸਮਝਿ ਨ
 ਸਾਹਬ ਰਹਿ ਜਾਨਦੇ ਹੈ। ਸੁਨਤ ਮਾਂ ਜੇਹੂੰ ਦੇ
 ਖੁਫ਼ ਰਹਿ ਜਾਨਦੇ ਹੈ। ਜੇ ਸਮਝਿ ਨ ਸਾਹਬ ਰਹਿ
 ਦੇਖਦੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਦਿਨ ਮਾਮਲੇ ਹੈ। ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਰਹਿਣਾ, ਤਪਾਹੀ
 ਤਪਾਹੀ ਜੋ ਰਹਿਦੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਾਰ ਰਹੇ ਤੇ। ਤਪਾਹੀ ਮਾਂ:
 ਖਰਦਿ ਰੀ ਪੁਕਤ ਤੇ ॥ ੬੮ ॥

So that 26 new stores have been added to the

੬੮੬ ਦੇਰ ਦਿਨ ਓਹੀ ਖਾਂ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲੀਆਂ ਰਾਮਗਾ॥
 ਓਹੀ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਰਾਮਗਾ ॥ ੬੮੬ ਭੀ
 ਬਹੁਤ ਪਹਿਲੀਆਂ ਮਾਗਾ॥ ਓਹੀ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ
 ਜੋ ਨਾਲ ਤਪਾ ਫਰੀਹ ਰੁਨਾ ਹੈ॥ ਖਰਦਿ ਰਾਪਿਆ
 ਹੈ। ਓਹੀ ਖਾਂ ਸਾਰੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਮਾਇਆ --

He asks if Nanak is a Hindu or a
Mohammedan & Nanak gives an
answer. (So that this question of
Nanak being taken for a Mohammedan
by some is not increased by
Mirza Ghulam Ahmed Qasbi).—

ਉਹੁ ਦੇਖਿ ਰਿਹਾ ਸਾਹਿਬਿ ਤੋਤੀ ਖੇਤ।

ਨਹਿ ਉਸਕਾ ਨੇ ਮਿਟੈ ਨ ਜਾਇ॥

One true
messiah

ਨਹਿ ਦਿਖਾਇਹੁ ਦੇਹ ਖਰਾਇ॥

ਉਹੁ ਜਾਇ ਮਾਨੈ ਜਸਤੈ।

ਮਾਨਸਾਨੁ ਹੋਰ ਘਰਿ ਕਰੇਤੈ॥

ਦੇਖੈ ਕੁਝੇ ਹਰਿ ਨ ਘਟਿਯਾ।

ਉਹੁ ਹਿਰੁ ਉਹੁ ਤੁਹਰ ਕਰਾਇਯਾ॥

ਉਹੁ ਕੇ ਬਿਸਨ ਉਹੁ ਕੇ ਮਹਮਦ॥

ਖਰਾਇ ਨ ਸੁਣੈ ਦੇਖੈ ਮਾਹਮਦ॥

ਮਿਹਿਰਿ ਹਿਨਾਇਤ ਜਿਸ ਕਰੈ ਖਰਾਇ

ਨਾਨਕ ਬੇਨ ਉਧੀ ਹਿਨਾਇ॥

ਤਾਂ ਉਥੇ ਥਾਂ ਰਹਿਮ ਹਰਾਤਪਾ ਜੰਗਾ ਪੁਰੀਦਾ ਬ

ਤਾਂ ਤੀ ਦੇਖਿਆ ॥

Navak has written him to share his course for,

ਭਈ ਉਥੇ ਥਾਂ ਰਹਿਮ ਹਰਾਤਪਾ ਜੰਗਾ ਪੁਰੀਦਾ ਬ ॥ —

ਅ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ॥ ਜੋ ਖਰਾਦਿ ਕਾ ਰੀਰਾ ਪਾਇਆ ਤੇ।

1.514(4) Ubare Khan with a promise to come again takes leave ॥ ੬੫ ॥ ੪੩ ॥

See remarks on page 112 —

Clearly original story number of Ubare Khan's Sakhi was 43, and in this manuscript it is 69.

(.514(4)

ਜਾਖੀ ਗੋਰੀ ੭

੭ ॥ ੬੫

ਤਾਂ ਉਥੇ ਥਾਂ ਜਾਇ ਸਾਹ ਅਰਾਮਾਨ ਪਸ
ਤਾਹੀ ਕੀਤੀ ਮੇਰੇ ਰਹਿਮ ਉਥੇ ਥਾਂ ਬਜਾਏ ਖਰਾਦਿ
॥ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਅਰਾਮਾਨ ਗਾਥਾ ਖੋਰੇ ਰਹਿਮਾਨੇ

ਹਿਰ ਪਲੀਤ ਦੀ ਤਾਹੀ ਕੀਤੀ ਰਹਿਮਾਨੇ, ਉਥੇ ਥਾਂ
ਰਹਿਮਾਨੇ ॥ ਉਥੇ ਥਾਂ ਅਰਾਮਾਨ ਉਥੇ ਥਾਂ ਇਕ ਰੇ ਜਾ ੬੬

Writ 1701/91

ਬਾਛੇ ਦੇ ਨਾਨਕ ਜੇਹਾ ਹੋਇਆ। ਤਾਂ ਨਾਕਰ
ਮਾਓ ਬੇਨੇ ਰਹੀ ਜਰੇ ਬਿਰੇ ਬਾਰਾਂ ਬਹਾਰੀਆਂ॥
ਜੇਖ ਮਾਛਾਨ ਨਾਨਕੇ ਨਾਨਕਾਤੋਂ ਦੀ ਜੀਓ ਕਾ
ਪੁਨਾਈ। -- ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ, ਕਾਈ ਬਾਜਾ।
ਠੇਨ ਤਾਂ ਜੇਖ ਦੀ ਕਰਨੀ ਭੀ ਨਾਓ ਮਾਛੀਓ॥
ਉਥੇ ਖਾਂ ਮਾਛੇ ਮਹਿਮਾ॥ ੭੦॥

1517

ਜਾਖੀਓਂ ਰਹੀ।

Sh. Alidur Rahiman denies having
said anything of the sort to Khare-
Khan. Khare Khan accuses him
of telling a lie, and also ^{says} that
ਮਾਛੇ ਦੇ ਜਮੀਰ ਹੈ। Alidur Rahiman
asks ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤੁੰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਛਾਨ ਹੈ?
ਭਾਂਗੁ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ:—

ਨਾ ਤਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਾ ਮਾਛਾਨ।

ਨਾ ਬੇਰ ਪਹਿਮ ਨਾ ਪਹੀ ਕਹਾਨ॥

ਦੇਨ ਬੀਰ ਬਸ ਮਤਾਨ॥

ਏਰੀ ਏਰਾ ਏਰੁ ਮੁਬਗਾਨ ॥

ਕੋਂ ਨਾਨਕ ਸਨ ਪੀਰ ਅਕੂ ਗਾਨ ।

ਦਾਦ ਕੁਨੇ ਤੇ ਏਰ ਪਛਾਨ ॥

And further in answer to question what
his religion ਮਜ਼ਹਬ ਕਹਾ:-

ਮਜ਼ਹਬ ਹਮਾਰਾ ਸਭਾ ਨਾਮ ।

ਜਿਨ ਏਰ ਤੇ ਕੀਏ ਅਨੇਕ ਉਪਾਏ ॥

ਪਾਨੀ ਸਨ ਸਭਾ ਬੇ ਪਰਦਾਹ ॥

ਦੇਸ਼ਾ ਤੁਠਾ ਤੇਇ ਮੁਆਰ ।

ਜੇ ਮਾਇਆ ਬੇ ਰਜ਼ਾਹਾਰਾ ॥

ਤਿਸਪਰ ਨਕਾਰ ਰਖੈ ਗਦਾਰਾ ।

ਸਨ ਬਦਾਇ ਬੇਰਾਨੇ ਤੁਠਾ ॥

ਦਾਦੇ ਮਾਨਿਨ ਫਿਰੇ ਦੁਸ਼ਟਾਰਾ ॥

ਸੁਰ ਪੀਰ ਦਾਦੇ ਜੇ ਨਹੀ ਬਰਾਈ ।

ਨਾਨਕ ਦੇਸੇ ਸਨਾ ਗੁ ॥

etc etc

evidently
line omitted

Sh. Adarman as the Naval's forgiveness

Habib G. Nauah Saap ko ne rahi khara di ra

praised
again + पिमाग, डिमो रणिमा ॥ ५ ॥
quoted
essentially

मउर ॥ सातार ॥ नारे ।

महात्म प वेवउ ॥ ॥

मेप ने वजीहे वेर मछमी ।

हपलि वेरि उरी पेन पेतामी ॥ १ ॥

चाक मे गमीव वी वे गनन ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

मनन मे रणि भात वेपा ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

उडीपु वरेही पेन पान ।

नप रुडिगमी डिरे रिहता ॥

बाबे मारम वेर वेद ननति रिषापी ।

उठ गी रिपउ पेलेगी पापी ॥ २ ॥

रिप पनन नारे नरवर बाही ।

हाडि वेउव ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

रुलीमा रेन रेन ॥ ॥ ॥ ॥

मपला वीमा पाद ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

of course
this is only
invented in
Habib's name
by the writer
of the book

اک فاضل میں اور
نادر اکبر کو طے ہوا جس کی
فہمیشہ سبکداری کیا گیا
میں اور ان کی فہمی زندگی
میں سے کیا گیا اور ان کی
میں سے کیا گیا

ਤਮ ਦੇ ਤੇ ਤਮ ਦੀਨ ਤਿਖਾਰੀ।

ਦੇਹ ਨਾਥਾਰ ਤੇਹ ਬਜਗਾਮੀ॥

ਆਪੇ ਪੈਰੀ ਗਧਿ ਰਾਮਾਨਾ।

ਦਾ ਕਬੀਰ ਤੇਰੀ ਪਨਾ ਮਾਨਾ॥੪॥

ਤਾਂ ਉਥੇ ਥਾ ਪਠਾਹੁ ਰਹਿਨਾ ਰਿਥਿ ਜੇ ਪ ਜੀ ਤਧੇ
 ਦੇ ਉਠਾਏ ਦੇ॥ ਤਾਂ ਜੇ ਪ ਰਹਿਨਾ, ਉਥੇ ਥਾਂ!
 ਤਮ ਜਾਨੇ ਦੇ, ਮਾਂ ਰਿਹਾਨੇ॥ ਜੇ ਬਤ ਪਰਾਤੀ
 ਦੇਰੇ ਤੇ ਜੇ ਜਾ ਤੀ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ। ਮਥਿ ਰਾਮ ਰਥਿ
 ਮਾਨਾ ਰਾਮ ਕੇ ਜਾ ਥਾਨਾ ਬੰਦ ਪਰਾਇ ਦਾ॥
 ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੇ ਪ ਥਾਨੇ ਦਿਨ ਤੇ ਰਿਨਾ॥ ਪਰ
 ਪਠਾਹੁ ਛੇੜੇ ਨਾਹੀ। ਦਿਰਿਨ ਉਥੇ ਥਾ ਦੇ ਪਾ

॥॥॥ ਨਾਨਕ ਰਹਿਨਾ॥ ੨੨॥੪੫॥

It is clear that whereas
 both are among G. Nanak's
 followers, Shickles & Hindoo
 converts are suspicious about

him. In Guru's Panji also there
is an affection towards Pathans
~~as~~ he prepares them to Meqbal.

These stones are original and
appear to be based on facts

ਸਖੀ ਤੋਂ ਚਲੀ ॥

L. 522 ਤਾਂ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਭਾਗੁ ਸਰਕ ਪਾਖੋਰੀ ਦੇਹਿ
ਮਾਇਆ। ----- ਸਤ ਹੁਕੇ ਖੋਲ੍ਹਤ ਜੀ ਦੀ। ਕੁਇ

11/5/6
ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ

ਜੀਆਂ ਤੇ ਦੀਆਂ। ਦੇਹ ਪਾਇ ਨਹੀਆ। ਜਾਂ ਦੇਹ
ਤੀਸਰੀ ਦਰੀ ਪਰਮਤਿ ਤੇਰੀ ਤਾਂ ਬਨਾਵੀਤਾ।
So that this manuscript is older

than the one in which ^{ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ} is added.

ਤਾਂ ਭਾਗੁ ਸਰਕ ਕਰਤਾ ਮਾਯੇ ਬਹੁਤ
ਮਾਯਕੀ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਕਰਤਾ ਕੁਝ ਦਾ ਧਾਤੁ ਸਮਝੇ।
ਤਾਂ ਭਾਗੁ ਸਰਕ ਜੀ ਭਵਾਨ ਤੇਇਆ। ਮਾਯਾ
ਨਹੀ, ਕਾਦੀ ਬਾਨ ਨੇ ਬਦੇ ਤਾਂ ਦਿਵ ਭਵਾਨ
ਕਰ ਮਾਇਆ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਯਿਆ ਜੀ ਵਿਚਰੀਰ

ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਖਿਅ ਤਰੀਬਾਨਾ ਉਚਮਾਨ
ਜਨਾਨ ਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਰਹਾ ਫਰੀਦ ਹੈ ॥ ੭੨ ॥

No second number is given here, clearly
this Sakhi is added after words.
and it was not in the main
original book of Sakhis before
his writing.

l. 523 Trip to Uch of Syed Jolal

Early morning when G. Nanak was bathing
in the river, he recited his bani

(ਨਿਤਮੇਰੇ) ਗੁਰਮਤ ਨਾਨਕ etc ਨਖ ਮਗਨਾਂ ਮਗਨ
etc. A Sindhi Mohammadan listened
with interest and then carried his
doubts to his pir & told him how
a Hindu Fakir was reciting this
at the river ਰਿਵਜੋ ਫਰੀਦ ਤਿਹੁ ਰਸੀਆਉ

ਇਹਿ ਨਾਨਕ ਆਗਾ ਪੈ ਉਸ ਬਕਾਏ ਤੋਂ ਬਹਿਸ
 ਹੈ। ਜੋ ਕੁਛ ਦਾ ਬਹਿਸ ਹੈ। -- ਪਰੰਤੂ ਬਹਿਸ

ਕੋਈ ਤਵਰ, ਉਸ ਨਖ ਜੀ ਨਖ ਕੇ ਤਿਹਿ॥

The pir sends the Sindhi murid to
 fetch G. Nanak who meets him on
 the way.

ਤਾਂ ਪੀਰ ਸਖਰ ਸਤਾਓ ਦਸਤਾਰੀ
 ਜੀਤੀ (of course he flourished three centuries
 before G. Nanak. The language used
 here is of Bahawalpur side.

----- ਤਾਂ ਪੀਰ ਸਾਖਿਅ, ਬਕਾ! (Sindhi
 murid) ਤੁਹਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਾ

ਨਾਹੀ ਖਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਨਾਖੈ॥ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
 ਨਾਖਾਂ ਦੀ ਨਾਹੀ ਖਤੀ ਹੈ, ਤਿਨ ਨਾਖਾ ਆਖੈ। ਕੁਛ ਨਾਨਕ
 (Had did he know the name, nothing is said
 about to make that clear) ਕੋਈ ਨਾਖਾਂ ਦੇ

ਮਾਮੇ ਰਿਸਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕੁਛ ਨਾਨਕ ਬਹਿਸ ਮਾਮੇ ਬੇਸ਼ੱਕ
 ਬਕਾ ਨਾਖਾਂ ਦੇ ਮਾਮੇ ਇਸ਼ਤ ਤੀ ਖਬਰ ਨਾਹੀ। ਜਿਥੇ

"ਤੇਹੀ ਦਿਖਰੀ ਨਰਰ ਧਨੀ ਮਾਜੀ" ਤਿਤਹੀ ਦਿਸ

ਮਾਖੀ। ਤਾਂ ਧਿੱਦੀ ਮਾਖਿਆ, ਜੀ ਕਿੰ ਗਰਮਖ

ਮਾਖਰਾ ਮਾਤਾ ਮੈ ਰਿਆ ਮਾਖਿਰਾ ਮਾਤਾ॥

ਤਾਂ ਪੀਰ ਰਿਆ ਮਾਜੀ 'ਗਰਮਖ' ਦਾ ਜਵਾਬ

"ਚੈਨ ਜੋਰੇ ਮਾਤੇ ਮੇਰੇ॥ ੪੬॥ ੭੩॥"

ਮਾਖੀ ਤੋ ਰਹੀ।

Bala asks G. Nanak if the Pir means the same Mecca, where

Mardana went, and when he is going to enquire from about

free mullah॥ ੭੪॥ ੭੩॥

On an belly island - he finds certain

devine persons coming in the evening and

going away in the early morning -

where & where he could not find

food for them came from leaves etc

the first part

جبه

کلاه

استاد

اعصاب

دست = دست

بر سر کلاه

These stores are attached to the
name of Sir Bahawal Beg in

ਪਰਸ਼ਤ ਜਨਮ ਸਾਖੀ. So this manuscript
is the "missing link" between

!! ਪਰਸ਼ਤ ਜਨਮ ਸਾਖੀ and Bole wali Juman
Sakhi.

Sayyad Jalal sees farmukhts here
and has a talk with them ਸਾਹਿਬ.

What is sought to be taught is

خدا کی کتابی ہے - (اور) اس کے لئے - اس کی کتابی ہے
ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਖੀ ਸਾਹਿਬ + ਹੋਰ ਸਾਹਿਬ ਸਾਖੀ
ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ
ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ

Double
recording given
here

L. 428 (6)

ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ॥ ੭੫ ॥ ੪੭ ॥

ਸਾਖੀ ਤੋਂ ਹੋਈ।

ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ॥ ੭੫ ॥ ੪੭ ॥

ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ॥ ੭੫ ॥ ੪੭ ॥

ਕਾਈ ਦੇ ਸਿਖ ਮਾਏ। ਚੰਗਤਿ ਮਾਏ। ਪਰ ਸਾਧ
ਮਾਏ।

ਤਾਂ ਹੋ ਬੇਨ ਪੁਛਿਆ ਸੀ ਹੁਣ ਕਿਧਰ ਤੁਰਦੇ ਹੋ।
ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ਕਾਈ ਬਾਨ ਪਰੁ ਜੇਖ ਫਰੀ
ਦੇ ਜਾਈਏਗੇ॥ ਜੇਖ ਫਰੀਰ ਦੀ ਧਤਈ ਜਾਯਾ ਤ
ਜੇਖ ਬਰਗ, ਪਰੁ ਤੁਨਾ ਫਰੀਰ ਤ, ਜਗਾਨ ਤੇ ਬਹੁਤ
ਦੂਰ ਤੈ। ਪਰੁ ਜੇਖ ਫਰੀਰ ਦੇ ਮਾਏ॥ ੭੬॥
No second members given here

l. 535

ਸਾਖੀ ਹੋਰੁ ਰਹੀ।

੧੦ ਪਤਿਗਰ ਪੁਜਾਰਿ। ਰਾਮ ਮਾਧਾ ਮਾਨਾ ੧॥
ਗਾਇਕ ਜੇਖ ਬਰਗ ਕੀ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਨ
ਤਈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਬਾਨਾ ਸੰਤ॥ ਤਾਂ ਗਾਈ
ਨਰੀ ਦਿਮਾਨ ਦੀ ਦੇ ਦਿਤ ਮਾਧਿਆ॥ ਮਾਧੇ ਮਾਧੇ
ਭਰਿਆਨ ਦਸਰੀਆ ਦੇ ਮਾਧ ਦਿਤ ਦੇ। ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਬਾਨਾ। ਪਰੁ ਮਾਧੇ ਜੇਖ ਫਰੀਰ ਦੇ।
ਸਦਾ ਪਤਿਗਰ ਦਿਤ ਮਾਧੇ। ਕੇਹਾਂ ਕੇਹਾਂ ਦੇ
ਫਰੀਰ ਦਿਤ ਮਾਧੇ ਸੰਤ॥ ਪਰੁ ਦਾ ਪੀਰ

ਮੇਖ ਫਰੀਦ॥ ਦੀ ਉਤਾਰਿ ਮੇਖ ਬਰਹਮ ਬਾਨ
 ਮੇਖਾ। ਮੇਖ ਬਰਹਮ ਰਾਮਗੀਰ ਖਰਾਦਿ ਦਾ ਪਿਆਗਾ॥
 ਨਰਹੀਨਾਂ ਰਹੁ ਗਾਇਆ ਜੀ॥ ਪੀਰ ਦੇ ਤੁਰਖਿ
 ਹਾਨ ਰਾਨ ਰਹੇਸ ਖਰਾਦਿ ਦਾ ਪਿਆਗਾ॥

Evidently this is the heading of a
 separate booklet giving this Sakhi
 and we have this Sakhi here
 in its original form, before
 it underwent change. This extends

See last from l. 535 to l. 554 (b)॥ Its continuation
 Sakhi given the same number 76 goes on as Sakhi ॥੨੭॥ on two pages
 and yet a third portion of page one,
 at the end of which double number
 appears as ॥੨॥ ੫੭॥. So that Sakhis
 51 Sakhi is the Original
 are omitted here

|| All these pages should be copied
 out in the form of a parchi
 or booklet l. 535 to l. 556

L. 556(b)

ਸਾਖੀ ਤੋਰ ਰਹੀ ॥ ੫੧

ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ ਬਾਨਾਪਰੇ ਦੀ ਆਖੇ। ਜਾਂ ਰਹਿੰਦੇ
 ਜੇਕੇ ਤਾਂ ਦਿਨ ਦਿਨ ਮਾਤਾ ਰੋਨੀ ਆਖਿਆ ॥ ਕੁਹੀ
 ਬਾਨਾ ਹੁਇ ਤਾਂ ਤਪੇ ਨਾਂ ਰਿਕੇਨੇ ਦੇਇ ॥ ਬਹੁਤੋਰਾ ਨਈ
 ਫਿਰਿਆ ॥ ਹੁਇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਦਿਨ ਮਾਤਾ ਪਾਸਿ ਕੀ ਰਹਿ
 ਦੇਇ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਨ ਮੈਂ ਦਿਖਿਆ
 ਦੇਇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ਕੁਹੀ ਬਾਨਾ ਜਿਥੇ
 ਰਹੈ ਤਿਥੇ ਨਾਨਕੀ ਰਹੈ ॥

ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਨੇ ਪੁਛਿਆ, ਜੀ! ਪਿਛੈ ਤੁਸੀਂ ਕੌਨ ਰਹਿੰਦੇ
 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ, ਕੁਹੀ ਬਾਨਾ! ਮਾਤਾ
 ਪਿਛੈ ਦਿਨ ਨਾਨਕਾ ਖਤੋਰਾ ਫੇਰ ਤਿਹੁੜਾ
 ਪਤਿ ਮਾਤਾ ਨਾਂ ਸਿੰਗਾ (so be like not
 much yet)। ਫੇਰ ਮਾਤਾ ਪਿਛੈ ਬਹੈ ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ
 ਬਾਨੇ ਪੁਛਿਆ, ਜੀ, ਉਹੀ ਕੀ ਕਿਛੁ ਰੋਗਾ ਤੇਰਾ। ਤਾਂ
 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ, ਕੁਹੀ ਬਾਨਾ! ਉਹੀ ਮਾਤਾ
 ਜਿਹਾ ਤੇਰਾ। ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਨੇ ਪੁਛਿਆ, ਜੀ! ਮਾਤਾ
 ਮਿਠੀ ਰੋਗੇ ਤੇਰੇ ਦੀ ਕਿਸਾ ਖਬਰ ਹੋਈ ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ

ਨਾਨਕ ਰਹਿਆ, ਕੁਚੀ ਬਾਨਾ! ਠੇਰੀਆਂ ਤੇ ਰਪੇਰੇ
 ਸੀ ਕੀਰੀ ਨ ਤੋੜੀ। ਪਿਛੇ ਜਗਾਂ ਫਿਰਦੀ। ਅਤੇ
 ਚਿਹਰਾ ਤਰੇਰੇ ਸੀ ॥

ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੁਚੀ ਬਾਨਾ ਦਿਖਾ ਜੀਤੀ। ਤਨਦੀਤੀ

A kind of
 is speaking
 about Bala

ਸਾਇਆ। ਬਿਨਾ ਕੁਚੀਲੀ ਦਰਿਅਾਰਾ ॥ ੭੫ ॥

ਪਾਖੀ ਤੋ ਰਹੀ ॥ ੫੨ ॥

Evidently added on the back page by

l. 557b) Some body thus:-

ਤਾਂ ਸੁਨਿ ਗੁਰੂ ਚੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਤਉ ਦਿਨ ਬੇਤ
 ਭਿਨ ਰੁਝ ਨਾਜੀ। ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦਿਖੇ ਤੋਹੀ ਮੈਨੂੰ ਖਬਰ
 ਆਈ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਆਖੀ ਡਿਠਾ ਆਗਾ। ਧੇ ਮੈ
 ਲਿਖਾਇ ॥ ਅਤੇ ਜੀ ਤੋਰ ਪਿਛੇ ਸੀ ਖਬਰ ਡਾਤੀ ਜਾਨ।
 ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਂਗਰ ਸਾਖਿਆ ਕੁਚੀ ਬਾਨਾ ਅਜਾਨੁ ਗੁਰੂ
 ਨਾਨਕ ਕਾ ਰਸਮ ਨ ਰਹਿ ਦਿਨਾ ॥ ਕਰਤਾਰ ਤੋ ਉਪਾ
 ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਦਾਨ ॥ ਤਾਂ ਕਹੇ ਸਾਖਿਆ ਜੀ ਗੁਰੂ
 ਜੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੁਨਿ ਕੀਰਤ ਜੀਤੀ (and an margin
 - ਮਾ ਪਰ ਜੀ ਤਾਂ ਅਪਣੀ ਕੀਰਤ ਦੇਵੀ) ਤੁਧ ਠਾਨ ਬਿਓ

all these lines are
 added by
 some one
 who is
 writing
 the
 book

ਓਈ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਂਗਰ ਸਾਖਿਆ॥ ਨੈ ਕੁਚੀ ਬਾਨ

ਸਾਖੀ ਹਰੀ (This page ends here suddenly with 9 lines only - and then the word ਹਰੀ is completed on the next page thus:-)

ਰਤ॥ ਸਾਖੀ ਲਾਗ ਦਿਓ ਓਈ॥ ਨੈ ਸਾਖੀ ਕਾਗਰੇ ਚ
ਨੈ ਸਾਖੀ॥ ਸਾਖੀ ਰਚਾਰੇ ਦੇ ਹੀ ਪਰਮਾਨ॥ ਸਾਖੀ
ਸਾਖੀ ਸਾਖੀ ਸਾਖੀ ਨੈ ਦਿਖ ਨਾਨਕ ਦੇਵੀ ਖੜੀ॥
ਤਪਾ ਓਦਿਆ॥ ਸਾਖੀ ਸਾਖੀ ਨੈ ਸਾਖੀ ਤਾਂ ਸਾਖੀ
ਤਾਂ ਹੋਸਰ ਹੀ ਰਚਾਰੇ ਕਰਨਾਈ॥

ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿੰ॥ ਜਾਨ ਕੁਚੀ ਸਾਖੀ ਹੁਣ ਤਾਂ
ਸਾਖੀ ਸਾਖੀ ਜਾਨ॥ ਸਾਖੀ ਕਹੀਨੇ ਨੂੰ ਜਾਨ॥ ਤਾਂ
ਜਾਨ ਨਾਨਕ॥ ਤਾਂ ਕੁਚੀ ਬਾਨ ਸਾਖੀ ਲਾਗ
ਦਿਓ ਓਈ॥ ਤਾਂ ਕੁਚੀ ਬਾਨ ਸਾਖੀ ਜੀ॥ ਸਾਖੀ
ਨਾਨਕ ਸਾਖੀ ਤਾਂ ਦਿਖ ਕਰਨ ਕਰੇ ਕਰਨ ਨਹੀ॥ ਸਾਖੀ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਖੀ ਪਹੁੰਚਾਏਈ ਨਾ ਰਖਰਾ॥

(554)

L-5546) ਮਾਤੇ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਪਹਰਾ ਰਖਿਆ॥ ਮੈਂ ਕੁਛ ਮਾਧਾ
 ਦਿਤਾ ਪਾਰਾ ਤੁਸਾਂ ਡਿਠਾ ਤੇਜੀ। ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਮਾਧਾ ਪਾਏ
 ਪਹਰਾ ਰਖਿਆ॥ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਮੰਗੇਰ ਰਖਿਆ, ਭਾਈ
 ਬਾਨਾ ਨੇ ਤੁਸਾਂ ਪਾਏ ਪਹਿਰਾ ਰਖਿਆ॥ ਮੈਂ ਤੁਸੀਂ
 ਜਾਗਰ ਕੇਰ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਧਿਆ ਜੀ॥ ਜਿਤੁ ਮੰਜੇਰਾ
 ਤੁਸਾਂ ਨਾਉ ਮੰਗੇਰਿ ਰਖਿਆ॥ ਮੈਂ ਤੁਸੀਂ ਜਾਗਰ
 ਕੇਰ॥ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਮੰਗੇਰ ਮਾਧੇ ਜੀ ਦਿਸਿ ਮਾਧਿਆ
 (How does the writer know) ਜੇ ਦਿਤਾ ਪਹਰਾ
 ਪੁਰਖ॥ ਮਾਤੇ ਦਿਤਾ ਪਾਏ ਪਹਿਰਾ ਰਖਣਾ ਤੁਸਾਂ

L-560) ਨਾਹੀ॥ ਦਿਤਾ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਸਨ ਰਖਿਆ॥ ਤਾਂ ਸਾਰੇ
 ਮੰਗੇਰ ਰਖਿਆ। ਭਾਈ ਬਾਨਾ ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ
 ਜਾਨਦਾਰਾ॥ ਮਾਤੇ ਮਾਧਾਨੇ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਜਾਗਰਿ
 ਕੀਤੀ॥ ਦਿਤਾ ਤੁਸੀਂ ਹਿਰ ਮੰਗੇਰਿ ਦਿਤਾ ਪੁਰਤਿ॥ ਮਾਤੇ
 ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਸੁਪਤ ਰਖਿਆ॥ ਮੈਂ ਮਾਧੀ ਜਾਨਦੇ ਮਾਧੇ
 ਨੇ ~~ਤੁਸੀਂ~~ ਤੁਸਾਂ ਓਧਰਿ ਕਰਤਾਰਿ ਦੀ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਾਧੀ॥
 ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਨੇ ਮਾਧਿਆ ਜੀ! ਤੁਸੀਂ ਤੇਰੇ ਗਾਏ
 ਨੇ ਪੜ੍ਹੇ। ਓਹ ਨਿਧਾ ਕੇਰੇ॥ ਜਿਤੁ ਬਾਬਤਿ ਤੁਸਾਂ

The whole
 story is
 based on the
 ਮੇਰਾ-ਰਾ
 ਅਲਹਿੰਦੇ

don't change
 the
 subject
 Organized by
 Panjab Digital Library

ਨਾਉ ਅੰਗਰਿ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਅੰਗਰ ਰਖਿਆ

੧. ੬੬੬/੬) ਕਾਏ ਬਾਨਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਬਾਹਰੇ ~~ਅੰਗਰ~~ ਕਾਇ
ਦੇ ਝਾਮੇਤ ਪਾਇ ਮਾਰਾ ਸੀ। ਬੀਡਾ ਪੈਦਿ ਕਰ ਬਾਪਾ

— — — — — *ਮੁਖੀ ਜੀ* — — — — — I — — — — —

ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਬਚਨ ਕੀਤਾ, ਮੁਖੇ ਪੀਏ ਇਹ ਦਿਹਾਂ
ਨਾਹੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਹਾ ਦਾ ਕੇਹਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਕਾਏ ਬਾਨਾ
ਇਥੇ ਮੇਰਾ ਨਾਉ ਅੰਗਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਕੇਹੇ

੧. ੬੬੬/੭) ਬਾਨੇ ਮਾਪਿਆ ਜੀ ਗੁਰੁ ਜੀ। ਗੁਰੁ ਪੈਦਿ ਕੇਹੇ ਦਿਨ
ਦਨ ਸਿਖਾਂ ਪਾਏ ਕੇਹੇ। ਇਕ ਤਾਂ ਮਾਪੇ ਤੁਝੀ ਸਿਖ
ਨਾਹੀ॥ ਤਾਂ ਕੇਹੇ ਗੁਰੁ ਅੰਗਰ ਮਾਪਿਆ, ਮਹਿ ਕਾਏ
ਬਾਨਾ॥ ਇਕ ਦਿਨ ਕਾਏ ਕੇਹੀ ਦੁਹਾ ਪੜ੍ਹਾ ਨੂੰ ਨੌਕਰ
ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਪਾਇ ਬੈਠੀ ਮਾਹੀ॥ ਮਾਪੇ
ਜਗੀ ਜੀ ਮਾਪਲੀਆ ^{ਪਿਤਾ} ਦਾ ਤੇ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਤੇਰਿਆ ਪਾਏ
ਪਾਇ ਪਾਤਿਰ ਹੈ। ਤੁਹਿਨੂੰ ਇਹ ਗਾਨ ਕਹੀ ਨਾਹੀ।
ਜੇ ਮਾਪੇ ਪੜ੍ਹਾ ਤੇਰਿਆ ਪਾਏ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਹੇ ਜਗਦੇ
ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੀ ਨਾਹੀ ਇਕ ਰੁਜੀ ਚੰਪਰਿ ਜਾਇ
ਰੁਜੀ ਮੁਖੀ ਪਈ ਮਾਹੀ

II
 سے اس مردا کی کو اٹھانے کے لئے اس کے لئے جو بارگاہ
 کے طاقے سے ہیں
 اولیٰ ہی اٹھا لے ایک سے ہیں
 L. 661 (6)

L. 662 (a) ਤਾਂ ਭਾਈ ਬਾਨਾ ਮਾਯਾ ਨਾਥ ਮੰਗਣ ਤੇ ਦਿਖਾ।
 ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਨੇ ਮਾਧਿਆ ਜੀ। ਮੰਨ ਤੇਰੇ ਬਿਖਵਾਸ
 ਪਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਕ ਵੇਰੀ ਵਧੇ ਮੰਗਣੀ। ਜੇ
 ਤੁਸੀਂ ਪਾਣੀ ਪਾਣੀ ਪਾਣੀ ਰਖਦੇ ਤੇ। ਤਾਂ ਫੇਰ
 ਸਾਰੇ ਮੰਗਣ ਕਰਿਆ। ਪਰ ਭਾਈ ਜਾਨਾ। ਇਕ
 L. 662 (b) ਦਿਨ ਮੈਂ ਮਾਤੇ ਭਾਈ ਬੁਝਾ ਭੀ ਗਜਰਿਆ ਤੇ ॥ ਸਾਰੇ
 ਨਾਨਕ ਪਾਸ ਜਾ ਮਾਪੀ ਗਤਿਆਰੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ
 ਨਾਨਕ ਬੋਲਿਆ ਜੇ ਦੇਖ ਬੁਝਾ ਗਤਿ ਕਿਤਨੀ ਤੀ--

III
 کہتے ہیں عجب صفا
 اگر شہ روز را گویند شہ است اس
 L. 663 (a)

ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਦਿਖਾ ਮਾਤੇ
 ਮਾਧਿਓਸੁ ਬਕਾ ਕਰਤਾਰ ਮਾਯੇ ਮਥਾ ਟੇਕ।
 ਮਾਯੇ ਬੁਝੇ ਹਰ ਖਾਰਾ। ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਨਾਨਕ ਕਰਿਆ

C 563(4) ਵੇਹਾ ਵਰ ਰਿਓ ਘਰਾ॥ (For more see pages
4, 5 & 6 of this copy book) ff 134⁶
continued below at A

To copy out the following portions from it

- (1) ਬਾਈ ਬਿੰਗਮ
- (2) ਕੋਟਰ ਨਿੰਗਮ ਨਾਨ (to see if same scribe).
- ✓ (3) ਕਈ ਪਰਾ ਫੋਰ Not each page has 11 or 12 lines
+ a vest of finer hand
- ✓ (4) ਕਈ ਕੁਛੇਰੀ

To

A. continued from above:

----- ਮੈ ਖਾਨੇ ਬੰਦ ਰਹਿਆ ਦਿਲ ਜਾਇਗਾ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ
ਬਾਏ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਿੱਤਾ ਜੇ
ਪਰਜਾ ਮੇਰੇ ਦਰਾੜੇ ਮੇਰੇ ਪੁਰਾ ਭਗਤ ਮੇਰੇ ਗਾ
ਜਨਮ ਮੇਰੇ ਤੇਰੇ ਜਿਤਨੇ ਭਗਤ ਹੋਨਿ। ਮੇਰੇ ਓਹੀ ਓਹੀ
ਮੇਰੇ ਹਿਰੇ ਕੁਛੀ ਭਗਤ ਨਿਜੀਵ ਹੋਨ। ਦਿੱਤਾ ਮੇਰੀ ਨਿਯ

੨੭੫੫ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮੰਗਰ ਮਾਧਿਅਮ ਕਾਦੀ ਬਾਗਾ ਤੇ ਉ ਗੁਰੂ

There might to have been a Sakhi-
number given at the end of last
Sakhi at X, but it is not there
Clearly story has been interpolated
in the Janam Sakhi written by
Kaler's panthe, who evidently intro-
duced the name of Bala for the
first time.

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਸਿਦਿਹਾ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਧਿਅਮ
ਜੀ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਨਿਯਾ ਕਰੇ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮੰਗਰ
ਮਾਧਿਅਮ ਕਾਦੀ ਬਾਗਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ ਅਖਾਂ
ਦਿਤ ਹਰਾ ਦਰਦ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਮਾਧਿਅਮ ਕੀਤੇ
ਤੇ (to G.N. has already begun the
creator of the world) ਜੋ ਕਰਨ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਦੇ ਪੁਰੇ ਪ੍ਰਸਿਦਿਹਾ ਹੈ, ਪੈਦੀ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮਾਂ ਤੇ
ਭਾਗੁਰੀ ਮਾਧਿਅਮ ਪ੍ਰਸਿਦਿਹਾ। ਤਾਂ ਦੇਹ ਬਾਨੇ ਮਾਧਿਅਮ

ਜੀ ਮੈਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਪਾਸੋਂ ਪੁਰਿਸਾਨੀ ਜੀ ਗੁਰੁ ਜੀ
 ਇਹ ਕਿਸਾ ਜੇ ਪੁਰਨ ਕੁਮਤ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਦਰ
 ॥ ਮਾਤੇ ਕਬੀਰ ਜਗਰ ਕਹਿਨਾ ॥ ਮਾਤੇ ਤੇਰੇ ਜੇ
 ਦੁਰਿ ਰਹੈ ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕਹਿਨਾ, ਕਈ ਬਾਨਾ।

(Here again Kabir is placed
 above all Bhagats & Kheraph the
 mouth of G. Nanak. His Sakhi
 must have been added by the
 Kabir Panthe writer, who has
 introduced the name of Bala.)

ਕਬੀਰ ਕੁਮਤ ਜੇ ਪੁਰਨ ਕੁਮਤ ਤੇਰਿਸਾ। ਮੈਂ ਦਿਖਾਏ ॥
 ਜੇ ਕਬੀਰ ਸਿਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ (as G. Nanak
 did) ਮਾਤੇ ਕਿਸੇ ਗੁਰੁ ਦੀ ਬਾਹੁ ਨ ਨ ਕੀਤੀ, ਮਾਤੇ
 ਕਿਸੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਭਖਾ ਨਾ ਜੀਤੀ ॥ ਦਿਖਾਏ
 ਕਬੀਰ ਕੁਮਤ ਨਜੀਵ ਤੇਰਿਸਾ। ਤੇਰੇ ਜੇ ਦੁਰਿ ਰਹੈ ॥
 (implying that G. Nanak did all
 that Kabir avoided) ॥ ਮਾਤੇ ਜਿਤ ਦਿਨ

ਏਕੰਕਾਰ ਤੇ ਦਿਖਾਇੰਗਾ (after Maha pralaya)

ਤਿਤਰਿਨ ਸਭਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਿਖ ਸਮਾਇੰਗੀ॥ ਤੇ ਦੇਹਿ
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪੁਕਿਆ॥ ਸੰਗਤਿ ਸਿਖ ਕਰਨੇ
ਕੁਛ ਨ ਹੋਇ॥ ਤਾਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਾਖਿਆ,
ਕਾਈ ਬਾਨਾ॥ ਸਿਖ ਇਕੋ ਕੋਈ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵਾ,
ਅਤੇ ਸਜੀਨ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇ॥ ਸਿਖ ਨਿਰਮਲ
ਜੇਈ ਹੋਵਾ॥ ਜੇ ਗੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਬਿਨ ਕੁਛ ਨਹੀਂ
ਜਾਨਵਾ॥ ਅਤੇ ਗੁਰ ਤੇ ਦਿਖੈ ਸਜੀਨ ਮਾਗਰ ਕਰੇ
ਸਿਖ ਦਾ ਕੰਕਰਿ ਜੇ ਕੀ ਸਜੀਨ ਤੇ ਦਿਖਾ॥ ਤੇ

ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਗੁਰ ਅੰਗਰ ਨੂੰ ਮਾਖਿਆ, ਮੈਂ ਗੁਰ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਾਸੇ ਦਿਓ ਸਹਿਆ ਮਾਗ॥ (who
is writing this Kabir Saheba or
the later interpolates Haddadi)

ਤਾਂ ਗੁਰ ਅੰਗਰ ਮਾਖਿਆ ਕਾਈ ਬਾਨਾ ਦੇ॥
ਤਾਕੀਰੰ॥ ਜਿਓ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਬਚਨ ਕੀਤਾ॥ ਅਤੇ
ਪਾਤੀ ਤ ਕਰ ਜਾਨੇ॥ ਇਹੁ ਸਾਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨੂੰ
ਕਰਤਾਰ ਤੇ ਪਾਈ॥ ਨਹੀਂ ਤਾ ਕਾਈ ਬਾਨਾ ਕੁਛ ਕੁਛ

ਮਾਘਰ ਮੰਗਤਾਂ ਰੀਸਾਂ ਰਾਗਾਂ ਗਤੇ ਭੇਟਾਂ ਦੇਖਕੇ
 ਤੁਝਿ ਰਹਿ ਜੇਹੇ ਹੀਨ। ਸਾਬਤ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ। [These
 words give ~~the~~ an indication of the time
 when this was written, an attack on
 G. Arjan perhaps.

My theory so far therefore is that
 in the Puratan Janam Sakhi
 were added by a Kabir Panthi,
 perhaps ਗਤਿਗਮ ਪੈ ਗਤਮ, a few Sakhis
 praising Kabir above all Bhagats
 including Nanak. And it was this
 Kabir Panthi who removed the
 defect about the authorship of
 the Sakhis in the ਪਰਤਾਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ
 by introducing one person Bala
 Samblas to narrate these Sakhis
 instead of the half a dozen that

are named in the ਪ੍ਰਸੰਗ ਪ੍ਰਸੰਗ
 when Handale's wanted to add
 Sakhis to run down G. Nankah
 and generally the ਥੋੜੇ ਪ੍ਰਸੰਗ,
 they took this ਜਾਨਾ ਸਾਖੀ as
 modified & added to by the
 Kaler-Purhi ਸੰਸਾਰ ਜੋਤੀ and
 added the foreward & other suitable
 verbal alterations such as (ੴ)
ਜੀ ਸੰਸਾਰ etc. and added the
 stories of ਸਤਿ ਨਾਮੁ and G. Bupadi
 daughter, praises praises and prophecies
 about Handal through the mouth
 of G. Nankah himself, run down Nankah
 generally, giving low birth in previous
 Janis, making him a domestic
 servant of Janak ਸਤਿ ਨਾਮੁ
ਪ੍ਰਸੰਗ ਪ੍ਰਸੰਗ

the Sa of a Jeli, and generally all stones about precious birth & friends of gold. Besides this, to make the look attractive to ignorant Sikhs, lots of rubbish was padded in to show G. Nank a miracle worker. In fact they were praising their own Gurm Haudal by doing so, when they made bigger than Nank & also bigger than Kaleis. To cover up the defect of Haudal, even Meheccan and Sri Krishna were run down. So we can fix the stages in the development of this ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਮ ਗੁਰਮ - & these stages will be ~~four~~ thus: - I ਨਾਨਕ ਜਨਮ ਗੁਰਮ or something similar to it; II. Kaleis Panthe's ~~panthe~~

I Sakhi, which can be cleared out
rubbish with the help of this manuscript
and that with Mr B.P.L. Bedi,
which is dated. I put this MS earlier
than that of Bedi;

II The earliest Janam Sakhi
modified by the Handalis as in
these two MSS; these MSS being
copies from an older one.

III Enlarged Balewali which
includes Sakhis added up to
Warren Hastings's times, or ~~before~~ up to
about the time of the Sikh mis.

IV. ~~Now~~ the lithographed & type-
printed copies now available, ^{مکتوبہ}

V. This example followed by
the author of ^{مکتوبہ} कही मही गिये नी दाही

ਜਨਮ ਪਾਖੀ/See ਕੋਧ ਮਨਿਤੰ ਰੋਧਾ &
 references to Alisdale etc. Modern
 lists by English educated writers
 we need not consider at all.]

ਪ੍ਰਿਥੀ ਸਾਕੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ
 ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ

See the address
 to the
 author

ਗੁਰੀ ਬਾਨਾ ਤੁਸਾਂ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਿਸਾਲੀ
 ਹੈ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਹੁਣ ਦੇਹ ਫੁਟੇ ਹੋਏ
 ਹੋਈ ਹੈ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮੰਗਰ ਮਾਖਿਆ। ਗੁਰੀ ਬਾਨਾ
 ਦਿਖ ਮਹੀਨੇ ਤੁਸਾਂ ਦੇਹ ਫੁਟਦਿਕਰ ਕਰੇ ਹੈ।
 ਪਰ ਦਿਖ ਮਹੀਨੇ ਤੁਸੀਂ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਹੋ। ਤਾਂ ਬਾਨੇ
 ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ॥ ਤਾਂ ਬਾਨਾ ਗੁਰੂ ਮੰਗਰ ਮਾਖਿਆ
 ਹੋਇਆ। ਦਿਖ ਮਹੀਨੇ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਬਾਨੇ ਦੀ ਦੇਹ ਫੁਟੀ ॥
 ਮਾਖਿਆ ਹੋਈ ਗੁਰੂ ਮੰਗਰ ਜੀ ਰੋਬ ਦਿਤਾ। ਤੁਹਿ
 ਮਿਖ ਰੋਬ ਪਕਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮੰਗਰ ਮਾਖਿਆ
 ਗੁਰੀ ਮਿਖਰ ਗੁਰੀ ਬਾਨੇ ਮਾਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
 ਦਿਕਰ ਭੇਰ ਕੋਈ ਨਾਸੀ। ਇਉਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ
 ਮਿਖ ਕਾ ਭੇਰ ਮਾਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਰਦੁ ਗੁਰੂ ਮਾਤਾ

ਸਰ ਰਾਈ ਬਾਨਾ ਪੁਰਿ ਸਿਖ ਮਾਤਾ। ਸਰ
 ਨਰ ਨਿਰਿ ਮਾਧਿ ਨਿਰਿ॥ ਬੇਨਾ ਕਾਈ
 ਪਤਿ ਕਰਤਾਰ। ਪਤਿ ਕਰਤਾਰ। ਪਤਿ ਕਰਤਾਰ। ਬੇਨਾ ਕਾਈ
 ਜੀ ਹਰਗੁਰੂ। ਮਤਗੁਰੂ॥ ॥ ॥

ਸਾਖੀ ਜੋਪਰਨ ਤੇਰੀ॥੫੬॥

[This modified collection added⁵⁹
 here; the number 59 ought have
 been. & the number 56 was ~~same~~ ^{omitted} Sakhi

The Sakhi ਸਰ ਨਰ ਨਿਰਿ ਦੇ ਰਚਨੇ ਦੀ
 was added still later to the
 modified Janam Sakhi]
from a puri

ੴ ਸਤਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦ॥

ਗਉੜੀ ਮਰਨਾ॥੧॥

ਸਰ ਰਾ ਮਥਰਿ ਤੀਰ ਤਰਾਸ ਮੈ ਕਰ ਕਮਨ ਬੀਚਾਰ॥

ਸਾਡੀ ਪੁਰਤਿ ਸਮਧੇਰ ਹਮਾਰੀ ਸਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭ ਮਖਟਾਰ॥੧॥

ਅਬ ਹਰਿ ਕੈ ਚਾਕਰ ਜਾਏ, ਤਿਤ ਮਨ ਮਹਿ ਰਹੀਰ ਕਾਈ॥

੨੫ ਕਰਮ ਕੁਓ ਕਰੋ॥ ਰਗਰੀ॥

ਸਤਿ ਕੀ ਜੀਨ ਸੇਤੋਖ ਜਗਮੀ ਕੁਓ ਕਾ ਰਾਬਕ ਰਾਇਆ

ਗੁਰੂ ਵਕੀਤ ਵਸੀਤਾ ਕੀਨ ਭਿਰਾਨਾਏ ਤਿਖਾਇਆ॥੨॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤ ਚਿਤ ਜਾਮਨ ਚੀਨ ਤਰਤ ਬਰਗਤਿ ਤਿਖਾਈ॥

ਕੁਗਤ ਰੁਖਫ ਨਾਮ ਬਿਜਨਾ ਖਾਸ ਜਾਮੀਰੀ ਪਾਈ॥੩॥

ਰਾਮਨ ਬਹੁਤ ਖਰਨ ਕੁਓ ਨਾਜੀ ਕਰੋ ਤਗੀਰ ਨਵੇਈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਜੀ ਉਮਰੀ ਬਿਜਮਤਿ ਬਿਨਾ ਕੁਗ ਰਿਖੀ ਤਈ॥੪॥

ਇਹ ਸਬਰ ਤਸਵੀਰੀ ਤੋਹਿਮਾ ਮਾਗਾ॥੧॥

[But when? evidently at an early age - when language & diction etc were still crude. Evidently entered at the end of the manuscript from some loose paper, just with the idea of preserving it.] ਸਤ ਗੁਰਪੁਰਸਾਰ। ਪੈਖੀ

ਜਨਮ ਜਾਮੀ ਕੀ (ਚਿਖੀ)॥ ਸੰਪੂਰਨ ਤਈ॥ ਗੁਰੂ

ਜੀਗਤ ਜੀ ਕਾ ਜਦਕਾ॥ ਸਮਤ ਸਭ ਸਮਤ॥

ਸ੍ਰੀ ਹਾਗਿਰ॥ ਹਾਗਿਰ॥ ਜਗੀ ਹਾਗਿਰ॥ ਸ੍ਰੀ

Marriage
Procession

ਰਸਤ ਰਸ ਰਸ ਰਸ ॥ ਅਤੁਰਸ ਜੋਤੁਰਸ ॥

ਬੋਲੁ ਕੁਰੀ ਜੀ ਦਾਹਮਰੁ ॥ ਸਾਖੀ ਪਰੀਤੈ ॥ ੮੦ ॥

ਸਾਥੇ ਸਾਖੀ ਸਤਾਦੁਸਰੀ ਬਠਾਨੇ ਦੀ ਤੈ ॥

(੧੧)

ਬਾਬਾ ਭਰਮ ਕਰਿ ਫਿਰ ਮਾਇਆ ॥ ਸਾਥਾ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਦਰਿਕਾ ਦੇਹਾ ਦਾ ਤੇਇਆ ਤਾ ਮੰਗਿਆ ॥ ਪੰਜੀਏ
ਦੇ ਦਿ ਦਾਇਆ ॥ ਸਾਥੇ ਬੇਟਾ ਜੀ ਬਰਥਾ ਦਿ ੮
ਪਾਤੁਜਾਗੀ ਕੀਤੀ ॥

ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਰਹਬਾਰ ਸਾਥੇ ਪਿਪਾਸਾ ਜੀ ॥ ਤੇਰੇ

੮੬੬੭ ਬਾਬੇ ਦੀ ਸੰਤੀ ਦਿ ਫੁਰੀ ਜੀ ॥ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪਾਇ
ਦਿੰਦੇ ਰਹ ਜੀਆ ॥ ਜਾ ॥ ਤਿਸਰਾ ਨਾਉ ਬਾਬਾ ਕਮਲਾ
ਸਰਿਕਾ ਜੀ ॥ ਬਾਬਾ ਬੇਨਿਆ ਬਰਾ ਕਮਨਿਆ
ਕਮਲਾ ਬੇਨਿਆ ਜੀ ਮਿਹਰਦਾਨ ਜੀ ਕੀ ਕੰਮ ॥
ਬਾਬਾ ਬੇਨਿਆ, ਬਰਾ ਬੇਨੇ ਨਾਇ ਕਰਿ ਘਾਹ ਜੋ
ਸਾਥੇ ਪੰਜੀਆ ਤੇ ਸਾਥੇ ਕੁਖੀਆਂ ਤੇ ਨਿ ਕਮਲੇ
ਦੀਤੀ ਜੀ ॥ ਨੌਂ ਬੇਨੇ ਨਾਇਆ ॥

Story the same as in my copy

with some minor verbal changes
here & there - & several additions

--- ਘਰ ਬਈਆ ਤਾ ਜਾਈਆ॥ --- ਘਰ ਦੇਰ

ਭਿਯਾ ਗਇਆ --- ਤੇ ਦਰ ਹਜਿ ਘਰਿ ਤੇ ਮਾਇਆਂ॥ ---

ਕਮਲੇ ਬੋਝ ਦੇ ਹਥਿ ਬਿਭੁਤ ਦੀ ਬਟਰੀ ਕਰ ਰਿਤੀ॥

--- ਜਾਇਕੈ ਸਫਾਰੇ ਹੇਂ ਸਰ ਤੇ ਮਾਏ॥ ਜਿ ਕਰੇ

ਸਰ ਖੜਕੇ ਦੇ ਦਰਿਆ ਮਾਏ, ਤਾਜ਼ ਕਰੇ॥ *His*

is expected in some place --- ਦਰ ਹਜਿ ਮਾਏ॥

ਦਰਿ ਬਾਈਆ ਬੰਗੀਆ ਮਾਏ ਦਰਿ ਮੁਠੀ ਮੰਦੇ ਦਾਹ॥

ਜੇਕੇ ਮਾਏ॥ ਜਿਕਾਰੇ ਬਾਝੇ ਦਾ ਲਿਖ ਜਾ॥ ---

[*Evidently G. N. expects his love soon*]

He's ਜੇ ਮਾਈਆ ਨਹੀ ਤਾਂ ਇਥੇ ਮਾਪਨਾ ਜੇ ਬਾਝੇ ਹੇਂ

ਕੋਮਲੀ ਮਾਈ॥ --- ਮਾਧਨ ਕਮਲਾ ਕਮਲਾ ਤੇ ਮਾਧਨ

ਕਮਲਾ ਦੇ ਕਮਲੇ ਦਾ --- ਬੇਨੇ ਦਿਹ ਬਾਝੇ ਦਾ ਖੇਤ ਜਾ

ਦਿਖੇ ਨ (*as if* ਦਿਖੇ ਨੇ) --- ਬਾਝੇ ਹੇਂ ਹਿਰੀ

ਦਾ) ਇਉਂ ਤਨਾ ਖੁਸ਼ ਮਾਇਆ --- ਬਰਾ ਸਿਧਾਰੇ ਜਿਥੇ

ਹਥਿ ਸਥਿਰ. ਤਾ ਜਪ ਪੜ੍ਹਾ ਤਾ ਏ ਬਾਝੇ ਹਥੀ

ਜਿਥੇ॥ ਜਿਕਾਰੇ ਮਾਇਆ ਘਰਿ ਹਥੀ ਜਿਤਾਂ॥ ---

ਸਿਧਾਰੇ ਕਰੇਆ ਤਾ ਜੀ॥ ਦੇਖ ਜੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਾਏ ਤਾਂ ਭਾ

still you not know

ੴ॥ ਬਾਬਾ ਬੰਤਿਆ ਸਿਧਾਰਣੁ ਖੇਰੇ ਚਰਣੇ ਦੀ
ਸਮਝੀ ਕੁਝ ਆਇ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਦਿ ਛਾਣੁ ਹੀ। ਅਤੇ
ਜੇਹਿ ਦੁਛਾਇ ਪ੍ਰਭੀ ਕਿਰਨ ਨਹੀ ਬਹੁਰੀ॥ [But
why not the Suddas were they annoyed
and did not attend on him]-- ਬਾਬਾ

ਬੰਤਿਆ ਜਾਇਕੇ ਮਕਸੂਦ ਬਥੇਪਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰ ਜੰਮਾਉ॥
--- ਆਖ ਜਿ ਇਕ ਮਸਤਕ ਕਰਨੀ ਤੇ ਤੁਧਾਂ ਨਹਿ॥
ਤੁਧੇ ਰਹਗਤ ਆਵਹ॥ --- ਅਧਾਨੁ ਪਰਥੇ ਸਰਜੀ
ਆਪਣੀ ਰਹਗਤ ਸਰਿਆ॥ ਮਾਧਾਂ ਚਰਣੇ ਦੀ
ਸਮਝੀ ਸਭ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਾਧੀ ਚਰਣੇ ਦੇ॥ ---

ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਬੰਤਿਆ ਤੁਧੀ ਨਕਲੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝੀ ਕਰੋ॥
ਸਭ ਮੰਜਰ ਤੇ॥ --- ਤਿਥਾਂ ਨੁ ਮਾਧਾਂ ਚੇਹੀ ਸਰਿਆ

ਜੇ ਤੁਧਾ ਚਰਣਾ ਤੇ॥ --- ਮੰਨੁ ਤੁਧੇ ਆਖਿਆ॥ ਸਿਧਾਪਿ ਆਖੇ
ਹੋਈ॥ --- ਸਿਧਾਪ ਕਹਿਹਾ ਹੋਈ ਰਾ॥ --- ਬਾਬਾ ਬੰਤਿਆ

ਸਿਧਾਰਣੁ ਤੇਰੀ ਅੰਮਾ ਸਰਿਆ॥ ਪਰ ਸਾਧੀਇਨ ਪੰਦਰਾ
॥੧੫॥ ਤੇਰੇ ਰੋਹਿਆ॥ [So that account for
10th Suddas & 10th Vindis] ਬਾਬਾ ਬੰਤਿਆ

ਸਿਧਾਰਨ ਪਈਰ ਨੂੰ ਦਿਰਾ ਭੇਜਾ ਜਾਇਰ ਸਿਰਾਪੇ ਨੂੰ
 ਵੀ ਰੁਪ ਜੀ ਮਾਓ। (So that it was the 9th
 Vadi that day) ਬਾਬਾ ਬੇਨਿਮਾ ਜੇ ਗੁਰ ਗਾਵੇ (!!!
 ਤਾਂ ਮਾਜੀ ਭੀ ਤਮਾਏ ਪਾਠਿ ਮਾਧਿਕੇ ਦਿਰਾ ਭੇਜਿ
 ਰਿਹੀ ਮਾਓ॥ ----- ਦਿਨ ਦੁਇ ਸਿਧਾਰਨ ਦੇ ਪਾਠਿ ਰਿਮਾ
 --- ਬਾਬਾ ਮਾਓ ਸਿਧਾਰਨੇ ਮਾਧੇ ਮਾਰੀ ਸਰਵ ਪੀ ਮੀ ਕਾਧਿ
 --- ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੇਨਿਮਾ ਤੁਠਾ ਤੁੰ ਕਿਹੁ ਮੰਗਾ। --- ਮੇਰਾ ਕੁਠਮ
 ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਾਓ (Sibya at Agara?) ਦੁਇ --- ਤੇਰਾ ਕੁਠਮ
 ਦੁਇ, ਪਾਠਿ ਪਾਠਿ ਰਿਖ ਜੀ, ਕੁਠਮ ਮੰਗਾ॥
 ਫੇਰ ਸਿਧਾਰਨ ਵੀ ਰੁਪ ਜੀ ਸਿਰਾਪੇ ਦਿਨ ਮਾਧਿਕਾ
 ਸੁਧਾਰਨਿ ਰਿਖੇ ਸਿਰਾਪੇ ਭੇਜਿ।

Sidharan again plasters his furnace
 bedroon & washes his chadars
 & again calls the Chaudharies & Meekads
 & gives soap to them.

ਮਨਾਂ ਦਿਨ ਪੰਦਰਾ॥ ੧੫॥ ਮੰਨਿ ਜੇਏ ਮੇ। ਤਾਂ ਮਾਧੀ
 ਰੇ ਮੇ। ਤੁਠਾ ਤੁਧੀ ਜਰਹੀਆ ਬੇ-ਚੇ ਪਾਠਿ ਮਾਧਿਕਾ

੨੦੦੧ ॥ ਤਸਾ ਆਇਆ ਰਜਧਿਕੇ ॥ --- ਮੇਰੇ

ਉਪਰਿ ਭਾਰ ਪਾਹਰ ਬਹਾਨੇਹੇ ॥ ਚੁਰੇਰੀ ਰਖਿਆਹੇ
ਨਹਿ ਬਹਾਨਾ ॥ ਭਰਨਾ ਨਾਹੀ ॥ --- ਬਾਬਾ ਕਰੁ ਜੇਦਿਨ

ਇਹ ਗੁਨ ਕਰਕੇ ਮਾਇ ਰਖਿਆ ॥ ਬਾਬੇ ਦੇ ਪੁਤ

ਸਿਕਾਰ ਕਰੇ ਮੇ ॥ ਉਥੇ ਬਾਹਰ ਮਲਿਆ ਤਪਾ ਠਾਨਕ

ਮਾਨ ॥ ਉਥੇ ਉਥੇ ਘੋੜੀਆਂ ਰਠੇ ਡਾਇਰੇ ਮਾਏ ਕਰੇ ॥

--- ਉਹੀ ਰੋਗੀ ਰਿਤੀ ॥ ਤਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ

ਦੀ ਰੋਗੀ ॥ ਇਹ ਭਾਰ ਪਾੜੀਆਂ ਗੁਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਾਇ

ਬਾਬਾ ਕਰੁ ਕਰਤਾ ਪਰਖ ਓਹਿ ਬੰਨੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ

ਬੇਰਿਆ ਤਪ ਪਾਠਿਕਾ ਜੀ ਰਿਤੀ ਨਿਹਾਰੀ ਦੇ ਪਾਰ

ਖੜੀ ਨ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਗੁਨ ॥ ਬਾਬਾ ਬੇਰਿਆ

ਮੇ ਠਾਹੀ ਰਿਤੀ, ਉਥੇ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਨੇਖੀ ਜੀ ॥ ---

ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਬੇਰਿਆ ਮਾਨੁ ਵਿਸੇ ਨ ਮਏਪਾ ॥ ਬਾਬਾ

ਬੇਰਿਆ ਤਪੀ ਉਥੇ ਨ ਮਏਪੇ ਤੇ ਨਿਨ ਕਰਾ ਪਾਸੀ ॥

ਤੇਰੇ ਵਿਸੇ ਨ ॥ ਓਹਿ ਮਏਪੀ ॥ ---

ਬਾਬਾ ਬੇਰਿਆ ਪਿਛੇ ਕਰਮ ਪਰਮ ਨਾਹੀ ਕਰਨੇ ॥

ਇਹ ਕਥਿ ਪਾਸੀ ਬੰਨੇ ਜੀ ਜਗਤ ਰਹਿ ਪੀਓ ਨਾਹੀ

ਲ. 579 ਨਿਰਾ ਭੈਰੀ । ਬਾਬਾ ਬੇਨਿਆ ਤੇ ਤਪਾ ਕੀ ਘਰੀ ਭੈਰੀ
 ਮੇਂ ਕਰਨਾ ਭੈਰਨ ਨਾਹੀ ॥ ਇਤਨਿਆ ਸਾਨਾਂ ਮਾਪ ਕੇ
 ਬਾਬਾ ਮਾਨੁ । --- ਪਿਛਾਰੁ ਪਿਛਾਰੇ ਮਾਇਰੁ
 ਪਾਕਿ ਘਰੀ ਨਾਨਿ ਮਾਰੀ । ਮਾਪਨ ਨਾਨਾ । ਨਾ ਮੇਂ ਪਾਕਿ
 ਰਖਿਆ । ਨਾ ਕੋਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕੀਤਾ । ਮੇਂ ਮਾਪਨ ਪਾਕਿ
 ਚਿਕਾਇਆ । ਮੇਰੀ ਪਾਤ ਮਾਇਰੁ ਕੀ ਸਾਈ । ਮੇਂ ਰੁਝ
 ਪਾਏ ਨ ਪਇਓ । ਬਾਬਾ ਦਿਰ ਉਰ ਵੇਂ ਠਾ । ਬਾਬਾ ਬੇਨਿਆ
 ਤੁਸੀਂ ਟੇਪਨੁਂ ਪਾਇਰ ਪੁਛਹੁ । ਮੇਂ ਦਿਰ ਟੇਪਨੁਂ ਕਿ ਉਸ
 ਦਿਰ ਟੇਪਨੁਂ । --- ਪਿਛਾਰੁ ਮੇਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਿਕਾਇਆ ਨਾਹੀ

ਲ. 580 ਜੇਕੁਰ ਬੇਨਿਆ । --- ਬਾਬਾ ਦਿਰ ਮਾਇਰੁ ਮਾਇਆ ।
 ਬਾਬੇ ਦੀ ਸੀਸੀ ਜੇ ਕੈ ਤਾ ਤਰੀ ਮਾਇ ਠਾਰਿਆ ॥
 (So by this time the story had arrived)

ਤਿਰਿਆ ਤੇ ਤਰੀ ਦੀ ਬੇਨਾ ਕਰੀ ਭੈਰੀ । ਤਾਂ ਦਿਰ ਰਭਿਯੀ
 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਨਾਂ ਮਿਤਿਆ । ਉਦਿ ਰਭਿਯੀ
 ਮਾਇਰੁ ਰੇਖੇ ਤਾਂ ਰੁਝਾ ਧਰੁ ਪਛਾਰੁ । ਉਨਿ ਪੁਛਿਆ
 ਇਹ ਧਰੁ ਕਿਹਾ । ਉਹੀ ਮਾਰੀ ਸਾਨਿ ਕੀ । ਤਾਂ
 ਉਨਿ ਕਹਿਆ ਜੋ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਮੇਂ ਰੁਝਾ ਕੇ

ਪਾਨਕੀ ਕਹਿੰਗਾ ਜਾਨਾ ਮਿਲਿਆ ॥ ਜਾ ਦਰ
 ਥੋੜ੍ਹਾ ਦਿਖਾਇ ਦੇਖਨਿ, ਤਾਂ ਦਿਰ ਕੁਛ ਨਾਜੀ। ਤਾਂ
 ਸਭੇ ਹੋਰ ਤੋਰਿ ਰਹੇ। ਆਪੋ ਮਾਧਨੇ ਰਿਕਾਨੇ
 ਜਾਇ ਬੈਠੇ। ਤਾਂ ਬਾਂਝੇ ਦੀ ਕਾਰ ਕਾਤੇ ਹੋਰ
 ਮਾਧੀ ਜੋ ਕਰੇ। ਏਥੇ ਖੜ ਉਤਰਿਆ ਜਨ
 ਬੰਦੀ ਦੀ ਕੋਝੀ ਉਤੇ ਬਾਬਾ ਕਠੋਰੀ ਮਾਰ
 ਖੜਾ ॥ ਜਾ ਬੰਦੀ ਪੀਤਨ ਤੋਰਿਆ ॥ ਤਾਂ
 ਸਿਖ ਜੇਗਤ ਪਾਇਆ ॥

(Upto this is interpolation, so
 the manuscript comes down to
 the time when this story of quarrel
 between Hindus & Mohammedans
 had arisen)

ਪਾਨਕੀ ਦਰ ਕਠੋਰੀ ਬੈਠੇ ਸਭੇ ਹੋਰਿ ਮਾਰੇ। ਰਾਤ
 ਪਈ ਤਾਂ ਕਾਰੇ ਪਾਨਕੀ ਕੁਝੀ ਬੈਠੇ। ਤਾਂ
 ਆਪੀ ਗਏ ਹੋਰੀ ਤਾਂ ਆਪੀਆਂ ਕੁਝੀ ਮਾਰ
 ਮਨੇਰ ਮੇਧੇ ਕਾ ਮਾਰਕਾਰੇਥੇ ਹੋਰਿ ਰਹਿਆ ॥

੮. 581 ਰੁਰੁਤੀ ਜੰਗਲਾ ਏਥੇ ਹੀ ਮਹਿਕਾਇ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ
 ਕੁਰੁਹਾਰ ਮਾਨਸਰ ਪਲੀ ਦਿਖਿਤ ਮਾਨੋਕ ਭਾਤ ਕੇਵਲ
 ਕੇ ਦੁਨਿਆਰ ਤੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਪਰਮੇਸਰ ਚੌਥੀ
 ਮਾਰ ਬੈਠਾ। ਜੇਹੇ ਪਹਿਲੇ (ਮੁੱਲ ਚਾਰਦਹਾਸੀ) ਮਹੀਨ
 ਕਪੜੇ ਮਥੇ ਜਾਤ ਰਿਕੇ। ਉਹ ਕੁਥੇ ਘਾਹੁਰ ਰਖ
 ਜੇਹੇ ਪੰਥੀ ਪਏ। ਮਾਥੇ ਉਲਟ ਜੰਗਲ ਤੋਈ। ਉਤੇ
 ਦੇਖੇ ਦੁਖਿ ਰਹੀ। ਬਾਬੇ ਦੀ ਦੁਹੀ ਦੇ ਦਾਨ ਫਰ
 ਫਰ ਰੁਕ ਰਹੇ। ਰੁਕ ਰਹੇ। ਕਾਪੜੀਆਂ ਤੀਰ
 ਬਾਬਾ ਮਾਰ ਬੈਠਾ ਰਹਿਆ। ਕਾਪੜੀ ਦਾਖਿਤ ਤੇ
 ਜੁੱਥੇ ਤੋਇ ਰਹੀ। ਇਹ ਮਾਰ ਬਾਬਾ ਮਾਨਸਰ ਤੋਇ
 ਦਰਗਾਹ ਮਾਨਸਰ ਜਾਇ ਬੈਠਾ॥ ਤੁਰਕ ਤੋਇਆ
 ਘਾਹੁਰ ਮਹਿਕਾਇ। ਤਾ ਜੇਹੀ ਮਾਨਸਰ ਰਹੇ ਵਿਨੇ
 ਨ ਜਾਤੇ ਜੇ ਦੁਨੇ ਮਹਿਕਾ। the rest is copied
 on pages 10 & 11 of this book.

The Sakhi number of recd is.

੮. 582 given on 6011 i.e. 90

Here ends this Manuscript

Completed set
5/8/97

[Faint, mostly illegible handwritten text in Gurmukhi script, likely a historical record or account.]

152

21

154

155

EXERCISE BOOK

NAME _____ **CLASS** _____

SCHOOL _____ **SUBJECT** _____

Controlled Price -/3/- Each

Exercise Book Manufactured by the Ram Stationery Factory

CHHEHARTA

Prop: Bansi Dhar Kapoor & Sons,

159

ਮਾਥ ਰਾਗ ਮਾਥਾ ਸਿਖਤੋ॥ ਖੇਰਨ ਥੇਰੇ ਕਵਿਤੁ ਤਿਸ ਪ੍ਰਸੰਨ੍ਹ
 ਫੁਲ੍ਹਾ, who is human in shape, but really not so॥
 ਰੇਗਾ॥ ਗੰਥਾਭੁ ਰਾਖਾ ਰਹੀ ਰਾਗਮਾਥ ਵੇ ਜਿਯਾਇ॥ ਤਿਯ ਫਾਠੇ
 ਸੁਰਦਿਆਨ ਕਵਿਤਾ ਸੇ ਕਰੀ ਪਾਗਇ॥ ੩॥ ਖਾਰ ਰਿਖਤੁ ਕੰਧਰ
 ਪੁਨਿ ਖਰ ਮਧਮ ਪਹਿਰਾਨ॥ ਪੈਦਤੁ ਮਾਰੁ ਪੰਥਮ ਰਾਜ ਪੁਰਾਨੇ
 ਇਹ ਨਾਨ॥ ੪॥ ਰੋਪਈ॥ ਭੈਰਵ ਕੋਸਲ ਮਾਰੁ ਤਿਨ ਨ॥
 ਰੀਪਰ ਧਰੀ ਰਾਗ ਪੁਨਿ ਬੋਲਿ॥ ਸੇਖ ਰਾਗ ਪੁਨਿ ਛੇਰੇ ਯੋਜਨਾ
 ਇਹ ਪੁਰਖ ਕੀਨੇ ਪਹਿਰਾਨ॥ ੫॥ ਮਾਥ ਭੈਰਵ ਨਚਨ॥ ਰੇਗਾ
 ਮੰਦ ਮਾਥ ਰਾਗ ਦੇ ਬੰਬ ਪੈਦਤਾਰਿ ॥ ੬॥ ਪੁਰਖ ਪੈਦਤੁ ਮੁਠਨ
 ਭੈਰਵ ਪੁਰਤੁ ਚੇਰੇ॥ ੬॥ ਸੁਰਦਾ॥ ਸੀਤ ਨਰਾਨ ਮੈਂ ਗੋਰ ਤਰੀ
 ਤਿਯੋਨ ਰੰਗ ਨਿਰਾਕਾਰੀ ਉਪਰਿ॥ ਨਾਨ ਵਿਸਾਨ ਫਲੀ ਪਿਰੀ
 ਮਨ ਕੋਤਿ ਜਦੋਂ ਕਹੁ ਕੁੰਠ ਕੁਪਰਿ॥ ਗੰਥ ਰੂਪ ਕੀਏ ਕਰਿ ਸੁਖ
 ਜੀਇ ਗੰਥ ਰੂਪ ਰੀਝੇ ਬੇਰੇ ਤਮਰੁ ਪਰਿ॥ ਉਪਨ ਨਾਨ ਨੇਕ
 ਮੈਂ ਪਰਿ ਭੈਰਵ ਰਾਗ ਬਿਰਾਜਤਿ ਉਪਰਿ॥ ੭॥

ਮਾਥ ਭੈਰਵ ਕੀ ਨਗਨੀ ਬਰਨਤੋ॥
 ਰੇਗਾ॥

5 leaves X 2 pages X 13 lines X 26 letters

It ends as follows:-

ਰਾਗ ਵਿਚਾਸ ਵਿਗਰ ਮੈਂ ਜੇਕ ਮੈਂ ਪਾਨ ਕੋਰੇ ਮਰਾ
 ਮਰਗਈ॥ ਯੋ ਕਰਦਾ ਬੰਗਾਨ ਬਨਿਯੇ ਸੁਰਦਿਆਨ
 ਪੁਰਾਨ ਮਾਰਿ ਮਰਾਈ॥ ੭॥ ੧੧੮॥ ਇਤ ਧਰੀ ਰਾਗ
 ਪੁਰਾ ਜੰਗਤਿ ਮਾਥਾ ਪਤੰ॥ M-5632